

سید محمد مجابی
درآئینہ مطبوعات

دولت راه دور برگردان در پیش نمی‌گیرد

سید محمد مجتبی

سالیان دزاری است که واژه توسعه، هدف اصلی برنامه‌های بیان‌مذمت و بلندمدت کشور ریاست. ولی در بسیاری از موارد آنچه به عنوان توسعه اتفاق افتاده است، عاملی برای کاهش رده اجتماعی شده و متولیان برنامه به دنبال راه‌هایی برای زود کردن اثرات منفی آن بوده‌اند. نمونه‌های فوقانی را می‌توان مثال زد مانند آل‌بدکی هوا در کلاشوها که هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم فراوانی را بر شهر و ریلان و جامعه تحمیل می‌کند و خود حاصل توسعه یکجانبه می‌است که در سالیان گذشته به وقوع پیوسته است. به رغم وجود دیدگاه‌های متناقض که در ستهی آیه یکی هرگز به دخل و تصرف در طبیعت محرم بوده و غیرقابل انجام است و در ستهی آیه دیگر آن هرگز به پرداخت و استفاده از منابع طبیعی را از بیعت می‌پندارد. باید اذعان داشت توسعه حق جامعه بوده و کسی نمی‌تواند چنین حقی را از جامعه بشری بگیرد. اما کدام توسعه؟

دستیابی انسان به تکنولوژی و مدرنیسم در قرن بیستم سبب شد بتواند با توان و قدرت بیشتری از منابع طبیعی بهره‌داری کند. هر فعالیت تولیدی دو اثر بر محیط زیست دارد: نخست تحریک به جهت بهره‌داری از منابع و دیگری آلودگی به لحاظ محصولات تولید شده و پسماندها و اثری در تولید است. به این ترتیب میزان تحریک و آلودگی در قرن بیستم به شدت افزایش یافت و وقوع جنگ‌های منطقه‌ای و بین‌المللی نیز بر مشکلات فزاینده و توسعه جهانی در آستانه ورود به قرن بیستم و یکم با بحران‌های متعدد زیست محیطی مواجه شد. شاید بتوان گفت بزرگ‌ترین دستاورد این نخست‌ها رسیدن به واژه توسعه پایدار بود. توسعه پایدار را به مضامین مختلفی تفسیر کرده‌اند ولی یکی از ساده‌ترین تعاریف آن «توسعه‌ای که نیازهای نسل‌های آینده را برآورده کند و در عین حال امکان دهد تا نسل‌های آینده نیز بتوانند از منابع طبیعی و اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی استفاده کنند» است. ایران از معدود کشورهای جهان است که در قانون اساسی خود به حفظ محیط زیست پرداخته و در اصل پنجاهم تعریف جامعی از توسعه پایدار ارائه می‌دهد و حفظ محیط زیست را وظیفه عمومی تلقی می‌کند. در فرهنگ و تمدن ایرانی نشانه‌های فراوانی از توجه به محیط زیست و طبیعت وجود دارد و در آموزه‌های دینی مسلمانان به طبیعت و پدیده‌های خلقت به عنوان آثار صانع خداوند و جلوه‌های خلقت می‌نگرند. اما به رغم داشتن چنین پیشوانه‌های فرهنگی، اعتقادی و قانونی، کشور ما نیز با مشکلات عدیده زیست محیطی مواجه شده است.

دولت راه دور برگردان در پیش نمی‌گیرد

از بین رفتن جنگ‌های شبه شمال کشور، آلودگی سراسر دریای خزر و رودخانه‌های سراسر جنوبی آن، خلیج فارس و آب‌های دریای عمان، از بین رفتن، انقراض یا در معرض خطر انقراض قرار گرفتن گونه‌های ارزشمند و گاه بی‌تغیر گیاهی و جانوری، آلودگی هوای کلاشوها، آب‌های سطحی و گاهی اوقات زیرزمینی، عارضه‌های مهم زیست محیطی است که نمی‌توان به سادگی از کنار آنها عبور کرد. این مشکلات یک‌دسته ایجاد نشده و یک‌دسته نیز قابل حل نیست. ولی آنچه مهم است، سیاست‌ها و سیاست‌گذاری‌های راهی است که سبب می‌شود توسعه مستر درست یا نادرستی را طی کند. در بیشتر کشورهای جهان دولت‌ها نقش موثری در تحریک و آلودگی محیط زیست داشته‌اند. اما طی سالیان مضامی، تلاش برای اصلاح این مسیر صورت پذیرفته است و امروزه حتی در برخی از کشورها نسبت به تحریک سازهایی که مخرب محیط زیست هستند، اقدام می‌کنند. به عقیده در اصلاح این مسیر، سازمان‌های غیردولتی حولدار محیط زیست نقش غیرقابل انکاری داشته‌اند. در ایران نیز می‌توان چنین روندی را در برنامه‌های اول تا چهارم توسعه فرهنگی و اقتصادی و اجتماعی کشور دنبال کرد. در برنامه‌های اول و دوم به طور تقریبی، حتی از محیط زیست مطرح نبود. اما در برنامه سوم فصلی برای محیط زیست گنجانده شد و در برنامه چهارم افزون بر فصل محیط زیست در سایر بخش‌های برنامه نیز سیاست زیست محیطی گنجانده شد. یکی از موارد مؤثر زیست محیطی برنامه سوم که در برنامه چهارم نیز مورد تکرار مجدد مجلس شورای اسلامی قرار گرفت، انجام ارزیابی اثرات زیست محیطی بود. از دیگر موارد مهم زیست محیطی برنامه چهارم ارزیابی اقتصادی، محیطی و اصال آن در حساب‌های ملی بود که به نتیجه نرسید. به رغم تکامل مسیر و دیدگاه‌های زیست محیطی در کشور که همانند سایر کشورهای جهان به سوی توسعه پایدار هدف گذاری شده است، طی ماه‌های اخیر شاهدیم توجهی به توسعه پایدار و عدم توجه به ارزیابی زیست محیطی به عنوان یکی از معیارهای ارزیابی زیست محیطی پروژه‌ها پیدا نمی‌شود. نبود باز آن را می‌توان در تصمیم‌گیری‌های برای احداث جاده کارگران آفری بیان کرد؛ پروژه‌ای که هزینه اجرای آن از ابتدای دولت هفتم آغاز و اجرای آن چند بار متوقف شد و نهایت دولت اصلاحات اجرای آن را منوط به رعایت ارزیابی زیست محیطی دانست. با تغییر دولت و پس از چند سال، ارزیابی زیست محیطی مورد توجه قرار نگرفته و مسیر پیش‌پا نی وزارت راه و ترابری به عنوان گزینه اجرایی مورد تکرار قرار گرفت. آنچه به مخاطره افتادن تالاب اولی با ویژگی‌های منحصر به فرد آن با دارا بودن چند منطقه حفاظت شده و چند منطقه ثبت شده در کنونیون داسر از اهمیت بالایی برخوردار است و قسمتی از این اکوسیستم زنده با عمر چند هزار ساله، با اجرای این پروژه نابود می‌شود و بر باقی تالاب نیز اثر خرابه‌ها گذاشت اما آنچه نگران‌کننده‌تر از همه این مخاطرات است، مسیر خلاف چنینی است که دولت انتخاب کرده است. گویا دولت در مسیر توسعه پایدار دور برگردنی را احداث کرده است. چنین تصمیمی نشان از عدم توجه به توسعه پایدار دارد. آن هنگام که انجام پروژه‌های عمرانی در نقاط حساس و با اهمیت محیط زیست، بدون توجه به ارزیابی زیست محیطی اجزای می‌شود، به عقیده سایر متعلق نیز شاید چنین می‌توانیم بگوییم.

مناسبت گیته محیط زیست شورای شهر تهران

سید محمد مجابی

قائم مقام مدیر عامل مرکز مطالعات و پژوهش‌های شهری تهران

در آستانه انتخابات دهمین دوره ریاست جمهوری بحث‌های مختلفی حول محور توسعه و آرکان توسعه پایدار توسط کاندیدها مطرح می‌شود؛ با این وجود جایگاه محیط زیست در نگاه رئیس جمهور آینده موضوعی است که همچنان در هاله ابهام قرار دارد. در حالیکه با توجه به جایگاه محیط زیست در قانون اساسی، ضرورت دارد تا احاد جامعه از دیدگاهها و نظرات نامزدهای ریاست جمهوری اطلاع کامل داشته باشند زیرا در توسعه پایدار ارتباط تنگاتنگی میان رفاه اجتماعی و زیست محیطی وجود دارد و از آنجا که توسعه، حق تمامی جوامع بشری است بررسی دیدگاههای نامزدهای ریاست جمهوری نسبت به توسعه کشور موضوع مهمی است که باید مورد بحث و بررسی نخبگان کشور قرار بگیرد.

بدون تردید توسعه ای که ضررش بیش از منافع آن باشد و هزینه‌های بیشماری را به آیندگان تحمیل نماید، توسعه ای پایدار و همه جانبه نگر نیست. ما نباید فراموش کنیم که جامعه جهانی متأثر از توسعه یک بعدی بحرانهای متعدد اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی را پشت سر گذاشته است. امروزه بر روی موضوع توسعه پایدار در دنیا وحدت نظر وجود دارد و واژه توسعه پایدار، دستاورد بزرگ اجلاس جهانی زمین در ریودوژانیرو و دولتمردان آن در ژوهانبورگ است.

توسعه پایدار تعاریف و معانی متعددی را دربر می‌گیرد که ساده ترین تعریف را می‌توان «آینده را در امروز دیدن» برشمرد. رسیدن به عدالت بین نسلی از دیگر مواردیست که در توسعه پایدار مورد

توجه است. عدالت بین نسلی پاسداشت حقوق کسانی است که هنوز نیامده اند تا از حقوق خود دفاع کنند.

علی‌رغم آنکه جمهوری اسلامی ایران از معدود کشورهایی است که در قانون اساسی خود به توسعه پایدار توجه کرده و یک اصل را برای حفظ محیط زیست در خود جای داده است؛ متأسفانه هم اکنون بحرانهای زیست محیطی در کشور مشاهده می‌شود. در اصل پنجاهم قانون اساسی ذکر شده است: در جمهوری اسلامی حفاظت محیط زیست که نسل امروز و نسلهای بعد باید در آن حیات اجتماعی رو به رشدی داشته باشند وظیفه عمومی تلقی می‌گردد، از اینرو هر نوع فعالیت اقتصادی و غیر آن که با آلودگی محیط زیست یا تخریب غیر قابل جبران آن ملازمه پیدا کند، ممنوع است.

میراث تاریخی، فرهنگی و طبیعی پستوانه هویت و بالندگی ملت‌هاست که نسل‌های متعالی را به هم پیوند می‌دهد و کشور عزیز ایران در تمام این زمینه‌ها دارای جایگاه والایی است. تنوع گونه ای و وجود اکوسیستم‌های بسیار متفاوت و همچنین پهناوری سرزمین، جایگاه ویژه ای را به طبیعت ایران داده است ولی متأسفانه در سالهای اخیر، تخریب‌های فراوانی در محیط‌های طبیعی کشور دیده می‌شود. بطوریکه اگر به گونه‌های متعدد جانوری که در روزگار نه چندان دور در طبیعت سبز کشورمان می‌زیستند نیم نگاهی داشته باشیم خواهیم دید که در طی کمتر از ۶۰ سال بسیاری از گونه‌های منحصر بفرد را از دست داده ایم. شیر ایرانی، ببر مازندران، نمونه‌های ارزشمندی بودند که وجودشان هم اکنون از صفحه طبیعت زیبای ایران پاک شده است. علاوه بر این آلودگی جنگل‌ها و رودخانه‌های

کشور از جمله مواردیست که در این برهه از زمان بدان مبتلا هستیم. بطوریکه کاهش جنگلهای ارزشمند هیرکانی در منطقه ارسباران، خشک شدن تالاب‌های ارزشمند، در معرض نابودی قرار داشتن گونه‌های متعدد گیاهی و جانوری، محیط زیست کشور را در معرض مخاطره قرار داده است. از سوی دیگر بحرانهایی چون آلودگی هوا، آب، خاک و ... کلان شهرهای کشور را با بحران‌های متعدد زیست محیطی مواجه نموده است و این در کشوری که دارای پیشینه فرهنگی و اعتقادی است و در قانون اساسی خود، بر حفظ محیط زیست تأکید کرده غیر قابل اغماض است. به اعتقاد من عدم توجه به توسعه پایدار و عدم نگاه «سیستمی» در مدیریت کشور باعث شده تا منابع طبیعی و محیط زیست مورد بی توجهی قرار گیرد. همچنین عدم ارزشگذاری اقتصادی این منابع باعث شده است که هزینه‌های زیست محیطی در محاسبات اقتصادی پروژه‌ها منظور نشود و این موضوع نیز سبب گردیده که در فرایند توسعه، هزینه‌های زیست محیطی درونی نشود و هزینه‌های آن را عامه جامعه بپردازند.

و جای تأسف است در شرایطی که بسیاری از نقاط جهان با داشتن اندک امکان طبیعی خود به جذب گردشگری می‌پردازند، مکانهای بسیار ارزشمند طبیعی کشور ما تخریب می‌شوند. البته این عدم توجه به دولت خاصی بر نمی‌گردد. در موارد متعددی محیط زیست قربانی حل سریع مشکلات بیکاری و اقتصادی منطقه شده است. حال آنکه در فاصله نه چندان دور برای رفع مشکلات ایجاد شده باید هزینه‌های گزاف تری پرداخت شود.

امروز باید به این سوال پاسخ داد که آیا جابجا کردن کارخانه‌های بزرگی چون آلومینیم سازی،

سیمان و ... می‌تواند راه گشای منطقه باشد؟ بنابراین ضرورت دارد که نگاه رئیس جمهور آینده در رابطه با توسعه پایدار بطوری کاملاً صریح بیان شود و ساکنان بومی چنین مناطق ارزشمندی بدانند رئیس جمهور آینده آنان به تالاب‌های ارزشمندشان، کوهستانهای زیبایشان، جنگلهای بی نظیرشان، کویرهای پهناورشان و سواحل دریایی و رودخانه‌هایشان و بطور عام به طبیعتشان چگونه می‌نگرد و رئیس جمهور آینده به عنوان رئیس شورای عالی محیط زیست و ناظر بر اجرای اصل پنجاهم قانون اساسی تا چه حد به وظایف خود پایبند است؟ و برای حفظ تالاب انزلی، جنگل هیرکانی ارسباران، تالاب شادگان، آلودگی دریای خزر، عمان و خلیج فارس چه برنامه‌هایی خواهد داشت و فعالیت‌های توسعه‌ای رئیس جمهور آینده بر زندگی نسل آینده چه اثری خواهد داشت؟

باید به خاطر داشته باشیم که طبیعت و اکوسیستم، موجود زنده ای است که آستانه تحمل خاصی دارد و اگر فشارها از میزان تحمل آن خارج شود قابل بازگشت نخواهد بود. رئیس جمهور ایران باید اذعان کند که افزودن بر حفظ محیط زیست داخلی ایران، چقدر بر رعایت حقوق محیط زیست ایران که از سوی کشورهای بود. امروزه پسابهای ورودی به خلیج فارس و تغییر رژیم سواحل کشورهای منطقه، همچنین برداشتهای بی ملاحظه از منابع مشترک، بحرانهای زیست محیطی جدی را بر هم و طنان در حاشیه خلیج فارس تحمیل کرده است.

هموطنان خوزستانی مادر سالی که گذشت، گرد و غبارهای آزاردهنده‌ای را تحمل کردند و تعطیلی

بیش از ۵۰ روزه فرودگاههای این استان موید این موضوع است که این نابسامانی‌ها صرفاً ناشی از سوء مدیریت و بی توجهی در مدیریت صحراهای عربستان و عراق بود. ساختار محیط زیست و نظارت بر آن در نظام کشور اهمیت ویژه ای دارد و از آنجائیکه بر اساس قانون، حفظ و بهسازی محیط زیست عالتین جایگاه شورای عالی محیط زیست است و جایگاه رئیس جمهور، در ریاست این شورا تعریف شده است لذا دیدگاههای او در سرنوشت محیط زیست کشور بسیار حیاتی و تعیین کننده است.

علی‌رغم آنکه امروزه در میان کشورهای مختلف اختلاف نظرهای فراوانی وجود دارد بعلت آنکه تنها یک کره برای سکونت وجود دارد همواره بر روی مسائل محیط زیست تفاهماتی در سطح جهان صورت می‌پذیرد و ضروری به نظر می‌رسد که نامزدهای ریاست جمهوری با وجود دیدگاههای بسیار متفاوت نسبت به مسائل مختلف در رابطه با حق حیات و محیط زیست تفاهماتی داشته باشند و میناقی را در این رابطه با مردم متعهد و حتی امضا نمایند که مهمترین بند آن می‌تواند تعهد و پایبندی به اصل پنجاهم قانون اساسی به عنوان میناق ملی باشد. قابل ذکر است که اصل پنجاهم قانون اساسی به نوعی تأکید بر جنبه توسعه پایدار اقتصادی دارد و اگر بهره برداری از منابع با نگاه بهره وری صورت گیرد می‌توانیم اصلاح الگوی تولید و مصرف را سرلوحه کار خود قرار دهیم. بر مبنای این بحث، رئیس جمهور آینده لازم است نظر خود را نسبت به امور ذیل شفاف و روشن نماید:

۱. اجرای کامل اصل پنجاهم قانون اساسی و

محیط زیست در برنامه‌های رئیس جمهور آینده چه جایگاهی دارد؟

پاسداری از آن

۲. حمایت کامل از برنامه‌های کنترل و جلوگیری از انواع آلودگیهای هوا، آب و خاک و مدیریت پس ماند‌های کشور

۳. جلوگیری از نابودی تنوع زیستی و مناطق ارزشمند تحت حفاظت و اکوسیستم‌های جنگلی، کوهستانی و تالاب‌ها

۴. جلوگیری از تخریب محیط زیست دریای خزر، خلیج فارس، دریای عمان و حمایت در تنوع زیستی و آبزیان دریاهای

۵. تقویت سازمانهای مردم نهاد (NGO) و ایجاد زمینه مشارکت کامل آنها در برنامه‌های توسعه پایدار کشور

۶. توقف عملیات اجرایی طرحها و پروژههای مخرب محیط زیست و تهیه راهکار رفع اثرات تخریبی آنها و سپس ادامه اجرای عملیات

۷. حمایت از برنامه‌های ملی و ارتقاء فرهنگ و آگاهی‌های زیست محیطی

۸. کنترل جمعیت و جلوگیری از رشد بی رویه آن بعنوان تهدیدی علیه محیط زیست و منابع طبیعی

۹. بهره مندی از توانمندی بخش خصوصی در مدیریت کار آمد محیط زیست

۱۰. بهره مندی از فناوری‌های نوین و سازگار با محیط زیست

در دنیای امروز توسعه پایدار و حفظ محیط زیست نه یک شعار تزئینی بلکه بعنوان یک اقدام اقتصادی و سیاسی و اجتماعی مطرح است.

و سوال این است که آیا زمان آن نرسیده که نامزدهای محترم ریاست جمهوری به تشریح دیدگاههای خود بر محور توسعه اجتماعی و افزایش رفاه اجتماعی بپردازند؟

چهارشنبه ۲۰ خرداد ماه ۱۳۸۸ - ۱۶ خرداد ماه ۱۳۳۰ - ۱۰ ژوئن ۲۰۰۹ - سال هفتم، شماره ۱۹۷۲

خداوند حافظ محیط زیست کشور باشد

محمد مجاہدی

زیست محیطی، بسیار هزینه بر است. در برنامه های چهارگانه میان مدت کشور مسیر رشد نوجوه به توسعه پایدار قابل بررسی است. در دو برنامه اول و دوم تقریباً پهنی از محیط زیست و توسعه پایدار مطرح نبود و در برنامه سوم یک فصل و دو برنامه چهارم یک پهنی به محیط زیست اختصاص داده شد، که متأسفانه در طول برنامه چهارم با تمهیل ماندن قوانین مرتبط از جمله توسعه مناطق چهارگانه مواجعه شدیم. یعنی درست در زمانی که باید با استفاده از خبر ایجاد شده و فضای مناسب قانون برنامه چهارم به اصلاح توسعه و رسیدن به اهداف توسعه پایدار پرداخته می شد تا گهاتان توسعه پایدار مانند باری ماروبله به چنین طبقه باین تر سقوط کرد. اما آنچه نگران کننده است، دست اندازی ها و تعرض به طبیعت و محیط زیست در زمان انتقال دولت ها است. اگرچه در طول زمان چنین تعرضی اتفاق افتاده ولیکن در تمام تغییر و تحولات دولتی میزان دست اندازی ها و تعرضات به منابع طبیعی و مناطق تحت حفاظت افزایش پیدا می کند. اما چنین خطری در این دوره از اهمیت بیشتری برخوردار است چرا که میزان محیط زیست کشور با تغییرات قوانان مدیریتی از تسلط بالای برخوردار نیستند و مصوبات نمی درین دولت که برخلاف جهت حفاظت محیط زیست است، پشتوان قابل اتکالی برای حفاظت محیط زیست است، محیط بانی که جدای از مدیریت مایهاتان خود بسیار تهید. خدا حافظ محیط زیست کشور باشد.

تقسیم بندی می شوند. از سال ۱۳۵۳ یعنی زمان تصویب قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست تا پایان سال ۱۳۸۴ مناطق چهارگانه بنا به مصوبات شورای عالی محیط زیست مشخص شده و به تصویب رسیده و تحت حفاظت قرار گرفته اند. مناطق مذکور عبارتند از: ۱۹ پارک ملی، ۱۶ اثر طبیعی ملی، ۳۳ پناهگاه حیات وحش و ۹۲ منطقه حفاظت شده که این مناطق تا پایان سال ۱۳۸۴ به عنوان مناطق چهارگانه حفاظت شده تصویب شده است. به رغم اینکه در قانون برنامه چهارم توسعه قومنگی، اجسامی و اقتصادی کشور برای دولت تکلیف ایجاد شده بود که مناطق حفاظت شده تا پایان برنامه افزایش یافته و به چنانگی جهانی برسد ولی در دولت نهم با انحلال شورای عالی محیط زیست، تنها افزایش مورد نظر قانونگذار عملی نشد، بلکه مناطق متعددی مورد تعرض قرار گرفت و مشخصاً به قانون ازبانی اثرات زیست محیطی پروژه های نوجوهی صورت گرفت. ناظمی چند هفته گذشته احداث کانالگر انزلی از درون تالاب انزلی بدون در نظر گرفتن ازبانی تأیید شده توسط سازمان حفاظت محیط زیست به تصویب رسید.

کشور برای حفظ گونه های گیاهی و جانوری است. اکثر پهنای ایران دارای اقلیم های متنوعی است و از تنوع زیستی درخور توجهی برخوردار بوده و از کشورهای پیشرو در حفاظت از مناطق با اهمیت طبیعی است. تصویب قانون حفاظت و تشکیل کارون شکار ایران در سال ۱۳۳۵ بهشتین اقدام ملون در جهت حفظ تنوع زیستی جانوران در ایران محسوب می شود. تصویب قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست در سال ۱۳۵۳ که بعد از تشکیل سازمان حفاظت محیط زیست و ادغام سازمان شکاربانی و نظارت بر صید در سال ۱۳۵۱ صورت پذیرفت، اختیارات و وظایف متعددی را برعهده این سازمان گذاشت که یکی از مهم ترین موارد آن تعیین مناطق چهارگانه در ایران است. مناطق حفاظت شده در ایران بر اساس معیارهای قانونی در چهار گروه پارک ملی، اثر طبیعی ملی، پناهگاه حیات وحش و منطقه حفاظت شده طبقه بندی می شود که در هر یک از این مناطق مدیریت خاصی اعمال می شود. افزون بر مناطق چهارگانه مذکور مناطق حفاظت شده در قالب منطقه شکارممنوع، تالاب، منطقه امن، رودخانه حفاظت شده و ذخیره گاه زیست کره نیز

امروزه واژه توسعه پایدار واژه مهمی است که سرفصل بسیاری از برنامه های توسعه در کشورهای جهان قرار می گیرد. توسعه پایدار تعاریف مختلفی دارد ولی ساده ترین مفهوم آن را می توان امر و دید. ساخت محیطی در توسعه پایدار مطرح است اما ارکان توسعه پایدار عبارت است از اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی. به طور دقیق زیست محیطی در تعریف توسعه پایدار از اهمیت بالایی برخوردار است که در صورت نبود وجود شرایط مناسب در محیط زیست هیچ گونه توسعه ای مفهوم نخواهد داشت. فعالیت های تولیدی به لحاظ بهره داری از انرژی در فرایند تولید آلودگی ایجاد می کند، لذا در توسعه پایدار باید به دنبال کاهش اثرات مخرب آلودگی بر محیط زیست بود. افزون بر مراقبت از فعالیت های انسانی در محیط زیست، حفاظت از محیط زیست طبیعی از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. به طور ختم می توان بیان داشت که همواره حفظ مناطق ارزشمند طبیعی از بهسازی و بازسازی مناطق مخرب شده و آلوده از اولویت بیشتری برخوردار است. بر اساس کنوینسیون ها و پروتکل های بین المللی و نیز اعلامیه ها و نشست های جهانی امروزه مناطق ارزشمند طبیعی در جهان مورد شناسایی و حفاظت قرار می گیرند و رویکرد جامعه جهانی به حفظ این دره ها از اقلیم هر

1388/04/10

نخستين همایش آبخیزداری شهری تهران برگزار شد
نخستین همایش آبخیزداری شهر تهران امروز در مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران برگزار شد.

په گزاریش باشگاه خبرگران در این همایش که با هدف ارائه آخرین راهکارهای اجرایی و دستاوردهای علمی و پژوهشی در حوزه آبخیزداری شهری برگزار شد، بیش از 20 مقاله تخصصی در حوزه آبخیزداری شهری از سوی پژوهشگران ارائه شد.

سید محمد مجابی دبیر این همایش در سخنرانی با اشاره به شرایط خاص اقلیمی شهر تهران و فرارگیری پایتخت در آب و هوای خشک، میانگین بارش های سالانه کشور را 250 میلی لیتر اعلام کرد و این میزان یک سوم استانداردهای جهانی است.

وی گفت: شرایط خشک و نیمه خشک تهران و دیگر شهرهای کشور ضرورت توجه به منابع آبی و توجه هر چه بیشتر به مدیریت حوزه های آبخیز را دو چندان کرده است.

فانر مقام مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران با بیان اینکه شرایط جوی حاکم بر ایران و سایر کشورها و تهدیدهای موجود در بحث منابع آبی قرن 21 را قرن توسعه پایدار در کشورها تبدیل کرده است توجه به سه مولفه اقتصادی اجتماعی و زیست محیطی برای تحقق توسعه پایدار را ضروری خواند.

دبیر نخستین همایش آبخیزداری شهری خاطر نشان کرد: شرایط زیست محیطی شهر تهران و سکونت بیش از هفت و نیم میلیون نفر در آن موجب شده است ضرورت های توجه به آبخیزداری شهری بیش از پیش احساس شود.

مجابی تأکید کرد: در همایش یک روزه آبخیزداری تلاش خواهد شد ضرورت های توجه به آبخیزداری در حوزه های مختلف و فرصت ها و تهدیدهای موجود در شهر تهران حوزه آبخیزداری با نگاه علمی و پژوهشی بیش از پیش مورد توجه قرار گیرد.

گفتنی است، در این همایش در حوزه آبخیزداری شهری برای تحقق توسعه پایدار شهری در افق چشم انداز 1404 پایتخت از سوی پژوهشگران ارائه شد./د

نوشته شده در ساعت 15:38:57 ، مورخ 1388/04/09
کد خبر : 88041034

در سالن مرکز تحقیقات استراتژیک مطالعات شهر تهران برگزار می شود :
همایش علمی آبخیزداری شهری در تهران برگزار می شود

سبز برس- گروه محیط زیست شهری: نخستین همایش علمی_تخصصی آبخیزداری شهری با حضور اسنادان و صاحب نظران ایرانی و خارجی از سوی مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهرداری تهران، کمیته مطالعات راهبردی محیط زیست شهری و با همکاری مرکز تحقیقات حفاظت خاک و آبخیزداری برگزار خواهد شد.

این همایش یک روزه در دو بخش عمومی و اختصاصی، در تاریخ 10 تیرماه در سالن مرکز تحقیقات استراتژیک مطالعات شهر تهران از ساعت 9 صبح الی 18 بعد از ظهر برپا خواهد شد.

محورهای عمومی این همایش به موضوعاتی مانند مدیریت سیل، مدیریت استحصال و مهار ریزش های جوی و آب های غیرمتعارف، مدیریت استفاده از جریان های سطحی در ایجاد و توسعه فضای سبز پارک ها و تفرجگاه ها، آبخیزداری شهری راهکاری برای کاهش ناپهنجاری های اجتماعی، الگوی مدیریت مشارکت مدار در آبخیزهای شهری با همکاری نهادهای دولتی و تشکل های مردمی، خواهد پرداخت.

محورهای اختصاصی شامل فرصت ها و چالش های پیش روی حوزه آبخیز تهران، مطالعات و بررسی های صورت گرفته در حوزه آبخیز تهران، تاثیر حوزه های مجاور بر حوزه آبخیز شهر تهران، چگونگی بهره برداری از سیستم های سطوح آبریز باران در مدیریت شهری تهران و نقش آبخیزداری شهری در حفظ و توسعه فضای سبز تهران از جمله آن است. این همایش یک روزه، در سالن اصلی مرکز تحقیقات استراتژیک واقع در خیابان پاسداران، ضلع جنوبی پارک نیاوران برگزار می شود.

نخستین همایش آبخیزداری شهری تهران برگزار شد

تهران ، خبرگزاری جمهوری اسلامی ۱۰/۴/۸۸
اجتماعی،شهری،آبخیز داری

به گزارش خبرنگار ایرنا، این همایش که با هدف ارائه آخرین راهکارهای اجرایی و دستاوردهای علمی و پژوهشی در حوزه آبخیزداری شهری برگزار شد ، بیش از ۲۰ مقاله تخصصی در حوزه آبخیزداری شهری از سوی پژوهشگران ارائه شد. سید محمد مجاهدی دبیر این همایش در سخنانی با اشاره به شرایط خاص اقلیمی شهر تهران و قرار گرفتن پایتخت در آب و هوای خشک، مبالغین بارس‌های سالانه کشور را ۲۵۰ میلی لیتر اعلام کرد که این میزان یک سوم استانداردهای جهانی است.

وی گفت: شرایط خشک و نیمه خشک شهر تهران و دیگر شهرهای کشور ، ضرورت توجه به منابع آبی و توجه هر چه بیشتر به مدیریت حوزه‌های آبخیز را دو چندان کرده است.

قائم مقام مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران با بیان اینکه شرایط جوی حاکم بر ایران و سایر کشورها و تهدیدهای موجود در بحث منابع آبی ، قرن ۲۱ را قرن توسعه پایدار در کشورها تبدیل کرده است، توجه به سه مولفه اقتصادی ، اجتماعی و زیست محیطی برای تحقق توسعه پایدار را ضروری خواند.

دبیر نخستین همایش آبخیزداری شهری با بیان اینکه برای تحقق توسعه پایدار متأسفانه توجه به مدیریت زیست محیطی مغفول مانده است خاطر نشان کرد:

شرایط زیست محیطی شهر تهران و سکونت بیش از هفت و نیم میلیون نفر در آن موجب شده است ضرورت‌های توجه به آبخیزداری شهری بیش از پیش احساس شود.

مجاهدی تأکید کرد: در همایش بکروزه آبخیزداری تلاش خواهد شد ضرورت‌های توجه آبخیزداری درحوزه‌های مختلف و فرصت‌ها و تهدیدهای موجود در شهر تهران در حوزه آبخیزداری با نگاه علمی و پژوهشی بیش از پیش مورد توجه قرار گیرد.

در این همایش مقالاتی در حوزه آبخیزداری شهری برای تحقق توسعه پایدار شهری در افق چشم انداز ۱۴۰۴ پایتخت از سوی پژوهشگران ارائه شد.

احتام*۱۳۴۸/۹۱

منتشر شده در سایت خبری هم مبین (<http://www.hammihanews.com>)

خبر « همایش علمی آبخیزداری شهری در تهران

همایش علمی آبخیزداری شهری در تهران

شهرداری تهران برگزار می کند: نخستین همایش علمی_تخصصی آبخیزداری شهری با حضور اساتید و صاحب نظران ایرانی و خارجی.

به گزارش هم مبین، این همایش از سوی مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهرداری تهران، کمیته مطالعات راهبردی محیط زیست شهری و با همکاری مرکز تحقیقات حفاظت خاک و آبخیزداری برگزار خواهد شد.

این همایش یک روزه در دو بخش عمومی و اختصاصی، در تاریخ 10 تیرماه در سالن مرکز تحقیقات استراتژیک مطالعات شهر تهران از ساعت 9 صبح الی 18 بعد از ظهر برپا خواهد شد.

محورهای عمومی این همایش به موضوعاتی مانند مدیریت سیل، مدیریت استحصال و مهار ریزش‌های جوی و آبهای غیرمتعارف، مدیریت استفاده از جریان‌های سطحی در ایجاد و توسعه فضای سبز پارکها و تفرجگاهها، آبخیزداری شهری راهکاری برای کاهش ناپهنجاری های اجتماعی، الگوی مدیریت مشارکت مدار در آبخیزهای شهری با همکاری نهادهای دولتی و تشکل های مردمی، خواهد پرداخت.

محورهای اختصاصی شامل فرصت ها و چالش های پیش روی حوزه آبخیز تهران، مطالعات و بررسی های صورت گرفته در حوزه آبخیز تهران، تأثیر حوزه های مجاور بر حوزه آبخیز شهر تهران، چگونگی بهره برداری از سیستم های سطحی آبگیر باران در مدیریت شهری تهران و نقش آبخیزداری شهری در حفظ و توسعه فضای سبز تهران از جمله آن است.

برگزاری نشست های علمی و تخصصی در این همایش با سخنرانی اساتید و صاحب نظران این حوزه انجام خواهد شد.

این همایش یک روزه با حضور اساتیدی همچون پروفیسور mcbean و دکتر غفوری، معاون پژوهشی مرکز تحقیقات حفاظت خاک و آبخیزداری، 10 تیرماه 1388 در سالن اصلی مرکز تحقیقات استراتژیک واقع در خیابان پاسداران، ضلع جنوبی پارک نیوران برگزار می شود.

آبخیزداری شهری، هويت پاينخت را احيا مي‌کند

تهران ، خبرگزاری جمهوری اسلامی ۱۰/۰۳/۸۸
اجتماعي،شهری،آبخیزداری

دیر علمي نخستين همایش آبخیزداری شهری گفت: اجرای مدیریت آبخیزداری شهری هويت از دست رفته پاينخت را احيا می‌کند.

به گزارش خبرنگار اجتماعي ایرنا، مسعود باقرزاده کریمی روز چهارشنبه در نخستين همایش آبخیزداری شهری در تهران با بیان اینکه روزگاری هويت شهر تهران به آب و هوای عالی، باغات و رود دره‌های پر آب آن بود، تأکید کرد:

رشد و توسعه بحریه شهر موجب از دست رفتن این هويت شده که در آبخیزداری شهری می‌توان این هويت از دست رفته را احيا کرد.

وی با بیان اینکه جایگاه آبخیزداری شهری در توسعه پایدار پاينخت باید در ابعاد مختلف شناساده شود، تصریح کرد: برای معرفي این علم مدیریتی، به مدل‌های علمي برای اجرائي کردن آبخیزداری شهری نیاز داریم که خوشبختانه تحقیقات و و پژوهش‌های خوبی در این زمینه صورت گرفته است.

دیر علمي نخستين همایش آبخیز داری شهری با اشاره به اینکه امروز مدیریت اکوینمیست به عنوان راهبردي برای توسعه پایدار مورد توجه بسیاری از کشور های دنیا قرار گرفته، افزود: یکی از مهمترین شاخص‌های این مدیریت، آبخیزداری است که اجرائي کردن آن در مدل شهری دستاوردهای مناسبی را به همراه خواهد داشت.

باقر زاده کریمی با بیان اینکه تهران برای حفظ محیط زیست شهری خود نیاز به سیلاب‌های سالانه دارد، افزود: این سیلاب‌ها تا کنون به عنوان يك تهدید برای پاينخت به شمار می‌رفته در حالی که با اجرای آبخیزداری شهری، سیلاب های بالا دست شهر تهران تبدیل به فرصت شده و در خدمت توسعه محیط زیست شهر به کار می‌رود.

وی خاطرنشان کرد: یکی از مهمترین ابعاد اجرائي شدن مدیریت آبخیزداری شهری آگاه‌سازی و اطلاع بخشی عموم شهروندان و مسئولان دستگاه‌های دولتی از ضرورت‌ها و باید های اجرای آبخیزداری و معرفي نمرات و دستاوردهای آن در ابعاد مختلف است که باید از سوی مراکز مطالعاتی و تحقیقاتی با حیت پیگیری شود.

احتمام*۹۱۰۰/۱۳۴N

آخرین اخبار: نخستین همایش آبخیزداری شهری تهران برگزار شد - حمایت از گرگ‌های خاکستري - جرای دام، تنها 25 د

کد خبر: 805، زمان محابره: 14:16:0

از سوی مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر نخستین همایش آبخیزداری شهری در تهران - نخستین همایش آبخیزداری شهر ایرن - نخستین همایش آبخیزداری شهر مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر نهر

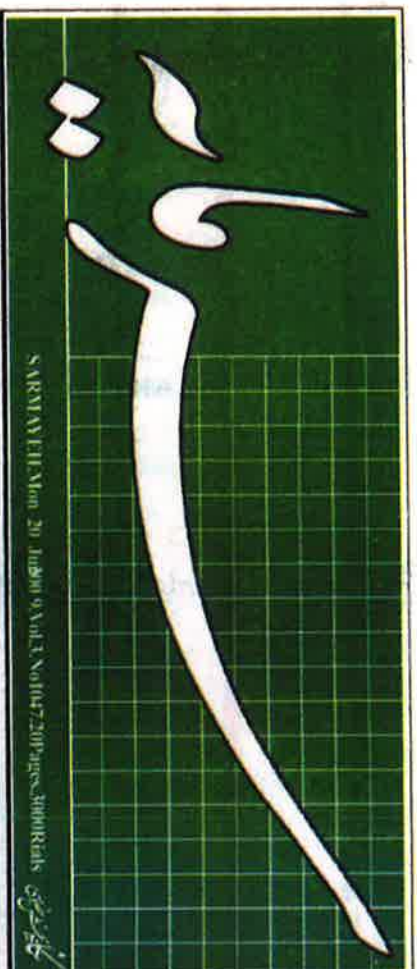
به گزارش خبرنگاری محیط زیست ایران در این همایش که با هدف ارائه آخرین راهکارهای اجرائي و دست پژوهشی در حوزه آبخیزداری شهری برگزار شد، بیش از 20 مقاله تخصصي در حوزه آبخیزداری شهری از سه ارائه شد.

سید محمد مجانی دبیر این همایش در سخنرانی با اشاره به شرایط خاص اقلیمی شهر تهران و قرارگیری هوای خشک، مایلگین بارش های سالانه کشور را 250 میلی لیتر اعلام کرد و این میزان یک سوم استاندارد وی گفت: شرایط خشک و نیمه خشک تهران و دیگر شهرهای کشور ضرورت توجه به منابع آبی و توجه هر چه حوزه های آبخیز را دو چندان کرده است.

فانمر مقام مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران با بیان اینکه شرایط جوی حاکم بر ایران و سایر کشورها و ؛ در بحث منابع آبی قرن 21 را قرن توسعه پایدار در کشور ها تبدیل کرده است توجه به سه مولفه اقتصادی اد محیطي برای تحقق توسعه پایدار را ضروري خواند.

دیر نخستین همایش آبخیزداری شهری خاطر نشان کرد: شرایط زیست محیطي شهر تهران و سکونت بیه میلیون نفر در آن موجب شده است ضرورت های توجه به آبخیزداری شهری بیش از پیش احساس شود.

مخاطبي تأکید کرد: در همایش یک روزه آبخیزداری تلاش خواهد شد ضرورت های توجه به آبخیزداری در حوض فرصت ها و تهدیدهای موجود در شهر تهران حوزه آبخیزداری با نگاه علمي و پژوهشی بیش از پیش مورد توجه گفتنی است، در این همایش در حوزه آبخیزداری شهری برای تحقق توسعه پایدار شهری در افق چشم انداز سوی پژوهشگران ارائه شد.

پنجشنبه ۱۲ تیر ۱۳۸۸ = دوازدهم رجب ۱۴۳۰ = پنجم جولای ۲۰۰۹ = شنبه ۱۰۵۲ = صفحه ۳۰۰ تیرم

محوری طرح تعیین وضعیت محیط زیست شهر تهران: عامل محرومانه بودن اطلاعات زیست محیطی برخی سازمان ها هستند

نوعی آسانی لازم را جهت تعامل بیشتر پیدا کنند. «وی خاطرنشان کرد: پس از شناسایی وضعیت سازمانهای فیزی و اصلی مدیران طرح به این سازمانهای جمع آوری اطلاعات به صورت رسمی مورث شدند. برخی سازمان ها همکاری بسیار خوبی داشتند اما به دلیل نبود اطلاعات همسان و مشکل عدم اطلاعات کافی و موزنه بودن اطلاعات در برخی سازمانها بهما مدیران طرح با مشکلاتی روبرو شدند. با این همه دو بهلیت اطلاعاتی در حد بیضاعت سازمانها جمع آوری شد. «دکتری تاکید کرد: پس از تکمیل گزارش اولیه، لازم است این طرح هر ساله یا هر دو سال یک بار صورت بگیرد و به صورت طرح لازم الاجرائیه شود. چون SOE برای درباری خاصی نیست و وضعیت محیط زیست باید با تکیه بر این گزارش انتخاب شود. «دکتری متکرر شد و بسیاری از کشور های شرقی و جهان و بسیاری از کشور های آسیای شرقی و حتی هند این طرح را هر ساله دنبال می کنند، برای این دو هند مرحله SOE هر شهر تعیین می شود و پس با تکمیل دامنه SOE کشور هند نیز تهیه می شود. «وی در خاتمه گفت: برای تعیین گزارش وضعیت محیط زیست شهر تهران باید از سازمانها و نهادهای رسمی شهر تهیه شود. پس کارشناسان مرتبط نسبت به مقوله شهر تهران بحث کردند تا از نظر صورت گرفته است. «

ضروری می باشد و در توضیح مدلل طواری شده برای تعیین مسائل محیط زیستی شهر تهران ادامه می دهد: «در تهیه این گزارش از مدل DRSR استفاده شده که مبتنی بر روابط باشد و انشایی با شبکه های اطلاعاتی با هدف مدیریت مناسب دفعه ها و دوره های بعدی است. «دکتری خاطرنشان می کند: گزارش وضعیت محیط زیست اطلاعاتی را به جاسم راه صورت مصور می برای سیستم دین و تصمیم گیران و حتی مردم بیان و دقیقاً مشخص می کند چه عوامل و مشکلاتی دارای اولویت زیست محیطی هستند و عوامل اینگونه مشکلات را بر چه می سازد، همچنین چینی فعالیت های که دولت و مردم برای حفاظت از محیط زیست در قالب سیاست ها، برنامه ها و راهکارها انجام می دهند را تعیین می کند. «دکتری دانشگاه علوم رانمی دانشگاه شهید بهشتی افزود: «پس از همه فرآیندهای که من مرکز مطالعات برنامه ریزی شهر تهران و دانشگاه شهید بهشتی در مورد تهیه گزارش وضعیت محیط زیست صورت گرفته، کارگاه یک روزی به منظور ظرفیت سازی در شهر تهران برگزار شد، چون داده های این گزارش، باید از سازمانها و نهادهای رسمی شهر تهیه شود. پس کارشناسان مرتبط نسبت به مقوله شهر تهران بحث کردند تا از نظر صورت گرفته است. «

اجتماعی آن را تهدید می کند. هر چند اقدامات مختلف توسط ارگان های مسؤول باعث شده تهران در سطح بین المللی مطرح شود و الگوهای آن برای برنامه آتی در کلان شهر های دنیا به عنوان بهترین تجربه شهری معرفی شود اما ضروری است اقدامات بیشتری برای کاهش مشکلات محیط زیستی در ایام آخر باقی مانده حقوق محیط زیست نخستین و مهم ترین گام در این زمینه باشد. «مجلسی معتقد است: «هر کدام از مسائل و لزومی وضعیت محیط زیست می باشد که از طریق تهیه گزارش سالانه وضعیت محیط زیست (SOE) صورت می گیرد. «نویز از جمله اهداف تهیه وضعیت گزارش محیط زیست را فراهم کردن اطلاعات کمی قابل اعتماد درباره کیفیت محیط زیست، بررسی کیفیت و کیفیت منابع طبیعی به صورت قابل مکرر در دوره های زمانی توانایی و مطمئن، پیگیری سیاست های اتخاذ شده در دوره های پیشی و تعیین مؤثر بودن فعالیت های پیشی، کمک به برنامه ریزان و سیاست گذاران در حوزه های مختلف محیط زیست در راستای توسعه پایدار، شناسایی نیازها و مشکلات های اطلاعاتی جهت مدیریت هر چه مناسب تر محیط زیست می باشد. «وی مهم ترین گام برای تهیه گزارش وضعیت محیط زیست گزارش شهر تهران را جمع آوری و تحلیل اطلاعات آماری می داند. «این اطلاعات به دلیل نبود اطلاعات همسان و مشکل عدم اطلاعات کافی و محرومانه بودن اطلاعات در برخی سازمان ها، بهما مدیران طرح با مشکلاتی روبرو شدند با این همه در نهایت اطلاعاتی در حد بیضاعت سازمانها جمع آوری شد

ارشد در ادامه تاکید می کند: «شهر تهران به رغم مساحت ۶۶۳ کیلومتر مربعی و تنوع زیستی در سه پارک ملی و مناطق حفاظت شده همچنان به علت جمعیت ۷/۵ میلیون نفری مشکلات زیستی زیادی دارد و آب گودگی ها در صدر این مشکلات گودگی هوا، گودگی آب گودگی خاک و نوز دارد. این گودگی ها به علت بافت درشت دانه تهران می تواند اثر گودگی منفی روی آب های زیرزمینی داشته باشد. «مجلسی معتقد است: «هر کدام از مسائل و لزومی وضعیت محیط زیست می باشد که از طریق تهیه گزارش سالانه وضعیت محیط زیست (SOE) صورت می گیرد. «نویز از جمله اهداف تهیه وضعیت گزارش محیط زیست را فراهم کردن اطلاعات کمی قابل اعتماد درباره کیفیت محیط زیست، بررسی کیفیت و کیفیت منابع طبیعی به صورت قابل مکرر در دوره های زمانی توانایی و مطمئن، پیگیری سیاست های اتخاذ شده در دوره های پیشی و تعیین مؤثر بودن فعالیت های پیشی، کمک به برنامه ریزان و سیاست گذاران در حوزه های مختلف محیط زیست در راستای توسعه پایدار، شناسایی نیازها و مشکلات های اطلاعاتی جهت مدیریت هر چه مناسب تر محیط زیست می باشد. «وی مهم ترین گام برای تهیه گزارش وضعیت محیط زیست گزارش شهر تهران را جمع آوری و تحلیل اطلاعات آماری می داند. «این اطلاعات به دلیل نبود اطلاعات همسان و مشکل عدم اطلاعات کافی و محرومانه بودن اطلاعات در برخی سازمان ها، بهما مدیران طرح با مشکلاتی روبرو شدند با این همه در نهایت اطلاعاتی در حد بیضاعت سازمانها جمع آوری شد

سبباً، تعیین وضعیت شاخص های محیط زیست شهری، کسب اطلاعات را برای تصمیم گیران و سیاست گذاران از شرایط عمومی شهری براساس شاخص های جهانی محیط زیستی ضروری می سازد. شورای اسلامی شهر تهران با تصویب یک ماده واحد و سه بندیه راه شهر های تهران را برای تهیه نظام ارزشی محیط زیست شهر تهران تسهیل کرد. در این ماده واحده آمده است: «به منظور تعیین شاخص های مختلف شهری و ارائه تصویر کارشناسی و آماری دقیق جهت استفاده تصمیمات و معیار و اطلاع مردم از وضعیت محیط زیست، شهر های تهران (مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران) مکلف است با همکاری سازمان های حفاظت از محیط زیست، ورزشی، فرهنگی، تحقیقاتی و دانشگاهی و سایر سازمانها و مراکز مرتبط تهیه و تهیه و ارائه گزارش براساس الگوی بین المللی وضعیت محیط زیست به توسط UNEP (سازمان برنامه محیط زیست سازمان ملل) مطرح شده است اقدامات لازم را انجام دهد. مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران پس از بررسی های لازم فرآیندهای دانشگاه شهید بهشتی برای ظرفیت سازی و فرهنگ سازی در حد کارشناسان و تهیه گزارش وضعیت محیط زیست شهر تهران را معتقد کرد.

وضعیت محیط زیست و مدیریت سیستمی سیستم مدیریت محیطی را نام نظام مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران، توسعه را حق جمعی شهری می داند و معتقد است: «سه رکن اقتصادی، اجتماعی و محیط زیستی از ارکان اساسی توسعه پایدار است. در بخش های اقتصادی و اجتماعی مؤثره های متعدد آنها مورد بررسی قرار گرفته است ولی در بحث های زیست محیطی نگاه یکسره و ای که در بافت اجتماعی و فرهنگی بروز مشکلاتی شده است. این فشارهای متعدد هم از بعد امکان بندی اولیه و هم تخلیج حاصل از توسعه با عنوان آلودگی و تخریب طبیعی می شود و محیط زیست را به لایه ثانوی می کشد. این کارشناس

بزرگ ترین اشتباه دولت انحلال شورای عالی محیط زیست

■ سراسرنقل

در همه جوامع باید به آن پرداخته شود، اما توسعه باید پایدار باشد، یعنی باید دوام داشته باشد و آینده ای رو به رشد را در آن ببینیم. در این نوع از توسعه آ رکی اقتصاد، اجتماع و محیط زیست باید در نظر گرفته شود که در این صورت آینده ای رو به رشد خواهیم داشت و همه جوامع از نتایج این پیشرفت برخوردار خواهند شد.

نگاه حقوقی و قانونی به محیط زیست و حفاظت از آن در کشور ما به چه صورت است؟ ایران از معدود کشورهای جهان است که قانون اساسی آن به طور مستقیم به مقوله محیط زیست پرداخته و آن را به عنوان یک اصل در نظر گرفته است. در اصل پنجاهم قانون اساسی ایران تصریحی کاملاً درست از توسعه پایدار ارائه شده است که حفاظت از محیط زیست را وظیفه ای عمومی می داند در نتیجه همه فعالیت های اقتصادی و غیر از آن را که سبب آلودگی محیط زیست یا تخریب آن می شود، ممنوع اعلام می کند. اگر تنها همین اصل را مد نظر قرار دهیم، بهترین شرایط برای محیط زیست کشورمان حاصل می شود؛ اگر کانال های ریاست جمهوری در حوزه محیط زیست، پایداری خود به اصل پنجاهم قانون اساسی را اعلام کنند، فعالان این حوزه هیچ موقع دیگری از آنها نخواهند داشت. ایران با اکوسیستم های بسیار متنوع و قابلیت های بسیار در حوزه میراث طبیعی و محیط زیست، تنوع گونه ای حیرت انگیز و اکوسیستم های متنوعی که در یک مکان تلاقی می کنند، می تواند به یکی از کشورهای هدف گردشگری تبدیل شود، آرزویی که تاکنون محقق نشده است.

اسرور بزرگ تیرین دارایی کشور ما، میراث طبیعی و فرهنگی آنهاست و مهم ترین وظیفه دولتمردان و مسئولان این است که این میراث را برای نسل های بعد، حفظ کنند.

با این حال در این سال ها تلاش چندانی برای حفظ گونه های زیستی و مناطق حفاظت شده در کشورمان می بینیم، این برداشت درست است؟

بله دقیقاً همینطور است، این اتفاق دلیل دارد؛ دولت ها در برخورد با بحران های مختلف، محیط زیست را به آخر صف می فرستند، از فهرست اولویت ها حذف می کنند و ننگ اصلی جنتی به آن بندازند. بسیار دیده ایم که هنگام مواجهه با بحران بیکار می شود بهره برداری های رو به آه آب صادر می شود و صیادان بسیاری برای تأمین زندگی به دریا فرستاده می شوند، بدون اینکه مسئولان فکر کنند با افزایش میزان برداشت از دریا ذخیره جانوری ما آسیب می بینند، آسیبی که جبران ناپذیر است و عواید و نتایج آن بسیار سنگین تر خواهد بود.

به مسئله توسعه پایدار اشاره کردید، این مقوله در ۴ سال اخیر چه شرایطی دارد؟ مشکل مهم دیگر این است که طی ۴ سال اخیر نگاه به توسعه بیش از دوره های گذشته از مسیر توسعه پایدار خارج شده است، هر گاهی با طرح های توسعه ای مواجه می شویم که اثرات مخرب بر محیط زیست دارند اما به این تأثیر و تأثرها توجهی نمی شود که این مسئله را هم نباید در نگاه دستگاه های دولتی به مقوله محیط زیست جست وجو کرد. در این مورد هم شورای عالی محیط زیست اقتدار عمل داشت و می توانست مانع خوبی برای اجرای سریع چنین طرح هایی باشد.

جابه جایی های دولتی از مهم ترین مواردی است که از سوی منتقدان دولت مورد نقد قرار می گیرد، این وضعیت در سازمان محیط زیست به چه صورت بود؟

در اینکه سازمان محیط زیست به عنوان اصلی ترین نهاد در زمینه حفظ محیط زیست در ایران فعال است، بیکی نیست، اما تغییرات و جابه جایی های سوال برانگیز در این سازمان طی ۴ سال اخیر، مهم ترین کارکرد این سازمان را که برنامه برتری است، تحت الشعاع قرار داده است، تنها به یک نمونه اشاره می کنم، معاونت آموزش و برنامه برتری این سازمان طی کمتر از ۴ سال، ۴ بار تغییر کرده است یعنی متوسط حضور مدیران در این معاونت کمتر از گشت که نشان می دهد حداقل زوایل لازم برای آشنایی آنها با مقوله و برنامه برتری حداقل

زندگی در کره ای دیگر، کشف زمینی دیگر، یوقاری ارتباط با ساکنان عجیب و غریب سیاره ای دیگر و ادامه حیات در یک کشتی دیگر، خواب و خیالی بیش نیست. واقعیت این است که ما باید همین جا، روی زمین زندگی کنیم و چاره ای نداریم جز پاک نگه داشتن آن برای ادامه حیات خودمان. با علم به این موضوع سراج محمد مجابی رفتیم، کارشناسی و فعال محیط زیست و قائم مقام مرکز مطالعات و برنامه برتری شهرداری تهران. از خواستیم از دلیل اهمیت محیط زیست بگوئید و اینکه دولت بهم برای حفظ میراثی چند میلیون ساله که بخشی عمده ای از انواع و اقسامش را در کشورمان داریم، چه کرده و تا چه حد موفق بوده است. درگیری قلمی و مکتوب او و مسئولان سازمان محیط زیست درباره انحلال شورای عالی محیط زیست، به مصالحه هم کشیده شد تا آنجا که او تسبیح تقد خود را آنها متوجه این عملکرد دولت بهم در حوزه محیط زیست می داند و این کار را انتقادی سنجیده و خلاف روند دموکراسی عنوان می کند.

■ ■ ■

وضعیت محیط زیست به لحاظ حقوقی و قانونی در سال های اخیر در ایران را چگونه ارزیابی می کنید؟
در برنامه اول توسعه حرفی از محیط زیست در میان نبود، در برنامه دوم نسخه ای در این زمینه وجود داشت، در برنامه سوم یک فصل به آن اختصاص داده شد و در برنامه چهارم یکی از بحث های اصلی محیط زیست بود که مواد قانونی متعددی را در خود داشت. با توجه به این مسئله، اگر همه چیز طبق برنامه چهارم پیش رفته بود، وضعیت محیط زیست در ایران بسیار بیشتر از چیزی بود که امروز می بینیم. اما عملکرد ناقص دولت به عنوان مهم ترین بازوی اجرایی در امر محیط زیست طی چهار سال گذشته وضعیت را ناگوار کرده است.

مهم ترین تقصی دولت بهم در این زمینه کدام است؟

توزیع می دهم برای پاسخ به این سوال خیلی وارد مصاف ها نشوم، چون بحث به درازا می کشد علاوه بر این متخادم چاره حل مشکلات محیط زیستی، نگاهی کلان و همه جانبه نگر است. با این دیدگاه، مهم ترین نقد وارد به دستگاه دولت بهم در عرصه محیط زیست را انحلال شورای عالی محیط زیست می دانم؛ شورای که جایگاهی مهم در عرصه حفاظت و بهسازی محیط زیست داشت، سازمان محیط زیست، سازمان پایداری، به ریاست جمهوری و دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی است که زیر نظر شورای عالی محیط زیست فعالیت می کند. وقتی قانونگذار این نهاد را زیر نظر ریاست جمهوری تعریف کرده، در واقع می خواسته اهمیت موضوع را متذکر شود و آن را رها ندهد، از سوی دیگر انحلال این شورا که در رأس آن شخص رئیس جمهور قرار داد، چالشی جدی در حوزه محیط زیست ایجاد و این سازمان را به سرپیچی از اصول دموکراتیک برای پیشبرد اهداف زیست محیطی متهم می کند. گذشته از این بسیاری از تصمیم گیری ها در خصوص مسائل بحرانی زیست محیطی نظیر آلودگی هوا در کلان شهر ها، مسائل مربوط به آثار طبیعی و مناطق حفاظت شده و حیات وحش از اختیارات این شورا است و در حال حاضر مشخص نیست با انحلال شورای عالی محیط زیست چه کسی مسئولیت رسیدگی به این مسائل را بر عهده می گیرد؛ سوال اینجاست که آیا رئیس سازمان توانایی و تخصص اظهار نظر و صدور رأی در تمامی این موارد را دارد؟ از سوی دیگر رئیس جمهور هر گاهی در جلسات این شورا شرکت می کرد و به طور مستقیم در جریان مسائل و مشکلات قراوان این حوزه قرار می گرفت و اکنون این امکان نیز از میان رفته است.

این همه از لزوم حفظ محیط زیست و رسالت دولت و ملت در جهت حفظ آن می گوئیم ولی هیچ وقت نمی گوئیم چرا حفظ محیطی که در آن زندگی می کند این همه مهم است و این همه از او انتظار توقع داریم برای حفظ آن برنامه و طرح داشته باشیم؟

اهمیت حفظ محیطی که در آن زندگی می کنیم فوق العاده زیاد است، اقتدر که نمی توان یک دلیل خاص برای آن در نظر گرفت، همانطور که نمی توان دلیل خاصی برای حفظ و نگهداری از خانه به عنوان محلی اس برای گذران زندگی عنوان کرد، این مسئله اقتدر بدینی است که نیازی به بیان الهه برای اثبات آن وجود ندارد.

اما اینکه چرا از دولت ها توقع داریم برای حفظ محیط زیست بکشند، باز کرده به تفهیم شیوه زندگی بشر در قرن اخیر نوع زندگی بشر در قرن بیستم به یکبار تغییر کرد و افزایش سرعت رشد و گسترش تکنولوژی در آن سبب شد قدرت و توان استفاده انسان از طبیعت افزایش یابد. در حال حاضر هر گونه فعالیت اقتصادی که صورت می گیرد باید از بخشی از منابع طبیعی به عنوان مواد اولیه استفاده و در مقابل مقدار قابل توجهی زیاده به طبیعت بازگرداند می شود، طبیعی که محیط زیست بشر به شمار می آید. علاوه بر این وقوع جنگ های سنگین در قرن بیستم، محیط زیست را در مرحله ای بحرانی قرار داد به گونه ای که در استانه ورود به قرن ۲۱ عظیمی جهان اعلام کردند باید تلاشی جدی برای حفظ محیط محیط زیست صورت گیرد. مایک کروچین بیشتر نذاریم و همه باید آن از حفظ کنیم، تأکید می کنم محیط زیست موز نمی شناسد، در بسیاری از موارد که میان کشورها مختلف به دلیل مسائل سیاسی توافق در هیچ زمینه ای وجود ندارد، می بینیم مسئولان وقتی بای محیط زیست به میان می آید، اختلاف های سیاسی را کنار می گذارند و همکاری می کنند.

اما همیشه در ایران این تفکر وجود دارد که سازمان محیط زیست و طوفاوان حفاظت آن مواهم توسعه و پیشرفت هستند.

بله، بعضی گروه ها به صورت افراطی با مقوله حفظ محیط زیست برخورد می کنند و معتقدند برای تحقق شعار حفاظت از محیط زیست همه چیز باید متوقف شود. طبیعتگرایان معتقدند هر فعالیتی که سبب ایجاد تغییر در محیط شود، باید متوقف شود اما این مسئله ممکن نیست، رشد، پیشرفت و توسعه حق جامعه بشری است، یعنی جانی که

اوقات و هفت روز

زینت از نظامی یکدروغ است
نیمی از اوقات

روزنامه صبح ایران

شنبه، ۱۳۸۸
۲ رجب ۱۴۳۰
۲۷ ژوئن ۲۰۰۹
سال ششم، شماره ۱۵۷۴
۱۲ صفحه، ۳۰۰۰ ریال

HADAF VA EQTESAD
VOL.5, NO.1574
27 June, 2009
12 PAGES, 2000Rials
ZDERHAFVS IN THE
ENRADAIS

قسمت اول

تعیین وضعیت محیط زیست تهران

برای تعیین وضعیت شاخص های محیط زیست شهری و برای کسب اطلاعات برای تصمیم گیری، سیاست گذاران و اطلاع عموم تهیه گرامش از وضعیت محیط زیست بر اساس شاخص های جهانی و پارانه موافقه های زیست محیطی ضروری است. برای بررسی این مهم شورای اسلامی شهر تهران در ۸۸ جلسه رسمی خود، شهر داری تهران را ملزم به تهیه نظام پایش ارزشهای محیط زیست شهر تهران به صورت تعیین یک ماده واحده و سه تبصره تصویب شد. در این ماده واحده آمده است به منظور تعیین شاخص های مختلف شهری و اریه تصویر کارشناسی و آماری دقیق جهت استفاده متخصصان و مدیران، و اطلاع عموم از وضعیت محیط زیست، شهر داری تهران (مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران) مکلف است با همکاری سازمان های حفاظت از محیط زیست، هواشناسی، مراجع تحقیقاتی و دانشگاهی و سایر سازمان ها و مراجع ذیربط نسبت به تهیه و ارائه گرامش بر اساس الگوی بین المللی وضعیت محیط زیست که توسط UNEP سازمان برنامه محیط زیست سازمان ملل مطرح شده است اقدامات لازم را انجام دهد. مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران پس از بررسی های لازم قرار داری پادانگاه شهید بهشتی برای ظرفیت سازی و فرهنگ سازی در حد کارشناسان و تهیه گرامش وضعیت محیط زیست شهر تهران را منعقد کرد. دبرای اطلاع از گم و کیفیت این پروژه چند تن از محرمیان و کارشناسان به ارائه توضیحاتی پرداخته اند.

تخصیص وضعیت محیط زیست ایجاد مدیریت یکپارچه قائم مقام مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران، توسعه را حق جوامع بشری دانست و گفت: توسعه در جوامع بشری باید و به افزایش باشد تا جامعه دچار بحران نشود، ساده ترین تعریف از توسعه پایدار آینده را در امروز دیدن است، برای دسترسی به چنین توسعه ای باید برنامه مدونی وجود داشته باشد.

سید محمد مجاری سه رکن اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی را از ارکان اساسی توسعه پایدار ذکر کرد و گفت: در بخش های اقتصادی و اجتماعی مفرله های متعدد آنها مورد بررسی قرار گرفته است، در بحث های زیست محیطی نگاه یک سو به ای که برداشت از منابع بوده است باعث بروز مشکلاتی شده است، این فشار های متعدد هم از بعد امکان دهندگی اولیه و هم نتایج حاصل از توسعه با عنوان آلودگی و تخریب شناسایی می شود و محیط زیست را به ورطه نابودی می کشد. این کارشناس ارشد محیط زیست متذکر شد: شهر تهران علی رغم مساحت ۵۰۰ کیلومتر مربعی و تنوع زیستی دو سه پارک ملی و در مناطق حفاظت شده همچنان به علت جمعیت هفت و نیم میلیون نفری مشکلات زیست محیطی زیادی دارد در صدر این مشکلات آلودگی هوا، آلودگی آب و آلودگی خاک قرار دارد. این آلودگی ها به علت بافت درشت دانه تهران میباید اثر گذاری منفی بر روی آب های زیر زمینی داشته باشد. مجاری افزود: هر کدام از مسائل بین این نکته است که باید توجه در نگاه محیط زیست شهری و برای دستیابی به توسعه پایدار صورت گیرد، به همین دلیل مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران با حمایت بسیار جدی شورای اسلامی شهر تهران ملزم شد تا SOE این منطقه را تدوین کند. این گرامش می تواند دو برنامه ریزی های بلند مدت، کوتاه مدت و میان مدت شهر داری اثر گذار باشد. وی در ادامه گفت: تمام فرآیندهای توسعه با استفاده از اطلاعات ذکر شده در SOE قابل دستیابی است. این گرامش ها همچنین می تواند استراتژی های خردتری را ایجاد کند و مدیریت سیستمی را در چهار چوب سازمان های زیست محیطی طراحی کند.

وی همچنین گام برای تهیه گرامش وضعیت محیط زیست کلان شهر تهران را جمیع آوری و تحلیل اطلاعات آماری دانست و افزود: این اطلاعات باید بر اساس خردی های یک سیستم منسجم باشد که بتواند یک پایگاه اطلاعاتی در شهرای ایجاد کند. این عضو کمیته محیط زیست مرکز مطالعات کاربر مدبر برای تهیه گرامش مذکور را ضروری دانست و خاطر نشان کرد: تهیه و تدوین گرامش وضعیت محیط زیست تهران می تواند مورد استفاده قرار بگیرد، اما ایران در تهیه این گرامش از مدل IDPR استفاده کرد که مبتی بر روابط علت و معلولی بوده و از سوی دیگر از مقبولیت بین المللی نیز برخوردار است. D ابتدای کلمه به atmosphere به معنای تیرری محرق، ابتدای کلمه به atmosphere به معنای پاسخ است.

عمل مشکلات شهری

پاشناسایی وضعیت محیط زیست

آزاده نوازی عضو کمیته مطالعات راهبردی محیط زیست مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران نیز در ادامه یادآور شد: در وضع موجود و با افزایش روز و ن جمعیت، تهران به یکی از کلان شهر های جهان تبدیل شده که مشکلات مختلف بوم شناسی، اقتصادی و اجتماعی آن را تهدید می کند. هر چند اقدامات مختلفی توسط ارکان های مسئول باعث شده که تهران در سطح بین المللی مطرح شود و الگوهای آن برای برنامه ای در کلان شهر های دنیا به عنوان بهترین تجربه شهری معرفی شود و اما ضروری است که اقدامات بیشتری برای کاهش مشکلات زیست محیطی در ایجاد جغرافیایی آن انجام شود.

و گفت: در بخش های اقتصادی و اجتماعی مفرله های متعدد آنها مورد بررسی قرار گرفته است، در بحث های زیست محیطی نگاه یک سو به ای که برداشت از منابع بوده است باعث بروز مشکلاتی شده است. این فشار های متعدد هم از بعد امکان دهندگی اولیه و هم نتایج حاصل از توسعه با عنوان آلودگی و تخریب شناسایی می شود و محیط زیست را به ورطه نابودی می کشد. این کارشناس ارشد محیط زیست متذکر شد: شهر تهران علی رغم مساحت ۵۰۰ کیلومتر مربعی و تنوع زیستی دو سه پارک ملی و در مناطق حفاظت شده همچنان به علت جمعیت هفت و نیم میلیون نفری مشکلات زیست محیطی زیادی دارد در صدر این مشکلات آلودگی هوا، آلودگی آب و آلودگی خاک قرار دارد. این آلودگی ها به علت بافت درشت دانه تهران میباید اثر گذاری منفی بر روی آب های زیر زمینی داشته باشد. مجاری افزود: هر کدام از مسائل بین این نکته است که باید توجه در نگاه محیط زیست شهری و برای دستیابی به توسعه پایدار صورت گیرد، به همین دلیل مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران با حمایت بسیار جدی شورای اسلامی شهر تهران ملزم شد تا SOE این منطقه را تدوین کند. این گرامش می تواند دو برنامه ریزی های بلند مدت، کوتاه مدت و میان مدت شهر داری اثر گذار باشد. وی در ادامه گفت: تمام فرآیندهای توسعه با استفاده از اطلاعات ذکر شده در SOE قابل دستیابی است. این گرامش ها همچنین می تواند استراتژی های خردتری را ایجاد کند و مدیریت سیستمی را در چهار چوب سازمان های زیست محیطی طراحی کند.

عمل مشکلات شهری

پاشناسایی وضعیت محیط زیست

آزاده نوازی عضو کمیته مطالعات راهبردی محیط زیست مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران نیز در ادامه یادآور شد: در وضع موجود و با افزایش روز و ن جمعیت، تهران به یکی از کلان شهر های جهان تبدیل شده که مشکلات مختلف بوم شناسی، اقتصادی و اجتماعی آن را تهدید می کند. هر چند اقدامات مختلفی توسط ارکان های مسئول باعث شده که تهران در سطح بین المللی مطرح شود و الگوهای آن برای برنامه ای در کلان شهر های دنیا به عنوان بهترین تجربه شهری معرفی شود و اما ضروری است که اقدامات بیشتری برای کاهش مشکلات زیست محیطی در ایجاد جغرافیایی آن انجام شود.

این کارشناس ارشد حقوق محیط زیست متذکر شد: نخستین و مهمترین گام در این زمینه شناخت و ارزیابی وضعیت محیط زیست است که از طریق تهیه یک گرامش سالانه وضعیت محیط زیست (SOE) صورت می گیرد. نوازی از اهداف تهیه وضعیت گرامش محیط زیست گفت: فرام نمودن اطلاعات کمی قابل اعتماد درباره کیفیت محیط زیست، بررسی کمیت و کیفیت منابع طبیعی به صورت قابل نگرار در دوره های زمانی، تعینی و پیگیری از سیاست های اتخاذ شده در دوره های پیشین و تعیین مؤثر بر دن فعالیت های مدیریتی، کمک به برنامه ریزان و سیاست گذاران در حوزه های مختلف محیط زیست در راستای توسعه پایدار، شناسایی نیاز ها و شکاف های اطلاعاتی جهت مدیریت هر چه مناسب تر محیط زیست، از جمله هدفهای این گرامش تعیین وضعیت است.

وی همچنین گام برای تهیه گرامش وضعیت محیط زیست کلان شهر تهران را جمیع آوری و تحلیل اطلاعات آماری دانست و افزود: این اطلاعات باید بر اساس خردی های یک سیستم منسجم باشد که بتواند یک پایگاه اطلاعاتی در شهرای ایجاد کند. این عضو کمیته محیط زیست مرکز مطالعات کاربر مدبر برای تهیه گرامش مذکور را ضروری دانست و خاطر نشان کرد: تهیه و تدوین گرامش وضعیت محیط زیست تهران می تواند مورد استفاده قرار بگیرد، اما ایران در تهیه این گرامش از مدل IDPR استفاده کرد که مبتی بر روابط علت و معلولی بوده و از سوی دیگر از مقبولیت بین المللی نیز برخوردار است. D ابتدای کلمه به atmosphere به معنای تیرری محرق، ابتدای کلمه به atmosphere به معنای پاسخ است.

ادامه دارد...

یادداشت

فصل دوم و پایانی

تعیین وضعیت محیط زیست تهران

تولاری همچون از مشکلات فرآوردی کلان و مدلل فوق برای تهیه گزارش وضعیت محیط زیست کلان شهر تهران گفت: نبود چنین تجربه ای در کشور باعث بروز مشکلاتی بر سر راه این پروژه شده است که می توان از نبود انسجام و هماهنگی در ادارات، اطلاعات، و دستیابی یکسان به آمارهای و یا کمبود اطلاعات پایش و نمونه ای مستمر در بسیاری زمینه های زیست محیطی و نبود یک پایگاه اطلاعات زیست محیطی در شهر تهران طی رغم فعالیت های سازمان اطلاعات جغرافیایی شهر تهران یاد کرد.

مجاذ این طرح سالانه انجام شود

معمری طرح تهیه وضعیت محیط زیست شهر تهران درباره اهداف پیگیری طرح SOE گفت: به منظور آینه اطلاعات کمی معتبر در مورد کیفیت محیط زیست و بررسی کمیت و کیفیت منابع طبیعی، به صورتی که در زمان های مختلف قابل رگر باشد و امکانی باشکاف های اطلاعاتی با هدف دستیابی مناسب داده ها در دوره های بعدی است. محمد ذکاکی، خاطرنشان کرد: گزارش وضعیت محیط زیست اطلاعات جامعه را به صورت عمومی برای سیاستمداران و تصمیم گیران و حتی مردم بیان می کند و دقیقاً مشخص می کند چه عوامل و مشکلاتی دارای اهمیت زیست محیطی هستند و عوامل اینگونه مشکلات را بر چه می تازد، همچنین تعیین می کند فعالیت هایی که دولت و مردم برای حفاظت از محیط زیست در قالب سیاست ها و برنامه ها در اختیار هائی انجام می دهند چه است. رئیس دانشکده علوم ریاضی دانشگاه شهید بهشتی افزود: پس از عقد قرارداد با کمیته همکاریات برنامه ریزی شهر تهران و دانشگاه بهشتی در مورد تهیه گزارش وضعیت محیط زیست صورت گرفته، کارگاه یکروزه ای به منظور تشریفاتی سازی در شهر تهران برگزار شد، چون داده های این گزارش باید از سازمان ها و نهادهای رسمی شهر تهیه شود، پس کارشناسان مرتبط نسبت به مقوله SOE در این کارگاه شرکت کردند تا از نظر فنی آمادگی لازم را جهت تعامل پیش رو پیدا کنند. خاطرنشان کرد: پس از شناسایی و تفکیک سازمان های رسمی و اصلی معربان طرح در این زمان ها برای جمع آوری اطلاعات به صورت رسمی معرفی شدند، به طور کل برخی از سازمان ها همکاری بسیار خوبی داشتند اما به دلیل نبود اطلاعات همسان و مشکل عدم اطلاعات کافی و مرموزانه بودن اطلاعات در برخی سازمان ها بهضاً با معربان طرح با مشکلاتی روبه رو شدند. ماند فعالیت اطلاعاتی در چند صنعت سازمان ها جمع آوری شد. ذکاکی افزود که انتظار می رود با تکمیل کارگاه آموزشی توانمندسازی فرصی که در یاد این SOE تهیه شده است را برای همه کارشناسان ارسال کند و تقاضای نظرات همه آنها را در این مورد جمع آوری کرده و گزارش بسیار جامع و کامل را در مورد وضعیت محیط زیست به دست آورد. مهم معمری طرح تهیه وضعیت محیط زیست یادآور شد که پس از تکمیل گزارش اولیه، لازم است این طرح هر سه ماه یا هر سال یکبار صورت بگیرد و به صورت طرح لازم اجرا ایجاد می شود. چون SOE برای دوره ای خاص نیست و باید تصمیمات زیست محیطی، باکیه بر این گزارش اختلاف شود. ذکاکی همچنین متذکر شد: در بسیاری از کشور های پیشرفته جهان، بسیاری از کشورهای آسیای شرقی و حتی هند این طرح را هر سه ماه دنبال می کنند، برای مثال در هند هر سه سال SOE شهر تعیین می شود و سپس با تکمیل داده ها SOE کشور هند نیز تهیه می شود. در خاتمه گفت: در سال ۱۳۸۳ و ۱۳۸۴ نیز SOE ملی تهیه و توزیع شده است، که گزارش دوم در ال ۱۳۸۴ با حمایت (NED) سازمان برنامه محیط زیست سازمان ملل، بوزنای انگلیسی هم منتشر شد. اما برای تعیین گزارش وضعیت محیط زیست شهر تهران برای اولین بار است که صورت گرفته است و اگر استانداردان در هر شهری این گزارش را تهیه کنند می توانیم SOE شهر تهران را داشته باشیم.

یکشنبه، ۷ اکتبر ۱۳۸۸
۵ رجب ۱۴۳۰
۲۸ ژوئن ۲۰۰۹
سال ششم، شماره ۱۵۷۵
۱۲ صفحه، ۲۰۰۰ ریال

HADAFVA E QTESAD
V01.5, NO1575
28 June, 2009
12 PAGES, 2000 Rials
ZDERHAMS IN THE
EMPERATES

روز فقه قضاییه را اگر نمی دانیم

اوقاص

روزنامه صبح ایران

تعیین وضعیت محیط زیست شهر تهران

برای تعیین وضعیت شاخص های محیط زیست شهری و برای کسب اطلاعات برای تصمیم گیران، سیاست گزاران و اطلاع عموم تهیه گزارش از وضعیت محیط زیست بر اساس شاخص های جهانی و با ارائه مولفه های زیست محیطی ضروری است. برای بررسی این مهم شورای اسلامی شهر تهران در ۹۸ جلسه رسمی خود شهرداری تهران را ملزم به تهیه نظام باش ارزشیابی محیط زیست شهر تهران به صورت تعیین یک ماده واحد و سه تصویر تصویب شد.

در این ماده واحد آمده است به منظور تعیین شاخص های مختلف شهری و ارائه تصویر کارشناسی و آماری دقیق جهت استفاده متخصصان و مدیران و اطلاع عموم از وضعیت محیط زیست، شهرداری تهران (مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران) مکلف است با همکاری سازمان های حفاظت از محیط زیست، هواشناسی، مراجع تحقیقاتی و دانشگاهی، و سایر سازمان ها و مراجع ذیربط نسبت به تهیه و ارائه گزارش بر اساس الگوی بین المللی وضعیت محیط زیست که توسط UNEP سازمان برنامه محیط زیست سازمان ملل مطرح شده است اقدامات لازم را انجام دهد مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران پس از بررسی های لازم قرار دانی با دانشگاه شهید بهشتی برای ظرفیت سازی و فرهنگ سازی در حد کارشناسان و تهیه گزارش وضعیت محیط زیست شهر تهران را متعهد گردید برای اطلاع از کم و کیف این پروژه چند تن از مدیران و کارشناسان به ارائه توضیحاتی پرداخته اند.

قائم مقام مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران: توسعه را حق جوامع بشری دانست و گفت: توسعه در جوامع بشری باید رو به افزایش باشد تا جامعه دچار بحران نشود ساده ترین تعریف از توسعه پایدار آینده را در امروز دنبال است. برای دسترسی به چنین توسعه ای باید برنامه مدونی وجود داشته باشد سید محمد مجابی سه رکن اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی را از ارکان اساسی توسعه پایدار ذکر کرد و گفتند در بخش های اقتصادی و اجتماعی قولنامه های متعدد آنها مورد بررسی قرار گرفته است. در بخش های زیست محیطی نگاه یک سوبه ای که برداشت از منابع بوده است باعث بروز مشکلاتی شده است. این فشارهای متعدد هم از بعد امکان دهنده گی اولیه و هم نتایج حاصل از توسعه با عنوان آلودگی و تخریب شناسایی می شود و محیط زیست را به ورطه نابودی می کشد این کارشناس ارشد محیط زیست متذکر شد شهر تهران علی رغم مساحت ۳۶۶۰ کیلو متر مربعی و تنوع زیستی در سه پارک ملی و در مناطق حفاظت شده همچنان به علت جمعیت هفت و نیم میلیون نفری مشکلات زیست محیطی زیادی دارد در صدر این مشکلات آلودگی هوا، آلودگی آب و آلودگی خاک قرار دارد این آلودگی ها به علت بافت درشت دانه تهران میتواند اثر گذاری منفی بر روی آبهای زیرزمینی داشته باشد مجابی افزود هر کدام از مسائل مبین این نکته است که باید دقت توجه در نگاه محیط زیست شهری و برای دستیابی به توسعه پایدار صورت گیرد به همین دلیل مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران با حمایت بسیار جدی شورای اسلامی شهر تهران ملزم شد تا SOE این منطقه را تدوین کند این گزارش می تواند در برنامه ریزی های بلند مدت، کوتاه مدت و میان مدت شهر داری اثر گذار باشد و در ادامه گفته تمام فرآیندهای توسعه با استفاده از اطلاعات ذکر شده در SOE قابل دستیابی است. این گزارش ها همچنین می تواند استراتژی های خردری را ایجاد کند و مدیریت سیستمی را در چار چوب سازمان های زیست محیطی طراحی کند.

آزاده نوازی عضو کمیته مطالعات راهبردی محیط زیست مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران نیز در ادامه یادآور شد: در وضع موجود و با افزایش روز افزون جمعیت، تهران به یکی از کلان شهرهای جهان تبدیل شده که مشکلات مختلف بوم شناسی، اقتصادی و اجتماعی آن را تهدید می کند هر چند اقدامات مختلفی توسط ارگان های مسئول باعث شده که تهران در سطح بین المللی مطرح شود و الگوهای آن برای برنامه آتی در کلان شهرهای دنیا به عنوان بهترین تجربه شهری معرفی شود اما ضروری است که اقدامات بیشتری برای کاهش مشکلات زیست محیطی در ابعاد خردیابی آن انجام شود این کارشناس ارشد حقوق محیط زیست متذکر شد نخستین و مهمترین گام در این زمینه شناخت و ارزیابی وضعیت محیط زیست است که از طریق تهیه یک گزارش سالانه وضعیت محیط زیست (SOE) صورت می گیرد نوازی از اهداف تهیه وضعیت گزارش محیط زیست گفت: فراهم نمودن اطلاعاتی قابل اعتماد درباره کیفیت محیط زیست بررسی کیفیت و منابع طبیعی به صورت قابل تکرار در دوره های زمانی متوالی و منطقه دیگری از سیاست های انتخابی شده در دوره های پیشین و تعیین مؤثر بودن فعالیت های مدیریتی، کمک به برنامه ریزان و سیاست گزاران در حوزه های مختلف محیط زیست در راستای توسعه پایدار، شناسایی نیازها و مشکلاتی اطلاعاتی جهت مدیریت هر چه مناسب تر محیط زیست، از جمله هدفهای این گزارش تعیین وضعیت است.

روزنامه صبح ایران

دوشنبه

- ۸ تیرماه ۱۳۸۸
- ۶ رجب ۱۴۳۰
- ۲۹ ژوئن ۲۰۰۹
- سال پنجم
- شماره ۱۱۵۱
- ۸ صفحه
- ۳۰۰ تومان

اداره عمومی

ایران

www.armandaily.ir

قائم مقام مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران خبر داد: بحران های جدی زیست محیطی، در کمین تهران

شهر تهران و دیگر کلانشهرها از نبود یک مدیریت یکپارچه شهری رنج می برند از این رو مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران در حال تدوین و برنامه ریزی برای مدیریت یکپارچه شهری در شهر تهران است

سید محمد مجابی، قائم مقام مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران در گفتگو با خبرنگار ما گفت: شهر تهران کلانشهری است که از بل شیب بالایی تا قسمتی از جلاد انویان کوچ که طول بیش از ۵۰ کیلومتر دارد و از حدان دریند تا قسمتی از جلاد قم که عرضی ۲۸ کیلومتر دارد قرار گرفته است و مساحت آن ۶۶۸ کیلومتر است.

وی گفت: در سرشماری که در سال ۸۵ صورت گرفت در این شهر بیش از ۷۵ میلیون نفر سکونت داشتند که به طور قطع در سال ۸۸ به این تعداد اضافه شده است. این در حالی است که هر شهر بزرگ و هر کلانشهر از پیچیدگی های زیاد مدیریتی برخوردار است که شاید یکی از مهم ترین مسائلی میان تراکم جمعیت در واحد سطح است که باعث می شود میزان حضور افراد اثر گذارهای خاص خودش را داشته باشد. این موضوع این شهر تهران نیز به چشم می خورد و شهر تهران از این معضل جدی رنج می برد.

وی افزود: تهران با تمام ویژگی های طبیعی و آب و هوایی که دارد دچار بحران های جدی زیست محیطی است. این بحران ها به ترتیب اولویت اودگی جدا اودگی آب و اودگی خاک است. این اودگی ها مختص شهر تهران نیست بلکه تمام کلانشهرهای کشور از این اودگی ها رنج می برند و در برنامه سوم و چهارم توسعه به آنها اشاره شد که اودگی هوا می باید تا پایان برنامه چهارم توسعه از شدت اودگی هوا کاسته می شد اما اینکه نبند.

وی خاطرنشان کرد: بیش از ۸۰ درصد اودگی های هوای تهران ناشی از آلوده های متحرک است و ما الان در شهر تهران ۳ میلیون و ۴۰۰ هزار خودرو و ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار موتورسیکلت داریم که گر شهر تهران روزانه بیش از ۱۵ میلیون سفر را رقم می زند و از این ۱۵ میلیون سفر تنها ۲۰ درصد با وسایط نقلیه عمومی صورت می گیرد. یک چنین مسائلی باعث می شود تا ترافیک سنگین در کشور ایجاد شود که باعث از بین رفتن زمان نیز می شود. علاوه بر این عوارض دیگری نیز بر جای می گذارد که نمونه مشخصی آن اودگی جویست که این اودگی بحران های زیادی ایجاد می کند و خسارت مستقیم و غیر مستقیم فراوانی برای جامعه به بار می آورد.

وی گفت: مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران در زمینه های مختلف در حال انجام کار است و اهمیت اصلی این برنامه دستیابی به توسعه پایدار شهری است و از این توسعه پایدار شهری که باید مورد توجه قرار بگیرد مسائل اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی است.

مجابی با اشاره به اینکه در حال حاضر بحران های زیست محیطی در کلانشهر تهران از اهمیت ویژه ای برخوردار است، گفت: این مرکز برای اینکه این معضل ها را در بحث زیست محیطی دنبال کند دارای استراتژی و راهبردهای مناسبی برای مدیریت زیست محیطی شهر تهران است که باید آن را توسعه کند و این نتیجه مستقیم شناخت دقیق از نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید است. بنابراین باید «SWTO» را داشته باشیم که نیاز به یکسری تحلیل ها برای برنامه جامع است.

وی افزود: یکی از پروژه های مهمی که در مرکز مطالعات در حال انجام است به دست آوردن SOE (State of environment) شهر تهران است که به معنی شناخت وضع موجود محیط زیست است و این برای نخستین بار است که یک شهر در کشور ما می خواهد از SOE بهره مند شود و مرکز مطالعات این کار را شروع کرده است و بر مبنای طرحی که برای به دست آوردن SOE داریم تمام اطلاعات پایه را در رابطه با وضعیت محیط زیست شهر تهران باید جمع آوری کنیم. در این طرح تمام اطلاعات پایه از جمله فضای شهر، باغ ها، صنایع، مکان ها، تفرجگاه ها، تمام ملحقه ها، که به نوعی محیط زیست شته

زبان مدیریتی برخوردار است که شاید یکی از مهم ترین مسائلی میان تراکم جمعیت در واحد سطح است که باعث می شود میزان حضور افراد اثر گذارهای خاص خودش را داشته باشد. این موضوع در شهر تهران نیز به چشم می خورد و شهر تهران از این معضل جدی رنج می برد.

وی افزود: تهران با تمام ویژگی های طبیعی و آب و هوایی که دارد دچار بحران های جدی زیست محیطی است. این بحران ها به ترتیب اولویت اودگی جدا اودگی آب و اودگی خاک است. این اودگی ها مختص شهر تهران نیست بلکه تمام کلانشهرهای کشور از این اودگی ها رنج می برند و در برنامه سوم و چهارم توسعه به آنها اشاره شد که اودگی هوا می باید تا پایان برنامه چهارم توسعه از شدت اودگی هوا کاسته می شد اما اینکه نبند.

وی خاطرنشان کرد: بیش از ۸۰ درصد اودگی های هوای تهران ناشی از آلوده های متحرک است و ما الان در شهر تهران ۳ میلیون و ۴۰۰ هزار خودرو و ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار موتورسیکلت داریم که گر شهر تهران روزانه بیش از ۱۵ میلیون سفر را رقم می زند و از این ۱۵ میلیون سفر تنها ۲۰ درصد با وسایط نقلیه عمومی صورت می گیرد. یک چنین مسائلی باعث می شود تا ترافیک سنگین در کشور ایجاد شود که باعث از بین رفتن زمان نیز می شود. علاوه بر این عوارض دیگری نیز بر جای می گذارد که نمونه مشخصی آن اودگی جویست که این اودگی بحران های زیادی ایجاد می کند و خسارت مستقیم و غیر مستقیم فراوانی برای جامعه به بار می آورد.

وی گفت: مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران در زمینه های مختلف در حال انجام کار است و اهمیت اصلی این برنامه دستیابی به توسعه پایدار شهری است و در این توسعه پایدار شهری که باید مورد توجه قرار بگیرد مسائل اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی است.

مجابی با اشاره به اینکه در حال حاضر بحران های زیست محیطی در کلانشهر تهران از اهمیت ویژه ای برخوردار است، گفت: این مرکز برای اینکه این معضل ها را در بحث زیست محیطی دنبال کند دارای استراتژی و راهبردهای مناسبی برای مدیریت زیست محیطی شهر تهران است که باید آن را توسعه کند و این نتیجه مستقیم شناخت دقیق از نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید است. بنابراین باید «SWTO» را داشته باشیم که نیاز به یکسری تحلیل ها برای برنامه جامع است.

وی افزود: یکی از پروژه های مهمی که در مرکز مطالعات در حال انجام است به دست آوردن SOE (State of environment) شهر تهران است که به معنی شناخت وضع موجود محیط زیست است و این برای نخستین بار است که یک شهر در کشور ما می خواهد از SOE بهره مند شود و مرکز مطالعات این کار را شروع کرده است و بر مبنای طرحی که برای به دست آوردن SOE داریم تمام اطلاعات پایه را در رابطه با وضعیت محیط زیست شهر تهران باید جمع آوری کنیم. در این طرح تمام اطلاعات پایه از جمله فضای شهر، باغ ها، صنایع، مکان های تجاری و تمام ملحقه ها، که به نوعی بر محیط زیست شهر تهران می تواند اثر گذار می شود در تمام موانعی که به نوعی بر محیط زیست شهر SOE به وجود می آید و می توانیم رهنمایی های لازم را برای استراتژی های بعدی اتخاذ کنیم. وی در ادامه به نمونه شورای اسلامی شهر تهران اشاره کرد و گفت: طبق مصوبه سال گذشته شورای اسلامی شهر تهران، شهرداری مکلف شد که تمام طرح های توجیه زیست محیطی داشته باشد یعنی بر مبنای این مصوبه شهرداری تهران مکلف است که در تمامی طرح های توجیه زیست محیطی را مدنظر قرار دهد. بنابراین با این ظرفیتی که وجود دارد در صدد محیسی تا کیفیت زندگی را در شهر تهران افزایش دهیم به گونه ای که مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران را در شهر تهران افزایش دهیم به گونه ای که مرکز مختلف به دنبال راهکاری برای بهبود زندگی شهروندان است و برای دستیابی به این مهم باید توسعه پایدار شهری را محقق کرد.

مجابی خاطرنشان کرد: کمیت مطالعات راهبردی مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران در حال مطالعه پروژه محیط زیست شهر تهران است تا بتواند وی افزود: نبود مدیریت یکپارچه شهری شاید مهم ترین و اصلی ترین دلیل این معضل باشد به عنوان مثال مدیریت یکپارچه شهری بخشی عمده و جدی می تواند در بحث اودگی هوا باشد اگر نگاه کنیم می بینیم که نسبت به سال گذشته روزهایی که از لحاظ استاندارد هوا شهر سالم بوده افزایش پیدا کرده است و این در حالی است که بر مبنای قانون برنامه چهارم باید تا پایان این برنامه شهر تهران در استاندارد ملی مناسب قرار بگیرد. حال اینکه ما با این استانداردها فاصله زیادی داریم و در حال حاضر بحث بحران اودگی برای شهر تهران بسیار جدی است که به نظر می رسد در صورت مدیریت یکپارچه شهری این معضل

جدی (اودگی هوا) نسبت به گذشته کمتر می شود.

وی در ادامه گفت: مرکز مطالعات و برنامه ریزی به عنوان یکی از محوری ترین مسائل به دنبال این است که بتواند توجیه های لازم را برای مدیریت یکپارچه شهری فراهم کند که این مهم یکی از پروژه های مدنظر برای شهر تهران است. مهم ترین پروژه ای که از سوی مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران در حال انجام است پروژه SOE (شناخت وضع موجود محیط زیست) است که برای نخستین بار یک شهر در کشور ایران از آن بهره مند می شود.

مارسیدن به توسعه پایدار ملی دغدغه بسیاری از نخبه‌ها و مسئولان است. اگرچه داشتن منابع غنی و تکنولوژی‌های مدرن برای توسعه پایدار ملی ضروری به نظر می‌رسد اما بهره‌برداری نابودی منابع زیستی می‌شود که در برخی موارد قابل متذکر است. به عنوان مثال منابع زیستی تهران که شامل پوشش سبز، جانوری، آب، خاک و اقلیم است، طی سال‌های گذشته و گسترش بی‌رویه آن از بین رفته و یادری قرار دارد. به مناسبت برگزاری اولین همایش یکروزه شهری توسط مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران صاحب نظران حوزه شهری به گفت‌وگو نشستیم تا به بحث مدیریت منابع زیستی در کلانشهرها به خصوص تهران بپردازیم.

از مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران: بی‌توجهی به منابع زیستی ایجاد بحران می‌کند!

نی‌امانپور با تأکید بر اهمیت مدیریت منابع زیستی «زمانی که مدیریت بر منابع وجود نداشته باشد، مدیریت نداشته‌ها نیز وجود نخواهد داشت و گاهی همان منابع دلیل می‌شود و این مهم در زمینه‌های مختلف مدیریت موصوف در بحث توسعه پایدار مستلزم توجه ویژه‌ای است. نکته ملی توسعه پایدار، لزوم استفاده از دانش آبخیزداری منظور شناسایی منابع زیستی و تعریف وضعیت موجود ن به وضعیت مطلوب امری مهم دانسته و می‌افزاید: باقی بر منابع زیستی از جمله آب می‌تواند از منابع آبی است آسمانی استفاده‌های دیگری داشت و برخلاف تفکر متمدن دفع آب در رودهاست، باید به نگهداری بیشتر آب تفاده حداکثری از آن اقدام نمود.

ساره به اکوسیستم موجود در آبخیز تهران که حاوی سرمایه‌های باارزش اما ناپیداست و همچنین تأکید بر یت قرار دادن باز شناسایی رودهای شهر تهران و ایجاد آنها می‌افزاید: در این شهر هفت دره رود وجود دارد که سورت کلال‌هایی طولی آنها را در این حوزه تعبیه کرده اسفاده همزمان با تلاش برای سبزه‌مآبدن این هفت دره ل طبیعی، دفع آب‌های سطحی سطح شهر نیز از طریق زوگ انجام می‌شود؛ در حالی که می‌توان با استفاده از رضی از هدر رفت آب‌های سطحی جلوگیری و همچنین ی برای سبزه شدن این هفت دره و ایجاد کرد.

صریح می‌کند: برای رسیدن به توسعه پایدار شهری، باید حفظ منابع زیستی بتوانیم زندگی مطلوب را در یک پدید آوریم. به اعتقاد وی، با آبفالت‌زدایی دره رودها به کوسیستم پایدار می‌توان، منابع زیستی یعنی آب، خاک، ن گیاهی و حیات جانوری را به تعادل پایدار نزدیک کرد شدن فضای سبز از جمله این قابلیت‌هاست. به عنوان فضای سبز موجب می‌شود که گازهای آلاینده توسط هی و خاک جذب شود و با تولید اکسیژن بیشتر محیط ی برای پرندگان و جانورانی که با هم همزیستی دارند به مه این اتفاقات زمانی صورت می‌پذیرد که مدیریت منابع

آبخیزداری شهری تلاش برای فردایی مطمئن

زیستی به عنوان محور اصلی قرار بگیرد زیرا با استفاده مطلوب‌تر از عرصه شهری، برنامه‌ریزی شهری به صورت اصولی‌تر انجام می‌شود امکان مدیریت عناصر دیگر شهری از جمله ترافیک، سکونتگاه‌ها و فضاهای اداری و تجاری پدید می‌آید. رئیس مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران می‌افزاید: اگر زندگی مطلوب، مبتنی بر مدیریت و بهره‌برداری پایدار نباشد اصولاً توسعه پایدار ی وجود نمی‌آید. بعضاً دیده می‌شود که هواداران محیط زیست و منابع طبیعی تعاریفی ارائه می‌دهند که ارتباط و تعامل صحیحی را با عناصر گوناگون زندگی از جمله اقتصاد و اجتماع و سیاست و... در نظر ندارند و با جدایی بی‌منطق از محیط زیست باعث می‌شوند که حکومت‌ها نسبت به حامیان محیط زیست به دیده منفی نگریسته و آنها را افرادی مزاحم تلقی کنند و خواه و ناخواه افراد حامی محیط زیست به حاشیه رانده شوند. بنابراین برای رسیدن به توسعه پایدار شهری، باید با مدیریت و حفظ منابع زیستی بتوانیم زندگی مطلوب را در یک حوزه آبخیز پدید آوریم. به عنوان مثال شهر ونکوور در کانادا که به عنوان زیباترین شهر جهان نامیده شده است، از یک سو به جنگل و رودخانه‌های جنگلی و از طرف دیگر به ساحل اقیانوس آرام متصل است. مدیریت این شهر با استفاده از این بستر زیستی مناسب و اکوسیستم فعال طوری ساماندهی شده است که همه عناصر طبیعت در کنار محل‌های ترده، خیابان‌ها، اتوبان‌ها و... برای شهروندان قابل لمس هستند و یک زندگی مطلوب را در آن شهر ایجاد کرده است. در اینجا این احساس به وجود می‌آید که برای فراهم ساختن زندگی مطلوب، در ابتدا منابع زیستی محور قرار گرفته است. اما در شهرهای دیگر جهان که منابع زیستی کمتری وجود دارد هم تجدیدنظرهایی در نحوه زندگی صورت گرفته است. مثلاً رودخانه چئونگی در شهر سنئول (پایتخت کره جنوبی) قبل از دهه ۵۰ میلادی محل تجمع بقایای گیاهی و رسوبات گسیل شده از بالادست رودخانه بود و زیاده و زائده‌های شهری و حلیی آبادهای حاشیه آن چهره سنول را به شدت تحت تأثیر قرار داده بود. تا اینکه شهرداری سنول برای رفع مشکل رودخانه و جمع‌آوری حلیی آبادها تصمیم گرفت روی رودخانه را با بتن پوشانده و اتوبانی از روی آن عبور دهد. این تصمیم در ۶۰ تا ۷۰ میلادی عملی شد و در حالی که این رودخانه در دهه ۱۹۵۰ مظهر آلودگی و فقر و بی‌نظمی بود، طی دهه‌های ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ به نماد صنعتی و مدرنیزه شدن تبدیل شد. سپس در دهه‌های ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰ این منطقه به تدریج دارای مشکلات ترافیکی، بهداشتی و زیست محیطی شد و اینبار شهرداری سنول، احیاء مجدد رودخانه چئونگی را در سال ۲۰۰۳ آغاز کرد و با برداشتن اتوبان‌ها و بتن‌های زیر آن رودخانه را با هزینه هنگفتی احیا کرد به گونه‌ای که کره‌ای‌ها در وسط شهری که دارای اغلب تکنولوژی‌های روز جهان است به راحتی می‌توانند از غرض آبراهه‌ها در شون‌دو در کنار رودخانه قدم بزنند.

محمد تقی امانپور به عنوان نظریه‌پرداز و کسی که به مدت ۳۰ سال در زمینه آبخیزداری فعالیت داشته است در پاسخ به این سوال که

آیا امکان احیای اکوسیستم تهران وجود دارد می‌گوید: کاری که در ابتدا لازم است انجام شود اینست که باغات وسیع و پارک‌های طبیعی جنوب البرز احیاء گردد و در پایین دست در حاشیه آبراهه‌ها، دریاچه‌ها و تالاب‌هایی ایجاد شود. همچنین احداث کانال‌های عرضی روی خط ترانز برای آبرسانی و ارتباط بین این تالاب‌ها و دریاچه‌ها از منابع آب بالادست نیز ضرورت دارد. علاوه بر آن در اطراف این کانال‌ها می‌توان سکونتگاه‌های انبوه را در یک طرف و سازمان‌های اداری را در طرف دیگر ایجاد کرد و در نتیجه برندی ایجاد شود که علاوه بر داشتن مبنای زیست محیطی، جاذبه‌های گردشگری شهری و زندگی در یک شهر مدرن را نیز همراه داشته باشد.

وی با تأکید بر اینکه تهران تمامی امکانات و ویژگی‌های لازم را برای تبدیل شدن به زیباترین شهر جهان داراست به پروژه مطالعاتی تهران ۱۴۰۴ که توسط کارگروهی در مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران در دست بررسی است اشاره و خاطر نشان می‌کند: هدف این پروژه تبیین تهران جدیدی است که شهروندان هر لحظه که راه کنند به سیستم حمل و نقل عمومی دسترسی داشته باشند و در عین حال بتوانند وسیله شخصی خود را بدون ترافیک به حرکت در بیاورند. تهران ۱۴۰۴ شهر یست که ساکنانش همواره هوای پاک استنشاق خواهند کرد اما نیورویکر در مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران را دستیابی به مدل توسعه پایدار ارزیابی کرده و می‌گوید: مدل‌های توسعه پایدار شهری در حال طراحی هستند و در این مدل‌ها زیر مدل‌هایی وجود دارد که تعامل شهرداری با دیگر سازمان‌ها و نهادهای آیین می‌کند. به عنوان مثال اگر شهرداری بخواهد در آموزش و پرورش ورود داشته باشد چگونگی مشارکت شهرداری در آموزش و پرورش در یک مدل آموزش و پرورش پایدار طراحی می‌شود و اگر قرار است شهرداری تهران صنایع و مشاغل شهر تهران را ساماندهی کند، ساماندهی صنایع و مشاغل در چهار چوب مدل توسعه پایدار صنعتی طراحی می‌شود.

عضو کمیته ملی توسعه پایدار که توجه به آبخیزداری را همراه شدن با برخی محدودیت‌ها عنوان می‌کند، ادامه می‌دهد: توسعه بی‌رویه شهری از مهم‌ترین چالش‌های موجود در مدیریت فضای شهری است و آبخیزداری شهری، ما را ملزم می‌کند که در استفاده از منابع حد معینی را رعایت نماییم و بی‌اشناخته‌ها بر این نظر به که شهر تهران، روی گسل‌ها و کمربند زلزله قرار دارد و دارای خانه‌های سست بنیانی است که با یک تکان فرو می‌ریزند، می‌افزاید: افزایش سطح فضای سبز و افزایش عرصه‌های آزاد از جمله روش‌های کاهش خطرانی است که تهران را تهدید می‌کند و با گسترش سطوح آبی می‌توان توسعه لحام گسیخته فعلی را مدیریت نمود و اکوسیستم را به شکل گذشته برگرداند. البته باید بدانیم که این بازگشت به گذشته، رویکرد به سنت‌های ارتجاعی نیست بلکه بازگشت به فطرت است. امانپور با تأکید بر اینکه تعریف توسعه بر مبنای فطرت، همان تعریف توسعه پایدار است، تصریح می‌کند: برای رسیدن به این توسعه باید

آبخیزداری شهری تلاش برای فردایی مطمئن

خواست‌های انسانی شناخته شده و کرامت‌های انسانی را محور قرار داد. وی با بیان اینکه دانش توسعه پایدار به گونه‌ای است که از هر گوشه آن وارد شویم یک رابطه معنادار، ما را از خرد به کلان می‌رساند و می‌توانیم از کلان مطلوب پله پله پایین بیاییم و اجزای آن را طراحی کنیم خاطر نشان می‌کند: با تغییر نحوه بهره‌برداری از منابع زیستی می‌توان در تهران اکوسیستم جدیدی را طراحی کرد و با ملزم کردن افرادی که قصد ارائه خدمت دارند به اینکه حداقل ۸۰ درصد خدمات باید در اختیار منابع زیستی باشد، می‌توان سکونتگاه‌های مطلوبی ایجاد نمود و با توجه به اینکه مقام معظم رهبری اسامی را اسال اصلاح الگوی مصرف نامیده‌اند، می‌توان با بررسی الگوی صحیح مصرف به مصرف صحیح منابع کمک کرد زیرا اصلاح الگوی مصرف تنها به کم مصرف کردن گاز، برق و آب بر نمی‌گردد، بلکه در حله اول در دست مصرف کردن مدنظر است و برای اصلاح الگوی مصرف باید دانش پایه‌ای داشته باشیم و منابع در اختیار را بشناسیم که شناسایی سرمایه‌ها خود به مدیریت مصرف صحیح مصرف کمک می‌کند. رئیس مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران معتقد است: وقتی داشته‌ها را در دست مصرف نکنیم، تبدیل به ضایعات می‌شوند و یادگیری چگونگی مدیریت منابع باعث ایجاد بسیاری از الگوهای ما خواهد شد. برای مثال آنچه که اغلب در کشور ما ضایعات نامیده می‌شود در کشورهای توسعه یافته سرمایه محسوب می‌گردد پس صحیح مصرف کردن در مورد منابعی که در اختیار داریم اهمیت بسزایی دارد. اگر این نگاه را داشته باشیم که منابع را بشناسیم و چگونه مدیریت کنیم، می‌توانیم مصادیق آن را در همه عرصه‌ها تعمیم دهیم و همه جا درست مدیریت کنیم. البته این مصادیق را می‌توان در الگوهای کوچک نیز دید: مثلاً لیوان آبی که نصفه خورده می‌شود را دور می‌ریزم. محمد تقی امانپور، آبخیزداری را الهی ترین نگاه به طبیعت می‌نامد و می‌گوید: اگر چه ممکن است این تعبیر کمی اغراق آمیز به نظر برسد اما باید تمام علوم را هدیه‌ای از جانب خدا برای حکومت بر کره خاک دانست. وی در خصوص چگونگی سلمان بخشیدن به الگوی مصرف در زندگی به فرمایش مرجع عالیقدر آیت‌الله بهجت اشاره کرده و می‌افزاید: باید با عمل کردن به آنچه می‌دانیم، مبنای اخلاق کار بردی و اخلاق عملی را در نظر بگیریم؛ زیرا این مهم اولاً مشخص می‌کند که در طول حیات همواره باید داشته‌ها و سرمایه‌ها را افزایش دهیم و ثانیاً از این داشته‌ها و سرمایه‌ها به نواحی استفاده کنیم که

این همان اصلاح الگوی مصرف است و کلید اصلاح الگوی مصرف، استفاده از آنچه آموخته‌ایم و آموختن آنچه را که نمی‌دانیم، می‌باشد. مشاور کمیته محیط زیست شورای شهر تهران: آبخیزداری شهری به عنوان یک سیستم مدیریتی، در بهبود شرایط زندگی و وضعیت اقتصادی جوامع بالادست و پایین دست نقش بسزایی دارد. سید محمد مجتبی، حفاظت، بهره‌برداری و مدیریت پایدار منابع

آبخیز برای تأمین نیازهای جمعیت روبه رشد را از اولویت‌های مهم در دهه‌های اخیر دانسته و می‌افزاید: تغذیه سفره آب‌های زیرزمینی، یافتن راه‌های پیشگیری و روبرویی با فرسایش خاک و سیلاب‌های مخرب، همچنین بهره‌برداری کامل از سرمایه گذاری‌های هنگفت مالی در منابع اقتصادی کشور از دیگر مواردی است که در آبخیزداری شهری بدان توجه می‌شود. قائم مقام مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران تصریح می‌کند: افزایش بیش از حد مصرف آب که ناشی از پیشرفت فناوری و بالا رفتن سطح زندگی مردم است و همچنین فرسایش خاک بر اثر سیل، خشکسالی، حرکات توده‌ای، توفان‌های شن و ماسه و سایر پدیده‌های طبیعی، همواره خسارات فراوانی را به منابع آبخیز (آب، خاک، گیاه و...) وارد می‌کند و آبخیزداری شهری به عنوان یک سیستم مدیریتی، در قالب مدیریت جامع آبخیزها با مشارکت ساکنین حوزه‌های آبخیز، در حفاظت آب، خاک، گیاهان و جانوران و همچنین در بهبود شرایط زندگی و وضعیت اقتصادی جوامع بالادست و پایین دست و... نقش بسزایی دارد. این استاد دانشگاه همچنین یادآور می‌شود: انبوه ساخت و ساز در شهرها و کلانشهرها، قسمت عمده پوشش گیاهی را دچار آسیب کرده است؛ به طوری که قسمت عمده این مناطق پوشیده از آسفالت و کفپوش‌هاست. در نتیجه آب‌های سطحی بجای مانده از نزولات آسمانی تنها به صورت روان حرکت می‌کنند و امکان نفوذ در خاک را ندارند و با توجه به پراکنش نامناسب بارندگی، در برخی شهرها که اتفاقاً میزان بارندگی آن در حد بالایی نیست سبیل جاری می‌شود.

این استاد دانشگاه، با تقسیم چالش‌های آب در کشور به دو دسته کمی و کیفی می‌گوید: در چالش‌های کمی با کمی بارش مواجه هستیم به طوری که متوسط بارندگی در کشور ۲۵۰ میلی‌لیتر است. این میزان حدود یک سوم متوسط جهانی و یک دوم متوسط آسیایی است. اما مشکل اصلی، غیر یکپارخت بودن همین میزان بارندگی در کشور است که گاهی نیز باعث ایجاد خشکسالی و یا وقوع سیل‌های متعددی می‌گردد. علاوه بر آن تبخیر ۷۰ درصدی نزولات آسمانی هم از مسائل بسیار مهمی است که باعث ایجاد بحران آب می‌شود. به طوری که از کل بارندگی ۴۰۰ میلی‌لیتر در هر مترمربعی کشور، فقط ۳۰ درصد آن تبخیر نمی‌شود و قابل بهره‌برداری است. سید محمد مجتبی با تأکید بر بازنگری در جایگاه آبخیزداری که در کاهش، پیشگیری و کنترل خسارات و پیامدهای ناشی از پدیده‌های طبیعی موثر است، می‌افزاید: همچنین در سازه‌ها و موانع فیزیکی که سبب افزایش خسارت ناشی از پدیده‌های طبیعی است نیز باید تجدید نظر شود. این کارشناس ارشد محیط زیست، فاضلاب‌های شهری را از دیگر چالش‌های پیش روی مسائل کیفی آب بر شمرده و جدا نبودن مناطق صنعتی در بسیاری از شهرها را عامل موثری در ایجاد پسماند‌های صنعتی و فاضلاب صنعتی می‌داند و وی در باره باز یافت فاضلاب شهر تهران نیز می‌گوید: هم اکنون بیش از ۷۰ درصد آب مصرفی تهران تبدیل به فاضلاب می‌شود و باز یافت و استفاده مجدد از آب فاضلاب مستلزم برنامه‌ریزی مدونی است. این در حالیست که پایتخت ایران همچنان از پروژه فاضلاب بی‌بهره است و هر ساله شاهد افزایش برداشت آب‌های زیرزمینی تا ۶۰ درصد هستیم که به خاطر عدم مدیریت آب اتفاق می‌افتد.

* سید محمد مجابی - در آستانه انتخابات دهمین دوره ریاست جمهوری بحث‌های مختلفی حول محور توسعه و از گان توسعه پایدار توسط کاندیداها مطرح می‌شود؛ با این وجود جایگاه محیط زیست در نگاه رئیس‌جمهور آینده موضوعی است که همچنان در هاله ابهام قرار دارد. در حالی که با توجه به جایگاه محیط زیست در قانون اساسی، ضرورت دارد تا احاد جامعه از دیدگاه‌ها و نظرات نامزدهای ریاست‌جمهوری اطلاع کامل داشته باشند زیرا در توسعه پایدار ارتباط تنگاتنگی میان رفاه اجتماعی و زیست محیطی وجود دارد و از آنجا که توسعه، حق تمامی جوامع بشری است بررسی دیدگاه‌های نامزدهای ریاست‌جمهوری نسبت به توسعه کشور موضوع مهمی است که باید مورد بحث و بررسی نخبگان کشور قرار بگیرد بدون تردید توسعه‌ای که ضررش بیش از منافع آن باشد و هزینه‌های بیشماری را به آیندگان تحمیل نماید، توسعه‌ای پایدار و همه‌جانبه‌نگر نیست. مانیا باید فراموش کنیم که جامعه جهانی متاثر از توسعه یک‌جداي بحران‌های متعدد اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی را پشت سر گذاشته است. امروزه روی موضوع توسعه پایدار در دنیا وحدت نظر وجود دارد و واژه توسعه پایدار، دستاورد بزرگ اجلاس جهانی زمین در ریودو ژانیرو و دولتمردان آن در ژوهاننبرگ است. توسعه پایدار تعاریف و معانی متعددی را در بر می‌گیرد که ساده‌ترین تعریف را می‌توان «آینده را در امروز دیدن» برشمرد. رسیدن به عدالت بین نسلی از دیگر مواردی است که در توسعه پایدار مورد توجه است. عدالت بین نسلی باسداشت حقوق کسانی است که هنوز نیامده‌اند تا از حقوق خود دفاع کنند. به رغم آنکه جمهوری اسلامی ایران از معدود کشورهایی است که در قانون اساسی خود به توسعه پایدار توجه کرده و یک اصل را برای حفظ محیط زیست در خود جای داده است، متأسفانه هم‌اکنون بحران‌های زیست محیطی در کشور مشاهده

می‌شود. در اصل پنجاهم قانون اساسی ذکر شده است: در جمهوری اسلامی حفاظت محیط زیست که نسل امروز و نسل‌های بعد باید در آن حیات اجتماعی رو به رشدی داشته باشند وظیفه عمومی تلقی می‌گردد، از این رو هر نوع فعالیت اقتصادی و غیر آنکه با آلودگی محیط زیست یا تخریب غیر قابل جبران آن ملازمه پیدا کند، ممنوع است. میراث تاریخی، فرهنگی و طبیعی بشتوانه هویت و بالندگی ملت‌هاست که نسل‌های متعالی را به هم پیوند می‌دهد و کشور عزیز ایران در تمام این زمینه‌ها دارای جایگاه والایی است. تنوع گونه‌ای و وجود اکوسیستم‌های بسیار متفاوت و همچنین پهناوری سرزمین، جایگاه ویژه‌ای را به طبیعت ایران داده است ولی متأسفانه در سال‌های اخیر، تخریب‌های فراوانی در محیط‌های طبیعی کشور دیده می‌شود. به طوری که اگر به گونه‌های متعدد جانوری که در روزگار نه چندان دور در طبیعت سبز کشور مان می‌زیستند نیم‌نگاهی داشته باشیم خواهیم دید که طی کمتر از ۶۰ سال بسیاری از گونه‌های منحصر به فرد را از دست داده‌ایم. شیر ایرانی، ببر مازندران، نمونه‌های ارزشمندی بودند که وجودشان هم‌اکنون از صفحه طبیعت زیبای ایران پاک شده است. علاوه بر این آلودگی جنگل‌ها و رودخانه‌های کشور از جمله مواردی است که در این برهه از زمان بدان مبتلا هستیم. به طوری که کاهش جنگل‌های ارزشمند دیر کانی در منطقه‌ها بسیار، خشک شدن تالاب‌های ارزشمند و در معرض نابودی قرار داشتن گونه‌های متعدد گیاهی و جانوری، محیط زیست کشور را در معرض مخاطره قرار داده است. از سوی دیگر بحران‌هایی چون آلودگی هوا، آب، خاک و... کلاشهرهای کشور را با

بحران‌های متعدد زیست محیطی مواجه نموده است و این در کشوری که دارای پیشینه فرهنگی و اعتقادی است و در قانون اساسی خود، بر حفظ محیط زیست تأکید کرده غیر قابل اغماض است. به اعتقاد من عدم توجه به توسعه پایدار و عدم نگاه «سیستمی» در مدیریت کشور باعث شده تا منابع طبیعی و محیط زیست مورد بی‌توجهی قرار گیرد. همچنین عدم ارزشگذاری اقتصادی این منابع باعث شده است که هزینه‌های زیست محیطی در محاسبات اقتصادی پروژه‌ها منظور نشود و این موضوع نیز سبب گردیده که در فرآیند توسعه، هزینه‌های زیست محیطی درونی نشود و هزینه‌های آن را جامعه جامعه بپردازد. و جای تأسف است در شرایطی که بسیاری از نقاط جهان با داشتن اندک امکان طبیعی خود به جذب گردشگری می‌پردازند، مکان‌های بسیار ارزشمند طبیعی کشور

ماتخریب می‌شوند. البته این عدم توجه به دولت خاصی بر نمی‌گردد. در موارد متعددی محیط زیست قربانی حل سریع مشکلات بیکاری و اقتصادی منطقه شده است. حال آنکه در فاصله نه چندان دور برای رفع مشکلات ایجاد شده باید هزینه‌های گزاف‌تری پرداخت شود. امروز باید به این سوال پاسخ داد که آیا جابه‌جا کردن کارخانه‌های بزرگی چون آلومینیوم سازی، سیمان و... می‌تواند راهگشای منطقه باشد؟ بنابراین ضرورت دارد

که نگاه رئیس‌جمهور آینده در رابطه با توسعه پایدار به طوری کاملاً صریح بیان شود و ساکنان بومی چنین مناطق ارزشمندی بدانند رئیس‌جمهور آینده آنان به تالاب‌های ارزشمندشان، کوهستان‌های زیبایشان، جنگل‌های بی‌نظیرشان، کویرهای پهناورشان و سواحل دریایی ورودخانه‌هایشان و به طور عام به طبیعتشان چگونه می‌نگرد و رئیس‌جمهور آینده به عنوان رئیس شورای عالی محیط زیست و ناظر بر اجرای اصل پنجاهم قانون اساسی تا چه حد به وظایف خود پایبند است؟ و برای حفظ تالاب انزلی، جنگل هیرکانی ارسباران، تالاب شادگان، آلودگی دریای خزر، عمان و خلیج فارس چه برنامه‌هایی خواهد داشت و فعالیت‌های توسعه‌ای رئیس‌جمهور آینده بر زندگی نسل آینده چه اثری خواهد داشت؟ باید به خاطر داشته باشیم که طبیعت و اکوسیستم، موجود زنده‌ای است

که آستانه تحمل خاصی دارد و اگر فشارها از میزان تحمل آن خارج شود قابل بازگشت نخواهد بود. رئیس‌جمهور ایران باید اذعان کند که افزون بر حفظ محیط زیست داخلی ایران، چقدر بر رعایت حقوق محیط زیست ایران که از سوی کشورهای همسایه مورد مخاطره قرار می‌گیرد، جدی خواهد بود. امروزه مساب‌های ورودی به خلیج فارس و تغییر رژیم سواحل کشورهای منطقه، همچنین برداشت‌های بی‌ملاحظه از منابع مشترک، بحران‌های زیست محیطی

جایگاه محیط زیست در برنامه‌های رئیس‌جمهور آینده

جدی را بر هموطنان در حاشیه خلیج فارس تحمیل کرده است. هموطنان خوزستانی ما در سالی که گذشت، گرد و غبارهای آزاردهنده‌ای را تحمل کردند و تعطیلی بیش از ۵۰ روزه فرودگاه‌های این استان موید این موضوع است که این نابسامانی‌ها صبر فائش از سوده مدیریت و بی‌توجهی در مدیریت صحراهای عربستان و عراق بود.

ساختار محیط زیست و نظارت بر آن در نظام کشور اهمیت ویژه‌ای دارد و از آنجایی که بر اساس قانون، حفظ و بهسازی محیط زیست عالی‌ترین جایگاه شورای عالی محیط زیست است و جایگاه رئیس‌جمهور، در ریاست این شورا تعریف شده است لذا دیدگاه‌های او در سرنوشت محیط زیست کشور بسیار حیاتی و تعیین کننده است. به رغم آنکه امروزه در میان کشورهای مختلف اختلاف نظرهای فراوانی وجود دارد به علت آنکه تنها یک کره برای سکونت وجود دارد همواره روی مسائل محیط زیست تفاهماتی در سطح جهان صورت می‌پذیرد و ضروری به نظر می‌رسد که نامزدهای ریاست‌جمهوری با وجود دیدگاه‌های بسیار متفاوت نسبت به مسائل مختلف در رابطه با حق حیات و محیط زیست تفاهماتی داشته باشند و میثاقی را در این رابطه با مردم متعهد و حتی امضا نمایند که مهم‌ترین بند آن می‌تواند تعهد و پایبندی به اصل پنجاهم قانون اساسی به عنوان میثاق ملی باشد. قابل ذکر است که اصل پنجاهم قانون اساسی به نوعی تأکید بر جنبه توسعه پایدار اقتصادی دارد و اگر بهره‌بردار از منابع بانگاه بهره‌وری صورت گیرد می‌توانیم اصلاح الگوی تولید و مصرف را سرلوحه کار خود قرار دهیم. بر مبنای این بحث، رئیس‌جمهور آینده لازم است نظر خود را نسبت به امور ذیل

شفاف و روشن کند:

۱. اجرای کامل اصل پنجاهم قانون اساسی و پاسداری

از آن

۲. حمایت کامل از برنامه‌های کنترل و جلوگیری از انواع

آلودگی‌های هوا، آب و خاک و مدیریت پس ماند‌های کشور

۳. جلوگیری از نابودی تنوع زیستی و مناطق ارزشمند

تحت حفاظت و اکوسیستم‌های جنگلی، کوهستانی و

تالاب‌ها

۴. جلوگیری از تخریب محیط زیست دریای خزر،

خلیج فارس، دریای عمان و حمایت در تنوع زیستی و ازیان

در پها

۵. تقویت سازمان‌های مردم نهاد (NGO) و ایجاد

زمین‌مشارکت کامل آنها در برنامه‌های توسعه پایدار کشور

۶. توقف عملیات اجرایی طرح‌ها و پروژه‌های مخرب

محیط زیست و تهیه راهکار رفع اثرات تخریبی آنها و سپس

ادامه اجرای عملیات

۷. حمایت از برنامه‌های ملی و آراء نقاد فرهنگ و آگاهی‌های

زیست محیطی

۸. کنترل جمعیت و جلوگیری از رشد بی‌رویه آن به

عنوان تهدیدی علیه محیط زیست و منابع طبیعی

۹. بهره‌مندی از توانمندی بخش خصوصی در مدیریت

کارآمد محیط زیست

۱۰. بهره‌مندی از فناوری‌های نوین و سازگار با

محیط زیست

در دنیای امروز توسعه پایدار و حفظ محیط زیست نه

یک شعار تزئینی بلکه به عنوان یک اقدام اقتصادی و سیاسی

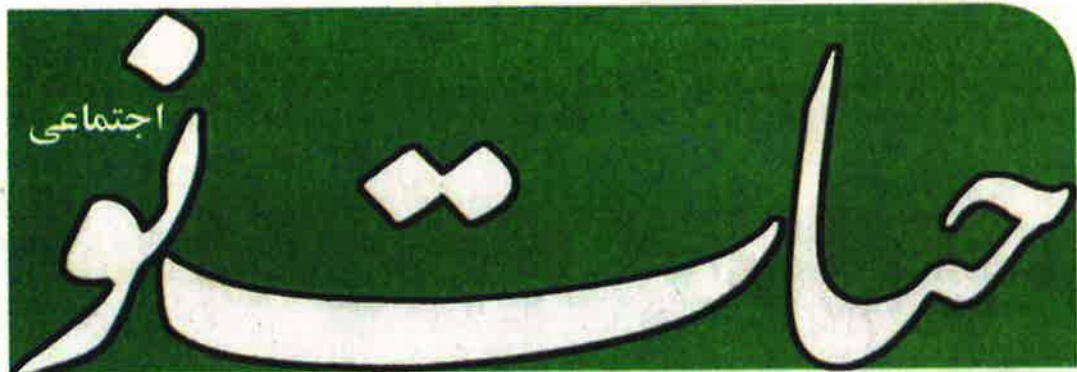
و اجتماعی مطرح است

و سوال این است که آیا ما مان آن ترسیده که نامزدهای

محترم ریاست‌جمهوری به تشریح دیدگاه‌های خود بر

محور توسعه اجتماعی و افزایش رفاه اجتماعی بپردازند؟

■ قائم مقام مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران

دوشنبه ۸ خرداد ماه ۱۳۸۸، عر جب ۱۳۳۰
29 June 2009 شماره ۱۲، ۱۷۸۳ صفحه ۲۰۰ تومان
روزنامه اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و ورزشی صبح ایران

تعیین وضعیت محیط زیست شهر تهران بر اساس شاخص های جهانی

برای تعیین وضعیت شاخص های محیط زیست شهری و برای کسب اطلاعات برای تصمیم گیران، سیاست گذاران و اطلاع عموم تهیه گزارش از وضعیت محیط زیست بر اساس شاخص های جهانی و با ارائه مولفه های زیست محیطی ضروری است.

برای بررسی این مهم شورای اسلامی شهر تهران در نود و هشتمین جلسه رسمی خود، شهر داری تهران را ملزم به تهیه نظام پایش ارزشیابی محیط زیست شهر تهران کرد که به صورت تعیین یک ماده واحده و سه تبصره تصویب شد. در این ماده واحده آمده است به منظور تعیین شاخص های مختلف شهری و ارائه تصویر کارشناسی و آماری دقیق جهت استفاده متخصصان و مدیران و اطلاع عموم از وضعیت محیط زیست، شهر داری تهران (مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران) مکلف است با همکاری سازمان های حفاظت از محیط زیست، هوا شناسی، مراجع تحقیقاتی و دانشگاهی و سایر سازمان ها و مراجع ذیربط نسبت به تهیه و ارائه گزارش بر اساس الگوی بین المللی وضعیت محیط زیست که توسط UNEP (سازمان برنامه محیط زیست سازمان ملل) مطرح شده است اقدامات لازم را انجام دهد. مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران پس از بررسی های لازم قرار دادی با دانشگاه شهید بهشتی برای ظرفیت سازی و فرهنگ سازی در حد کارشناسان و تهیه گزارش وضعیت محیط زیست شهر تهران را منعقد کرد. برای اطلاع از کم و کیف این پروژه چند تن از مجریان و کارشناسان به ارائه توضیحاتی پرداخته اند.

تعیین وضعیت محیط زیست ایجادمدیریت یکپارچه

قائم مقام مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران، توسعه را حق جوامع بشری دانست و گفت: توسعه در جوامع بشری باید رو به افزایش باشد تا جامعه دچار بحران نشود، ساده ترین تعریف از توسعه پایدار آینده را در امروز دیدن است، برای دسترسی به چنین توسعه ای باید برنامه مدونی وجود داشته باشد، سید محمد مجایی سر کن اقتصادی و

اجتماعی و زیست محیطی را از ارکان اساسی توسعه پایدار ذکر کرد و گفت: در بخش های اقتصادی و اجتماعی مقوله های متعدد آنها مورد بررسی قرار گرفته است، در بحث های زیست محیطی نگاه یک سویه ای که بر داشت از منابع بوده است باعث بروز مشکلاتی شده است. این فشار های متعدد هم از بعد امکان دهندگی اولیه و هم نتایج حاصل از توسعه با عنوان آلودگی و تخریب شناسایی می شود و محیط زیست را به ورطه نابودی می کشد. این کارشناس ارشد محیط زیست متذکر شد: شهر تهران به رغم مساحت ۶۶۴ کیلو متر مربعی و تنوع زیستی در سه پارک ملی و در مناطق حفاظت شده همچنان به علت جمعیت هفت و نیم میلیون نفری مشکلات زیست محیطی زیادی دارد در صدر این مشکلات آلودگی هوا، آلودگی آب و آلودگی خاک قرار دارد. این آلودگی ها به علت بافت درشت دانه تهران می تواند اثر گذاری منفی روی آب های زیر زمینی داشته باشد. مجایی افزود: هر کدام از مسائل مبین این نکته است که باید دقت توجه در نگاه محیط زیست شهری و برای دستیابی به توسعه پایدار صورت گیرد، به همین دلیل مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران با حمایت بسیار جدی شورای اسلامی شهر تهران ملزم شد تا SOE این منطقه را تدوین کند. این گزارش می تواند در برنامه ریزی های بلندمدت، کوتاه مدت و میان مدت شهر داری اثر گذار باشد. وی در ادامه گفت: تمام فرآیندهای توسعه با استفاده از اطلاعات ذکر شده در SOE قابل دستیابی است. این گزارش ها همچنین می تواند استراتژی های خردتری را ایجاد کند و مدیریت سیستمی را در چارچوب سازمان های زیست محیطی طراحی کند.

حل معضلات شهری با شناسایی وضعیت محیط زیست

از آنکه نوازی عضو کمیته مطالعات راهبردی محیط زیست مرکز مطالعات و معلولی بوده و از سوی دیگر از مقبولیت بین المللی نیز برخوردار است. D ابتدای کلمه به معنای نیروی محرکه، p ابتدای کلمه pressure به معنای فشار، S ابتدای کلمه

state به معنای وضعیت و R ابتدای کلمه response به معنای پاسخ است. نوازی همچنین از مشکلات فرآوری کاربرد مدل فوق برای تهیه گزارش وضعیت محیط زیست کلان شهر تهران گفت: نبود چنین تجربه ای در کشور باعث بروز مشکلاتی بر سر راه این پروژه شده است که می توان از نبود انسجام و هماهنگی در اماره ها، اطلاعات و دستیابی یکسان، نارسایی و یا کمبود اطلاعات پایشی و نمونه های مستمر در بسیاری زمینه های زیست محیطی و نبود یک پایگاه اطلاعات زیست محیطی در شهر تهران به رغم فعالیت های سازمان اطلاعات جغرافیایی شهر تهران یاد کرد.

باید این طرح سالانه انجام شود

مجری طرح تهیه وضعیت محیط زیست شهر تهران درباره اهداف پیگیری طرح SOE گفت: به منظور ارائه اطلاعات کمی معتبر در مورد کیفیت محیط زیست و بررسی کمیت و کیفیت منابع طبیعی به صورتی که در زمان های مختلف قابل تکرار باشد و آشنایی با شکاف های اطلاعاتی با هدف مدیریت مناسب داده ها در دوره های بعدی است. محمد ذکایی خاطر نشان کرد: گزارش وضعیت محیط زیست اطلاعات جامعه را به صورت عمومی برای سیاستمداران و تصمیم گیران و حتی مردم بیان می کند و دقیقاً مشخص می کند چه عوامل و مشکلاتی دارای اولویت زیست محیطی هستند و عوامل اینگونه مشکلات را برجسته می سازد، همچنین تعیین می کند فعالیت هایی که دولت و مردم برای حفاظت از محیط زیست در قالب سیاست ها و برنامه ها و راهکارهایی که انجام می دهند چه استرژیس دانشگاه علوم ریاضی دانشگاه شهید بهشتی افزود: پس از عقد قرار دادی که بین مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران و دانشگاه بهشتی در مورد تهیه گزارش وضعیت محیط زیست صورت گرفته، کارگاه کاروبارهای به منظور ظرفیت سازی در شهر تهران برگزار شد، چون داده های این گزارش باید از سازمان ها و نهادهای رسمی شهر تهیه شود. پس کارشناسان مرتبط نسبت به

مقوله SOE در این کارگاه شرکت کردند تا از نظر فرهنگی آمادگی لازم را جهت تعامل بیشتر پیدا کنند. وی خاطر نشان کرد: پس از شناسایی و تفکیک سازمان های فرعی و اصلی مجریان طرح در این زمان ها برای جمع آوری اطلاعات به صورت رسمی معرفی شدند، به طور کلی برخی از سازمان ها همکاری بسیار خوبی داشتند اما به دلیل نبود اطلاعات همسان و مشکل عدم اطلاعات کافی و محرمانه بودن اطلاعات در برخی سازمان ها بعضاً با مجریان طرح با مشکلاتی روبه رو شدند. مادر نهایت اطلاعاتی در حد بضاعت سازمان ها جمع آوری شد.

ذکایی افزود که انتظار می رود با تشکیل کارگاه آموزشی بتوانیم پیش فرضی که درباره این SOE تهیه شده است را برای همه کارشناسان ارسال کنیم و نقطه نظرات همه آنها را در این مورد جمع آوری کرده و گزارش بسیار جامع و کامل در مورد وضعیت محیط زیست به دست آوریم. مجری طرح تهیه وضعیت محیط زیست یادآور شد: پس از تکمیل گزارش اولیه، لازم است این طرح هر ساله با هر دو سال یکبار صورت بگیرد و به صورت طرح لازم الاجرا نهادینه شود. چون SOE برای دوره های خاص نیست و باید تصمیمات زیست محیطی با تکیه بر این گزارش اتخاذ شود. ذکایی همچنین متذکر شد: در بسیاری از کشورهای پیشرفته جهان و بسیاری از کشورهای آسیای شرقی و حتی هند این طرح را هر ساله دنبال می کنند، برای مثل در هند هر ساله SOE هر شهر تعیین می شود و سپس با تکمیل داده ها SOE کشور هند نیز تهیه می شود. وی در خاتمه گفت: در سال ۱۳۸۳ و ۱۳۸۴ نیز SOE ملی تهیه و توزیع شده است. که گزارش دوم در سال ۱۳۸۴ با حمایت (UNEP) سازمان برنامه محیط زیست سازمان ملل به زبان انگلیسی هم منتشر شد. اما برای تعیین گزارش وضعیت محیط زیست شهر تهران برای اولین بار است که صورت گرفته است و اگر مسئولان در هر شهری این گزارش را تهیه کنند می توانیم SOE ایران را داشته باشیم.

فرهنگ آتشی

شماره ۳۰۰

نومال

۱۴۲۰ - ۱۲ صفحه

Farhang e Ashti No 1739 June , 29 , 2009

سال هفتم

شماره ۱۷۳۹

دوشنبه ۸ تیر ۱۳۸۸ - ۶ رجب

تهران

طرح وضعیت محیط زیست پایتخت تهیه می شود

فصلیهای سازمان اطلاعات جغرافیایی شهر تهران با
کر

پایه این طرح سالانه انجام شود

مجرى طرح تهیه وضعیت محیط زیست شهر تهران
درباره اهداف پیگیرى طرح SOE گفت: به منظور ارائه
اطلاعات گمى معتبر در مورد کیفیت منابع طبیعى به صورتى که
بررسى کمیت و کیفیت منابع طبیعى به صورتى که
در زمانى مختلف قابل تکرار باشد و آشنائى با
مشکلهای اطلاعاتى، با هدف مدیریت مناسب دادهها
در دورههای بعدى است.

محمد ذکاى علورنشان کرد گزارش وضعیت
محیط زیست اطلاعات جمله را به صورت عمومى
برای سلسله عملان و تصمیم گیران و حشى مردم
بشان می کند و دقیقاً مشخص می کند چه عوامل
و مشکلاتى دارای اولویت زیست محیطى هستند و
عوامل اینکه مشکلات را برچسته می سازند همچنین
نشیمن می کند فعالیتهای که دولت و مردم برای
حفاظت از محیط زیست در قالب سیاستها و برنامهها و
امکارهای انجام می دهند چه چیزى است.

رئیس دانشکده علوم ریاضى دانشگاه شهید بهشتى
افزود پس از عقد قراردادی که بین مرکز مطالعات
برنامهریزى شهر تهران و دانشگاه بهشتى در مورد
تهیه گزارش وضعیت محیط زیست صورت گرفته
کارگاه یکروزه ای به منظور طرح و تفسیرى در شهر
تهران برگزار شد. چون دادههای این گزارش باید
از سازمانها و نهادهای رسمى شهر تهیه شود پس
کارشناسان مرتبط نسبت به مقوله SOE در این کارگاه
شرکت کردند تا از نظر فوهمى آملای لازم را جهت
تعامل بیشتر پیدا کنند وى خاطرنشان کرد که پس از
شناسایی و تفکیک سازمانهای فوهمى و اصلی مجریان
طرح در این زمانها برای چهاروى اطلاعات به صورت
رسمى مورفى شدند. به طور کل درخى از برنامهها
همکاری بسیار خوبی داشتند اما به دلیل نبود اطلاعات
مهمسان و مشکل عدم اطلاعات گمى و محروم بودن
اطلاعاتى در برخی سازمانها بهخصوص اطلاعاتى در
مشکلاتى روزگرو شدند تا در نهایت اطلاعاتى بر چند
بجای سازمانها جمع آورى کردیم.

ذکاى افزود که انتظار میرود با تشکیل کارگاه
آموزشى بتوانیم پیش فرضى که درباره این SOE
تهیه شده است را برای همه کارشناسان ارسال کنم
و تقاطعاتات همه آنها را در این مورد چچا کردى
کرده و گزارش بسیار جامع و کامل و مورد وضعیت
محیط زیست به دست آوریم.

مجرى طرح تهیه وضعیت محیط زیست یاد او شد
که پس از تکمیل گزارش اولیه، لازم است این طرح
به ساله یا هر دو سال یکبار صورت بگیرد و به صورت
طرح از بالاچرا به پایین شود چون SOE برای دوروى
خاص نیست و باید تصمیمات زیست محیطى با تکیه
بر این گزارش اتخاذ شود.

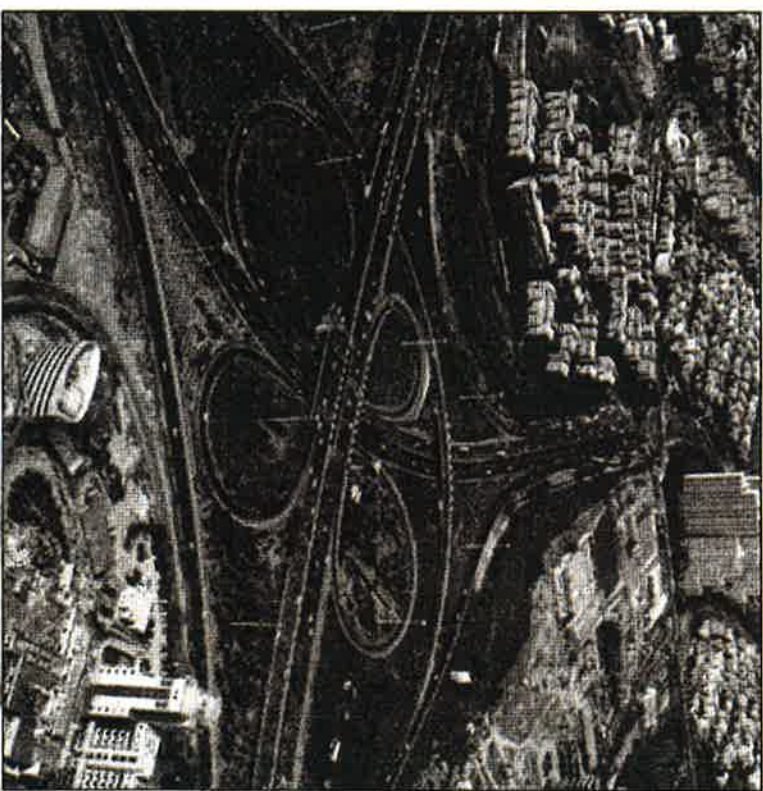
ذکاى همچنین متذکر شدند در بسیاری از کشورهاى
پیشرفته جهان و بسیاری از کشورهای آسیای شرقى و
حتى هند این طرح را هر ساله دنبال می کنند برای
مثال در هند هر ساله SOE هر شهر تعیین می شود
و سپس بل تکمیل دادهها SOE کشور هند نیز تهیه
می شود.

وى در خاتمه گفت در سال ۱۳۸۲ و ۱۳۸۳ نیز
SOE ملی تهیه و توزیع شده است که گزارش دوم
در سال ۱۳۸۴ با حمایت (UNEP) سازمان برنامۀ
محیط زیست سازمان ملل به زبان انگلیسى هم منتشر
شد. اما برای تعیین گزارش وضعیت محیط زیست
شهر تهران برای اولین بار است که صورت گرفته است
و اگر استاندارد در هر شهرى این گزارش تهیه کنند
می توانیم SOE شهر تهران را داشته باشیم.

با تلاش مرکز مطالبات و برنامه ریزی مدیریت شهری تهران

نواى از اهداف تهیه وضعیت گزارش محیط زیست
گفت: فوراً شروع کردیم اطلاعات گمى قابل اعتماد درباره
کیفیت محیط زیست، بررسی کمیت و کیفیت منابع
طبیعى به صورت قابل تکرار در دورههای زبى طولانى
و منظم پیگیرى از سیاستهای اتخاذ شده در دورههای
پیشین و تعیین مؤثر بودن فعالیتهاى مدیریتى، کمک
بسه برنامه ریزان و سیاستگذاران در حوزههای مختلف

از اطلاعات ذکر شده در SOE قابل دسترسى است.
این گزارشها همچنین می تواند لستیزیهای خودرى
را ایجاد کند و مدیریت سیستمى را در چارچوب
سازمانهای زیست محیطى طرحى کند.
حل مشکلات شهری با شناسایی وضعیت محیط
زیست
ازجمله نوای عضو کمیته مطالبات رهبرى

محیط زیست نوراستى توسعه پایدار، گفت: هدف از
و مشکلاتهاى اطلاعاتى جهت مدیریت هر چه مناسبتر
محیط زیست، از جمله هدفهای این گزارش تعیین
وضعیت است.

وى بهرترس گم برای تهیه گزارش وضعیت
محیط زیست کلانشهر تهران را چهاروى و تحلیل
اطلاعات آماری فلسف و افزود این اطلاعات باید بر
اساس خروجیهای یک سیستم مستقیم بلند که بتواند
یک پایگاه اطلاعاتى در شهردارى ایجاد کند.

این عضو کمیته محیط زیست مرکز مطالعات کاربرد
مدل برای تهیه گزارش مذکور را ضرورى و ضرورى فلسف
و خاطرنشان کرد تهیه و تدوین گزارش وضعیت
اما ایران در تهیه این گزارش از مدل DSR استفاده
کرد که مبتنى بر روابط علت و معلولى بوده و از سوى
دیگر از مقبولیت بین المللى نیز برخوردار است. D
ابتداى کلمه، به driving force به معنای نیروى
محرکه، P ابتداى کلمه pressure به معنای فشار،
S ابتداى کلمه state به معنای وضعیت و R ابتداى
کلمه response به معنای پاسخ است.

نواى همچنین از مشکلات فرآورى کاربرد مدل
فوق برای تهیه گزارش وضعیت محیط زیست کلانشهر
تهران گفت. نبود چنین تجربه ای در کشور باعث بروز
مشکلاتى بر سر راه این پروژه شده است که می توان از
نبرد لسیسم یا معلولى در اداره اطلاعات و دستیابى
مکمل، ترانسپاسی یا کمبود اطلاعاتى و تدوین یک
مستمر در بسیاری از زمینههای زیست محیطى و نبود یک
پایگاه اطلاعات زیست محیطى در شهر تهران باوجود

« شهر تهران باوجود مساحت ۴۰۰
کیلومتر مربعى و توزیع بىستى در سه
پارک ملی و در مناطق حفاظت شده
همچنان به علت جمعیت هفت و نیم
میلیون نوى مشکلات زیست محیطى
زیادى دارد در صدر این مشکلات
آلودگى هوا، آلودگى آب و آلودگى خاک
قرار دارد

محیط زیست مرکز مطالبات و برنامه ریزی شهر تهران

نیز در ادامه یادآور شد در وضع موجود و با افزایش روز
افزون جمعیت، تهران به یکى از کلانشهرهای جهان
تبدیل شده که مشکلات مختلف بوم نشاسى، اقلیمى و
اجتماعى آن را تهدید می کند. هر چند اقدامات مختلفی
توسط ارگانهای مسئول انجام شده که تهران که سطح
بین المللى مطرح شود و الگوهای آن برای برنامه آینده
در کلانشهرهای دنیا به عنوان بهترین تجربه شهرى
مورف شود اما ضرورى است که اقدامات بیشتری برای
کاهش مشکلات زیست محیطى در ایاد جغرافیای آن
انجام شود.

این کارشناس ارشد حقوق محیط زیست متذکر
شد. نخستین و بهرترین گم در این زمینه شناختن
ازبلى وضعیت محیط زیست است که از طریق تهیه
یک گزارش سالانه وضعیت محیط زیست SOE صورت
می گیرد.

برای تعیین وضعیت شاخصهای محیط زیست
شهرى و برای کسب اطلاعات برای تصمیم گیران،
سیاستگذاران و اطلاع عموم تهیه گزارش از وضعیت
محیط زیست بر اساس شاخصهای جهانی و با ارائه
مؤلفههای زیست محیطى ضرورى است. برای بررسى
این مهم شورای اسلای شهر تهران در ۹۸ جلسه
رسمى خود شهردارى تهران را ملزم به تهیه نظام
پایش ارزشی محیط زیست شهر تهران به صورت
تعیین یک مله واحد و سه تجربه صورت شد.
در این مله واحد آمده است به منظور تعیین
شاخصهای مختلف شهرى و ارائه تصویر کارشناسى
و آماری دقیق جهت استفاده متخصلان و مدیران و
اطلاخ عموم از وضعیت محیط زیست، شهردارى تهران
(مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران) مکلف است
با همکاری سازمانهای حفاظت از محیط زیست،
سازمانها و مراجع تحقیقاتى و دانشگاهى و سایر
گزارش بر اساس الگوی بین المللى وضعیت محیط زیست
که توسط UNEP سازمان برنامه محیط زیست
سازمان ملل مطرح شده است اقدامات لازم را انجام
دهد. مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران پس از
بررسىهای لازم قرار دادى با دانشگاه شهید بهشتى
برای طرح سازى و فرهنگ سازى در حد کارشناسان
و تهیه گزارش وضعیت محیط زیست شهر تهران را
منفقد کرد.

برای اطلاع از کم و کیف این پروژه چند تن از
محرران و کارشناسان به ارائه توضیحاتى پرداختند.
تعیین وضعیت محیط زیست ایجاد مدیریت
یکپارچه
قائم نظام مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران،
توسعه در حق جوامع بشرى دانش و گفت: توسعه در
جوامع بشرى باید رو به افزایش باشد تا جمله دچار
بحران نشود. ملهترین تعریف از توسعه پایدار آینده را
در امروز تدوین است، برای مصرحى به چنین توسعه ای
باید برنامه مدونى وجود داشته باشد.

و زیست محیطى را از ارگان اسلای توسعه پایدار
ذکر کرد و گفت: در پیشهای اقلیمى و اجتماعى
مؤلفههاى متعدد آنها مورد بررسی قرار گرفته است،
بر وجهى زیست محیطى نگاه یک سوبه ای که
در حالتى از منابع بوده است باعث بروز مشکلاتى شده
است. این فشارهای متعدد هم از بعد امکان دهندگى
ولیه و هم نتایج حاصل از توسعه با عنوان آلودگى و
تخریب شناسایی می شود و محیط زیست را به ورطه
ناوردی می کند.

این کارشناس ارشد محیط زیست متذکر شد
شهر تهران باوجود مساحت ۴۰۰ کیلومتر مربعى و
توزیع بىستى در سه پارک ملی و در مناطق حفاظت
شده همچنان به علت جمعیت هفت و نیم میلیون
نفرى مشکلات زیست محیطى زیادى دارد در صدر این
مشکلات آلودگى هوا، آلودگى آب و آلودگى خاک قرار
دارد. آب آلودگىها به علت بخت زیست دله تهران
می تواند اثر گذارى منفى روی آبهای زیرزمینى داشته
باشد.

مجلسى افزود هر کلام از مسائل همین این نکته
است که باید دقت توجه در نگاه محیط زیست شهرى
و برلى دسترسى به توسعه پایدار صورت گیرد به همین
دلیل مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران با حمایت
ساز جدى شورای اسلای شهر تهران ملزم شد تا
SOE این منطقه را تدوین کند این گزارش می تواند
در برنامه ریزیهای بلندمدت کوتا مدت و میان مدت
شهردارى اثر گذار باشد.

وى در ادامه گفت تمام فرآیندهای توسعه با استفاده

باسخ محمد مجابی

انحلال شورای عالی محیط زیست خطا بود

فرهنگ‌آشنی: جناب آقای دکتر دلاور نجفی معاون محترم سازمان حفاظت محیط زیست، با سلام، نظر جنابعالی درباره مطلبی که خطاب به رئیس‌جمهور نوشته بودم را دیدم. از اظهار محبت شما متشکرم.

آنچه مرا به نگارش این متن واداشت نه کلاه، نه شکایت و نه جوسازی و نه دلایل سیاسی بود بلکه مشکل جدی عملیات اکتشاف نفت و گاز در عرصه ۱۲۰۰۰۰۰ هکتاری از مناطق بود که نزدیک به نیم‌میلیون هکتار آن را پلارک ملی کربیر و منطقه حفاظت شده تشکیل می‌دهد و در صورت اجرای این پروژه تقریباً تمامی دو منطقه مذکور تحت‌تأثیر قرار می‌گیرد. بحث‌های انجام شده درباره این پروژه مدت‌مدتی است که مطرح است و مکاتبات متعددی با سازمان محیط زیست و مقامات عالی‌رتبه صورت پذیرفته و نهایتاً موضوع برای تعیین تکلیف به کمیسیون زیر بنایی دولت احاله شده و کمیسیون زیربنایی نیز با دعوت از اعضای شورای عالی محیط زیست نسبت به بررسی و اتخاذ تصمیم ورود کرده است. اینجانب هنگامی که از حساسیت و اهمیت زمان تصمیم‌گیری اطلاع پیدا کردم، بلافاصله با تعدادی از افراد اثرگذار کمیسیون وارد مذاکره شدم و از آنجایی که می‌دانستم اقدامات اولیه برای شروع پروژه نیز صورت پذیرفته نامهای خطاب به جناب آقای رئیس‌جمهور نگاشتم و در آن بر اهمیت و حساسیت موضوع تأکید کردم تا در صورت تصویب، رئیس شورای عالی محیط زیست بر اهمیت آن واقف باشد و شاید تأمل بیشتری صورت پذیرد. کمالاتی که خوشحالم موضوع برای بررسی بیشتر کارشناسی از کمیسیون اصلی به کمیسیون ارجاع شده است، بر واضح است وقتی بجای برای تصمیم‌گیری به این مرحله می‌رسد هرگونه تصمیمی مقصور خواهد بود به طوری که تلاش رئیس سازمان نیز در جلب نظر اعضای شورای عالی محیط زیست تصویر آن بود. با توجه به تعجب جنابعالی از متن نامه اینجانب که چرا تصمیمات دولتهای قبل را به عنوان هشدار ذکر کرده‌ام، خواستم نظر رئیس‌جمهور را به این نکته معطوف کنم که دولتهای قبلی نیز اگر با علم نگاه به توسعه پایدار تصمیماتی گرفته‌اند این تصمیمات نتایج نا مناسبی را بر جای گذاشته است. کار خطا از سوی هر کسی صورت پذیرد خطاست و از سوی انسان‌های صالح نامناسبتر است و کار نیک توسط هر کسی صورت پذیرد قابل تحسین و تقدیر است حتی اگر حریف، رقیب یا دشمن باشد. به قول بوعلی سینا برای یک خطا اگر هزار دلیل هم یابوری می‌شود هزار و یک خطا اما گفتنی است در دورانی که اینجانب در سازمان محیط زیست داشتم شاهد پیگیری‌های جدی برای حفظ این ذخیره‌گاه زیست کرده بودم و با تمام وجود از احساسات چاده در آن معانعت به عمل آمد و تنها گزینه چاده دلی مورد بررسی قرار گرفت و نیز بارها با اجرای آزمایش در این منطقه مخالفت شد و درباره ذخیره‌سازی گاز نیز موط به بررسی و ارزیابی زیست محیطی شد. البته چنین حفاظتی بدون حمایت‌های شخصی رئیس‌جمهور وقت امکان‌پذیر نبود. همچنین تشکیل جلسات منظم و مرتب شورای عالی محیط زیست در دوران آقای خاتمی نقطه قوتی برای محیط زیست بود که منافعهای با انحلال آن در دولت آقای احمدی‌نژاد از اقتدار محیط زیست و توجه رئیس‌جمهور به آن کاسته شد. به نظر اینجانب نگاه کردن به مسائل تنها از منظر سیاسی کار پسندیدنی نیست. کمالاتی که اینجانب از پیگیری‌های سازمان در زمینه پروتکل آمینی زیستی دفاع کردم یا در زمان اصلاح آیین‌نامه حفظ و بهره‌برداری از منابع آبرزی یا بحث آلودگی‌های نفتی و موارد دیگر در دولت نهم از نظرات کارشناسی سازمان محیط زیست همواره حمایت کردم که این موضوع جدایی از انتقادات اینجانب از عملکرد آن دستگاه

چاپ صبح

سال هفتم - شماره ۱۷۰۷
چهارشنبه ۳۰ اردیبهشت ۱۳۸۸
۲۵ جمادی‌الاول ۱۴۳۰
۱۲ صفحه - ۳۰۰ تومان
Farhang Ashti
No 1707
May , 20 , 2009
www.mardom.net

فرهنگ‌آشنی

است. قطعاً در مورد عملکرد مدیریتی هر یک از مدیران مطالب قابل بحث و بررسی وجود دارد که در جای خود می‌توان به آن پرداخت. ولی در شرایط حاکم آنچه اهمیت دارد جلوگیری از تخریب و آلودگی‌هایی است که هنوز به وقوع پیوسته و در شرف تصمیم‌گیری است. پارک ملی کربیر و تمام نقاط حساسی که در چنین شرایطی قرار دارند نیاز به حمایت و نیز روشنگری تصمیم‌گیران دارد. جنابعالی به عنوان مدیر بیان کرده‌اید که حتماً این پارک را حفظ خواهید کرد که این اظهار نظر جایی خوشنودی دارد. بنده هم به به عنوان یک مدیر بلکه به عنوان یک علاقه‌مند به محیط زیست اظهار نظر کردم و امیدوارم تمام علاقه‌مندان به محیط زیست در زمان‌هایی که به حضورشان نیاز هست به این کار همت گمارند و به مسائل با نگاه ملی بنگرند.

گاش ناهی برای فایند بهاند

وی در سنگارش دیگری به بر طرف کردن ابهامات پیشین دو بر داشت. ف. درباره پارک ملی فایند افزود: از مجادله نیز بپرهیز می‌کنم و آن را شیوه مناسبی برای اصلاح امور نمی‌دانم و خطا توسط هر فردی صورت پذیرد خطاست و به همین خاطر نیز دو نامه نخست خود به مواردی اشاره کردم که اقدامات آن در دولت‌های قبل صورت پذیرفته است ولیکن برای احراز به سوال مطرح شده مواردی را عرض می‌کنم. اینجانب در دولت گذشته معاون توسعه مدیریت و امور مجلس سازمان حفاظت محیط زیست بودم و سؤالات مطروحه ایشان به حوزه‌های معاونت محیط زیست انسانی و معاونت محیط طبیعی و ترویج زیستی مربوط می‌شود. ولیکن از میان آلوده‌مسواری که مطرح کردند به آخری مورد که در هفته‌های گذشته نیز به آن پرداخته شده می‌پردازم. پارک ملی فایند واقع در استان بوشهر پناه مصوره سال ۵۷ مسواری عالی محیط زیست به رسمت ۲۲۵۰۰ هکتار جهت حفظ و تکثیر نسل جانوران وحشی و احیای وضع طبیعی تحت حفاظت قرار گرفت. پس از سالانی به انحاز گوازی اداره کل محیط زیست استان که بر اساس آن ترویج زیستی فوق‌العاده‌ای که از کل و بز و قوچ و میش و چیر گرفته تا لاک‌پشت و نیز جنگل‌های حرا در آن گوازی شده بود با طی مراحل قانونی در تاریخ ۸۲/۱۲/۲۷ بر اساس مصوبه شورای عالی محیط زیست به پارک ملی ارتقا یافت. این پارک ملی اولین پارک ملی دریایی کشور شناخته می‌شود آنچه مسلم است اگر دولت قبلی قصد واگذاری فایند را داشت به هیچ عنوان مسلح حفاظت آن را از منطقه به پارک ملی قرارش نمی‌داد. با اینکه بر اساس توافقنامه منعقد بین جناب دکتر فاطمه وافظ جوادی و آقای سید کاظم وزیر دامانه در مورخ ۸۵/۹/۲۶ قسمت‌هایی از این پارک ملی مسترد و به محدوده وزارت نفت الحاق شد که البته بر اساس قانون حفظ و بهسازی محیط زیست یک چنین اختیاری تنها در مسئولیت شورای عالی محیط زیست است. رونشت این توافقنامه را ملاخطه می‌فرمایند. گویا موارد دیگری نیز وجود دارد که اطلاع دقیق از آن ندارم.

البته شکی ندارم که در تمام دولتها توجه به محیط زیست به عنوان اولویت قرار نداشته. به صورت نامه نخست اینجانب درباره ملاحظات زیست‌محیطی درباره عملیات اکتشاف نفت از پارک ملی کربیر بود که اگر آقای دکتر دلاور نجفی هم با آن موافقت جایی خوشحالی دارد ولیکن تصمیم گیرنده در این مرحله دولت است که امیدوارم به آن عمل کند. گفتنی است معاون محیط زیست دولت اصلاحات همچنین متن قاعده‌نامه رئیس سازمان محیط زیست و وزیر نفت درباره اجرای عملیات در منطقه فایند را منتشر کرده و این قاعده‌نامه در [HTTP://WWW.SMOJ.ABL](http://www.smoj.abl) قابل دسترسی است.

کائنات

سید ۱۲۸۸۱۱۰۱۳ رجب ۱۴۳۰ هجری قمری ۴ جولای ۲۰۰۹ • شماره ۷۸۳ • ۱۲ صفحه • نکستماره ۱۰۰ تومان

کنیم البته این مصادیق را می توان در الگوهای کوچک نیز دیده مثلا لیوان آبی که نصف خورده می شود را دور می ریزیم.

محمد تقی امانپور، آبخیزداری را الهی ترین نگاه به طبیعت می نامد و می گوید: اگر چه ممکن است این تعبیر کمی اغراق آمیز به نظر برسد اما باید تمام علوم را هذب ای از جانب خدا برای حکومت بر کره خاک دانست. وی در خصوص چگونگی سامان بخشیدن به الگوی مصرف در زندگی به فرمایش مرجع عالیقدر آیت الله بهجت اشاره کرده و می افزاید: باید با عمل کردن به آنچه می دانیم، مبنای اخلاق کاربردی و اخلاقی عملی را در نظر بگیریم؛ زیرا این مهم اولا مشخص می کند که در طول حیات همواره باید داشته ها و سرمایه ها را افزایش دهیم و ثانیا از این داشته ها و سرمایه ها به نحو احسن استفاده کنیم که این همان اصلاح الگوی مصرف است و که کنید اصلاح الگوی مصرف، استفاده از آنچه آموخته ایم و آموختن آنچه را که نمی دانیم، می باشد.

مشاور کمیته محیط زیست شورای شهر تهران، آبخیزداری شهری بعنوان یک سیستم مدیریتی، در بهبود شرایط زندگی و وضعیت اقتصادی جامع بالادست و پایین دست نقش بسزایی دارد.

سید محمد مجابی، حفاظت، بهره برداری و مدیریت پایدار منابع آبخیز برای تأمین نیازهای جمعیت رو به رشد را از اولویت های مهم در دهه های اخیر دانسته و می افزاید: تقدیه سفره آب های زیرزمینی، یافتن راه های پیشگیری و رویارویی با فرسایش خاک و سیلاب های مخرب، همچنین بهره برداری کمال از سرمایه گذارهای هنگفت مالی در منابع اقتصادی کشور از دیگر مواردیست که در آبخیزداری شهری بدان توجه می شود. قائم مقام مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران تصریح می کند: افزایش بیش از حد مصرف آب که ناشی از پیشرفت فن آوری و بالا رفتن سطح زندگی مردم است و همچنین فرسایش خاک بر اثر سیل، خشکسالی، حرکات توده ای، طوفانهای شن و ماسه و سایر بلایای طبیعی، همواره خسارات فراوانی را به منابع آبخیز (آب، خاک، گیاه و...) وارد می کند و آبخیزداری شهری بعنوان یک سیستم مدیریتی، در قالب مدیریت جامع آبخیزها با مشارکت ساکنین حوزه های آبخیز، در حفاظت آب، خاک، گیاهان و جانوران و همچنین در بهبود شرایط زندگی و وضعیت اقتصادی جامع بالادست و پایین دست و... نقش بسزایی دارد.

این استاد دانشگاه همچنین یاد آور می شود: انبوه ساخت و ساز در شهرها و کلانشهرها، قسمت عمده پوشش گیاهی را دچار آسیب کرده است؛ بطوریکه قسمت عمده این مناطق پوشیده از آسفالت و کفپوش ها است. در نتیجه آبهای سطحی بجای مانده از نزولات آسمانی تهابه صورت روان حرکت می کنند و امکان نفوذ در خاک را ندارند و با توجه به پراکشت نامناسب بارندگی، در برخی شهرها که اتفاقا میزان بارندگی آن در حد بالایی نیست، سیل جاری می شود.

امانپور رویکرد مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران را دستیابی به مدل توسعه پایدار ارزیابی کرده و می گوید: مدل های توسعه پایدار شهری در حال طراحی هستند و در این مدلها زیر مدل هایی وجود دارد که تعامل شهری دارای با دیگر سازمان ها و نهادها را بیان می کند. بعنوان مثال اگر شهرداری بخواهد در آموزش و پرورش ورود داشته باشد چگونگی مشارکت شهرداری در آموزش و پرورش در یک مدل آموزش و پرورش پایدار طراحی می شود و اگر قرار است شهرداری تهران صنایع و مشاغل شهر تهران را ساماندهی کند، ساماندهی صنایع و مشاغل در چهارچوب مدل توسعه پایدار صنعتی طراحی می شود.

عضو کمیته ملی توسعه پایدار که توجه به آبخیزداری را همراه شدن با برخی محدودیت ها عنوان می کند ادامه می دهد: توسعه بی رویه شهری از مهمترین چالش های موجود در مدیریت فضای شهری است و آبخیزداری شهری، ما را ملزم می کند که در استفاده از منابع حد معینی را رعایت نماییم.

وی با اشاره بر این نظریه که شهر تهران، روی گسلها و کمربند زلزله قرار دارد و دارای خانه های سست بتیانی است که با یک تکان فرو می ریزند می افزاید: افزایش سطح فضای سبز و افزایش عرصه های آزاد از جمله روشهای کاهش خطرناکی است که تهران را تهدید می کند و با گسترش سطوح آبی می توان توسعه لجام گسیخته فعلی را مدیریت نمود و اکوسیستم را به شکل گذشته برگرداند. البته باید بدانیم که این بازگشت به گذشته، رویکرد به ستهای اجتماعی نیست بلکه بازگشت به فطرت است. امانپور با تأکید بر اینکه تعریف توسعه بر مبنای فطرت، همان تعریف توسعه پایدار است تصریح می کند: برای رسیدن به این توسعه باید خواسته های انسانی شناخته شده و کرامتهای انسانی را محور قرار داد.

وی با بیان اینکه دانش توسعه پایدار به گونه ای است که از هر گوشه آن وارد شویم یک رابطه معنا دار، ما را از خود به کلان می رساند و می توانیم از کلان مطلوب پله پله پایین بیاییم و اجزای آن را طراحی کنیم خاطر نشان می کند: با تغییر نحوه بهره برداری از منابع زیستی می توان در تهران اکوسیستم جدیدی را طراحی کرد و با ملزم کردن افرادی که قصد ارائه خدمت دارند به اینکه حداقل ۸۰ درصد خدمات باید در اختیار منابع زیستی باشد، می توان سکونت گاه های مطلوبی ایجاد نمود و با توجه به اینکه مقام معظم رهبری اسامی را سال اصلاح الگوی مصرف نامیده اند؛ می توان با بررسی الگوی صحیح مصرف به مصرف صحیح منابع کمک کرد؛ زیرا اصلاح الگوی مصرف تنها به کم مصرف کردن گاز، برق و آب بر نمی گردد، بلکه در حله اول درست مصرف کردن مدنظر است و برای اصلاح الگوی مصرف باید دانش پایه ای داشته باشیم و منابع در اختیار دانشنامه که شناسایی سرمایه ها خود به مدیریت صحیح مصرف کمک می کند.

رییس مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران معتقد است: وقتی داشته ها را درست مصرف نکنیم، تبدیل به ضایعات می شوند و یادگیری چگونگی مدیریت منابع باعث ایجاد بسیاری از الگوهای ما خواهد شد. برای مثال آنچه که اغلب در کشور ما ضایعات نامیده می شود در کشورهای توسعه یافته سرمایه محسوب می گردد! پس صحیح مصرف کردن در مورد مباحثی که در اختیار داریم اهمیت بسیار دارد. اگر این نگاه را داشته باشیم که منابع

آبخیزداری شهری تلاش برای فردایی مطمئن

محمد تقی امانپور بعنوان نظریه پرداز و کسی که به مدت ۳۰ سال در زمینه آبخیزداری فعالیت داشته است در پاسخ به این سوال که آیا امکان احیای اکوسیستم تهران وجود دارد می گوید: کاری که در ابتدا لازم است انجام شود اینست که باغات وسیع و پارکهای طبیعی جنوب البرز احیاء گردد و در پایین دست در حاشیه آبراهه ها، دریاچه ها و تالاب هایی ایجاد شود. همچنین احداث کانالهای عرضی روی خط ترانز برای آبرسانی و ارتباط بین این تالابها و دریاچه ها را لازم است. همچنین ایجاد سد در رودخانه ها با بتن پوشانده و اتوبانی از روی آن عبور دهد. این تصمیم در ۶۰ تا ۷۰ میلادی عملی شد و در حالیکه این رودخانه در دهه های ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ به نماد صنعتی و مدرنیته شدن تبدیل شد. سپس در دهه های ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰ این منطقه بتدریج دارای مشکلات ترافیکی، بهداشتی و زیست محیطی شد و آبیاری شهری سون، احیاء مجدد رودخانه چگونگی را در ۲۰۰۳ آغاز کرد و با برداشتن اتوبان ها و بتن های زیر آن رودخانه را با هزینه هنگفتی احیا کرد. به گونه ای که کره ای ها در وسط شهری که

کرده است، در آنجا این احساس بوجود می آید که برای فراهم ساختن زندگی مطلوب، در ابتدا منابع زیستی محور قرار گرفته است. اما در شهرهای دیگر جهان که منابع زیستی کمتری وجود دارد هم تجدید نظرهایی در نحوه زندگی صورت گرفته است. مثلا رودخانه چگونگی در شهر سئول (پایتخت کره جنوبی) قبل از دهه ۵۰ میلادی محل تجمع بقایای گیاهی و رسوبات گسیل شده از بالادست رودخانه بود و زباله و زائدات شهری و حلبی آبادهای حاشیه آن چهره سئول را بشدت تحت تأثیر قرار داده بود. تا اینکه شهرداری سئول برای رفع مشکل رودخانه و جمع آوری حلبی آبادها تصمیم گرفت روی رودخانه را با بتن پوشانده و اتوبانی از روی آن عبور دهد. این رودخانه در دهه ۷۰ میلادی عملی شد و در حالیکه این رودخانه در دهه های ۱۹۵۰ مظهر آلودگی و فقر و بی نظمی بود، طی دهه های ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ به نماد صنعتی و مدرنیته شدن تبدیل شد. سپس در دهه های ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰ این منطقه بتدریج دارای مشکلات ترافیکی، بهداشتی و زیست محیطی شد و آبیاری شهری سئول، احیاء مجدد رودخانه های جنگلی و از طرف دیگر به ساحل اقیانوس آرام متصل است. مدیریت این شهر با استفاده از این سیستم زیستی مناسب و اکوسیستم فعال طوری انجام شده که همه عناصر طبیعت در کنار

می شود و امکان مدیریت عناصر دیگر شهری از جمله ترافیک، سکونتگاهها و فضاهای اداری و تجاری پدید می آید. رییس مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران می افزاید: اگر زندگی مطلوب، مبتنی بر مدیریت و بهره برداری پایدار نباشد اصولا توسعه پایدار با وجود نمی آید. بعضاً دیده می شود که هواداران محیط زیست و منابع طبیعی تعاریفی ارائه می دهند که ارتباط و تعامل صحیحی را با عناصر گو تاگون زندگی از جمله اقتصاد و اجتماع و سیاست و... در نظر ندارد و با جانبداری بی منطق از محیط زیست باعث می شوند که حکومتها نسبت به حامیان محیط زیست به دیده منفی نگریست و آنها را افرادی مزاحم تلقی کنند و خواه و ناخواه افراد حامی محیط زیست به حاشیه رانده شوند. بنابراین برای رسیدن به توسعه پایدار شهری، باید با مدیریت و حفظ منابع زیستی بتوانیم زندگی مطلوب را در یک حوزه آبخیز پدید آوریم. بعنوان مثال شهر ونگو و در کانادا که بعنوان زیباترین شهر جهان نامیده شده است، از یک سو به جنگل و رودخانه های جنگلی و از طرف دیگر به ساحل اقیانوس آرام متصل است. مدیریت این شهر با استفاده از این سیستم زیستی مناسب و اکوسیستم فعال طوری انجام شده که همه عناصر طبیعت در کنار

گروه گزارش، این روزها رسیدن به توسعه پایدار ملی دغدغه بسیاری از کشورهاست. اگر چه دانش منابع غنی و تکنولوژیهای مدرن برای رسیدن به توسعه پایدار ملی ضروری به نظر می رسد اما بهره برداری غلط موجب نابودی منابع زیستی می شود که در برخی موارد قابل برگشت نیست. بعنوان مثال منابع زیستی تهران که شامل پوشش گیاهی، پوشش جانوری، آب، خاک و اقلیم است، طی سالهای متعادی شهرنشینی و گسترش بی رویه آن از بین رفته و پا در معرض نابودی قرار دارد. به مناسبت برگزاری اولین همایش یکروزه آبخیزداری شهری توسط مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران با دو تن از صاحب نظران حوزه شهری به گفتگو نشسته ایم تا به بررسی وضعیت مدیریت منابع زیستی در کلانشهرها بخصوص کلانشهر تهران بپردازیم.

محمد تقی امانپور با تأکید بر اهمیت مدیریت منابع زیستی معتقد است: زمانیکه مدیریت بر منابع وجود نداشته باشد، مدیریت بر سرمایه و داشته ها نیز وجود نخواهد داشت و گاهی همان منابع به بحران تبدیل می شود و این مهم در زمینه های مختلف مدیریت شهری و بخصوص در بحث توسعه پایدار مستلزم توجه ویژه ای است. این عضو کمیته ملی توسعه پایدار، لزوم استفاده از دانش آبخیزداری شهری را به منظور شناسایی منابع زیستی و تعریف وضعیت موجود برای رسیدن به وضعیت مطلوب امری مهم دانسته و می افزاید: با مدیریت دقیق بر منابع زیستی از جمله آب می توان از منابع این کشور و نزولات آسمانی استفاده های دیگری داشت و برخلاف تفکر غالب که در صدد دفع آب دره رودهاست، باید به نگهداری بیشتر آب در شهر و استفاده حداکثری از آن اقدام نمود.

وی با اشاره به اکوسیستم موجود در آبخیز تهران که حاوی داشته ها و سرمایه های با ارزش اما ناپیداست و همچنین تأکید بر ضرورت اولویت قرار دادن باز شناسایی رودهای شهر تهران و ایجاد حریم برای آنها می افزاید: در این شهر هفت دره رود وجود دارد که خداوند بصورت کانالهایی طولی آنها را در این حوزه تعبیه کرده است. اما متأسفانه همزمان با تلاش برای سبز ماندن این هفت دره رود به شکل طبیعی، دفع آبهای سطحی سطح شهر نیز از طریق کانالهای بزرگ انجام می شود؛ در حالیکه می توان با استفاده از کانالهای عرضی از هدر رفت آبهای سطحی جلوگیری و همچنین بستر مناسبی برای سبز شدن این هفت دره رود ایجاد کرد.

امانپور تصریح می کند: برای رسیدن به توسعه پایدار شهری، باید با مدیریت و حفظ منابع زیستی بتوانیم زندگی مطلوب را در یک حوزه آبخیز پدید آوریم. به اعتقاد وی، با آسفالت زدایی دره رودها به عنوان یک اکوسیستم پایدار می توان، منابع زیستی یعنی آب، خاک، اقلیم، پوشش گیاهی و حیات جانوری را به تعادل پایدار نزدیک کرد و چند برابر شدن فضای سبز از جمله این قابلیت هاست. بعنوان مثال افزایش فضای سبز موجب می شود که گازهای آلاینده توسط پوشش گیاهی و خاک جذب شود و با تولید اکسیژن بیشتر محیط مناسب تری برای پرندگان و جانورانی که با هم همزیستی دارند بوجود آید. همه این اتفاقات زمانی

کتیم، البتہ این مصداق را می توان در الگوهای کوچک نیز دید مثلا ایران آبی که نصفه خورده می شود را دور می

زنیم

محمد تقی امامپور، انجیرداری را الهی ترین نگاه به طبیعت می نامد و می گوید اگر چه ممکن است این تغییر کمی افراق آفر به نظر برسد اما باید تمام علوم را هدیه ای از جانب خدا برای حکومت بر کره خاکی دانست، وی در خصوص چگونگی سامان بخشیدن به الگوی مصرف در زندگی به فرمایش مرجع عالیقدر آیت الله بهجت اشاره کرده و می افزاید: باید با عمل کردن به آنچه می دانیم، بجای اخلاق کابردی و اخلاقی عملی را در نظر بگیریم زیرا این هم از لا محض می کشد که در طول حیات همواره باید داشته ها و سرمایه ها را افزایش دهیم و تانیا از این داشته ها و سرمایه ها به نحو احسن استفاده کنیم که این همان اصلاح الگوی مصرف است و که کلید اصلاح الگوی مصرف، استفاده از آنچه آورخته ایم و آمیزش آنچه را که نمی دانیم می باشد.

مشاور کمیته محیط زیست شورای شهر تهران، انجیرداری شهری بخوان یک سیستم مدیریتی، در بهیرد شرایط زندگی و وضعیت اقتصادی جوامع بالا دست و پایین دست نقش بسزایی دارد.

سید محمد محبی، حفاظت، بهره برداری و مدیریت پایدار منابع انجیر برای تأمین نیازهای جمعیت، رویه رشد را از اولویت های مهم در دمه های اخیر دانسته و می افزاید: تقذیه سفره آب های زیرزمینی، باقی رانه های پیشگیری و روزآوری آب های زیرزمینی، باقی رانه های مخرب، همچنین بهره برداری کامل از سرمایه گذارهای مختلف مالی در منابع اقتصادی کشور را دیگر مواردیست که در انجیرداری شهری بدان توجه می شود. قائم مقام مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهری تهران تصریح می کند: افزایش بیش از حد مصرف آب که ناشی از پیشرفت فن آوری و بالا رفتن سطح زندگی مردم است و همچنین فرسایش خاک، بر اثر سیل، خشکسالی، حرکات توده ای، آلودی و بالا رفتن سطح زندگی مردم است و همچنین طوفانهای شن و ماسه و سایر بلایای طبیعی، همواره خسارات فراوانی را به منابع انجیر آب، خاک، گیاه و سا وارد می کند و انجیرداری شهری بعنوان یک سیستم مدیریتی، دو قالب مدیریت شهری انجیرها با مشارکت ساکنین حوزه های انجیر در حفاظت آب، خاک، گیاهان و جانوران و همچنین در بهیرد شرایط زندگی و وضعیت اقتصادی جوامع بالا دست و پایین دست و... نقش بسزایی دارد.

این استاد دانشگاه، همچنین یاد آور می شود: نیرو ساخت و ساز در شهرها و کلانشهرها، قسمت عمده پوشش گیاهی را دچار آسیب کرده است، بطوریکه قسمت عمده این مناطق پوشیده از آسفالته و کف پوش ها است، در نتیجه آبهای سطحی بجای مانده از تولات آسمانی تنها به صورت روان حرکت می کنند و امکان نفوذ در خاک را ندارند و با توجه به پراکنش نامناسب بارندگی، در برخی شهرها که اتفاقا میزان بارندگی آن در حد بالایی نیست، سیل جاری می شود.

این استاد دانشگاه، با تقسیم چالش های آب در کشور به دو دسته کمی و کیفی می گوید: در چالش های کمی با کمی بارش مواجه هستیم؛ بطوریکه متوسط بارندگی در کشور ۲۵۰ میلی متر است، این میزان حدود یک سوم متوسط جهانی و یک دوم متوسط آسیایی است، اما مشکل اصلی، غیر یکپارچگی بودن همین میزان بارندگی در کشور است که گاهی نیز باعث ایجاد خشکسالی و با وقوع سیل های متعدد می گردد؛ علاوه بر آن تخیر ۷۰ درصدی تولات آسمانی هم از مسائل بسیار مهمی است که باعث ایجاد بحر آن آب می شود. بطوریکه از کل بارندگی ۴۰۰ میلیارد متر مکعبی کشور، فقط ۲۰ درصد آن تخیر نمی شود و بقیه بهره برداری است. سید محمد محبی با تأکید بر بازگویی در جایگاه انجیرداری که در کاهش، پیشگیری و کنترل خسارات و پیامدهای ناشی از بلایای طبیعی موثر است می افزاید: خسارت ناشی از بلایای طبیعی است نیز باید تجدید نظر شود. این کارشناس ارشد محیط زیست، فاضلاب های شهری را از دیگر چالش های پیش روی مسائل کیفی آب برشمرده و چنانچه مناطق صنعتی و مسکونی از شهرها را عامل موثری در ایجاد پساب های صنعتی و فاضلاب صنعتی می داند و وی درباره زیارت فاضلاب شهر تهران نیز می گوید: هم اکنون بیش از ۷۰ درصد آب مصرفی تهران تبدیل به فاضلاب می شود و بازایات و استفاده مجدد از آب فاضلاب مستلزم برنامه ریزی مدونی است، این دو حالتی که پایتخت ایران همچنان از پیروژه فاضلاب نمی بهره است و هر سال شاهد افزایش برآشت آب های زیرزمینی تا ۶۰ درصد هستیم که به خاطر عدم مدیریت آب اتفاق می افتد.

امامپور دوبکر و مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران را دستیابی به مدل توسعه پایدار ارزیابی کرده و می گوید: مدلهای توسعه پایدار شهری در حال طراحی هستند و در این مدلهای توسعه پایدار رنج و دغدغه ها شهر داری با دیگر سازمان ها و نهادهای ایرانی می کشد، میزان مثال اگر شهر داری بخیر اعد در آموزش و پرورش و ورزش و تفریش و چگونگی مشارکت شهر داری در آموزش و پرورش و اگر یک مدل آموزش و پرورش پایدار طراحی می شود و اگر قرار است شهر داری تهران منابع و مشاغل شهر تهران را ساماندهی کند، ساماندهی صنایع و مشاغل در چهارچوب مدل توسعه پایدار صنعتی طراحی می شود.

عضو کمیته ملی توسعه پایدار که توجه به انجیرداری را همواره شدن با برخی محدودیت ها عنوان می کند ادامه می دهد: توسعه می روده شهری از مهمترین چالش های موجود در مدیریت فضای شهری است و انجیرداری شهری ما را ملزم می کند که در استفاده از منابع حد معینی را رعایت کنیم.

وی با اشاره بر این نظریه که شهر تهران روی گلهای و کمربند زلزله قرار دارد و دارای خانه های سست بناایی است که با یک زلزل قوی می ریزد می افزاید: افزایش سطح فضای سبز و افزایش عرضه های آزاد از جمله روشهای کاهش خطر آبی است که تهران را تهدید می کند و با گذر ش سطح آبی می توان توسعه انجام گینجه فعلی را مدیریت نمود و اگر سیستم را به شکل گینجه برگردانیم، البته باید بدانیم که این بازگشت به گذشته، در دیگر به سببهای اجتماعی نیست بلکه از گشت به فلزات است. امامپور با تأکید بر اینکه توریف توسعه بر مبنای فلزات، همان توریف توسعه پایدار است تصریح می کند: برای رسیدن به این توسعه باید خواسته های شایسته شده و کرامتهای انسانی را محور قرار داد.

وی با بیان اینکه دانش توسعه پایدار به گونه ای است که از هر گونه آن وارد شردیم یک رابطه معنا دار، ما را از خرده کلان می رساند و می توانیم از کلان مطلوب بیه بیه باین بیناییم و اسیرای آن را طراحی کنیم. خاطر نشان می کند: تغییر نحوه بهره برداری از منابع زیستی می توان در تهران اگر سیستم جدیدی را طراحی کرد و با ملزم کردن افرادی که قصد ارائه خدمت دارند به اینکه حداقل ۸۰ درصد خدمات باید در اختیار منابع زیستی باشد، می توان سکرت گاه های مختلفی ایجاد نمود و با توجه به اینکه مقام معظم رهبری ارسال را سال اصلاح الگوی مصرف بنیاده اند، می توان با بررسی الگوی صحیح مصرف به مصرف صحیح منابع کمک کرد زیرا اصلاح الگوی مصرف تنها به کم مصرف کردن گاز، برق و آب بر نمی گردد، بلکه در حله اول در دست مصرف کردن مد نظر است و برای اصلاح الگوی مصرف باید دانش بیه ای داشته باشیم و منابع در اختیار را بشناسیم که شناسایی سرمایه ها خود به مدیریت صحیح مصرف کمک می کند.

زیست مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهری تهران معتقد است: وقتی دانش ها را در دست مصرف نکنیم، تبدیل به ضایعات می شوند و باید گویی چگونگی مدیریت منابع باعث ایجاد بسیاری از الگوهای ما خواهد شد. برای مثال آنچه که اغلب در کشور ما ضایعات نامیده می شود در کشورهای توسعه یافته سرمایه محسوب می گردد؛ پس مصرف صرف کردن در مورد منابعی که در اختیار داریم معنی بسزایی دارد اگر این نگاه را داشته باشیم که منابع را بشناسیم و چگونگی مدیریت کنیم، می توانیم مصداق آن را در همه عرصه ها تعمیم دهیم و همه جا در دست مدیریت

تا سال ۱۳۹۹ به مدت ۳۶ سال ۱۱۵۰۰۰ هکتار یا بیانگین سالان ۴۳۱۵ هکتار جنگل ایجاد شده است، کل این میزان فقط کمی بیش از ۲۷ درصد تخیر یکسال است ولی، با هم چنانچه از آمار ۴۸۵ استفاده شود کل اسجای ۴۶ ساله، کمتر از ۷۸ درصد تخیر یکسال خواهد بود.

فاحه زمینی قابل تصور است که باید جنگل در مقایسه با کشتزارها، علوفزارها و خوارستان های کثیری به ترتیب بیش از ۱۰۰ درصد، ۱۶۸ درصد و ۷۵۰ درصد مناطق پاشنده تولید انرژی خالصی اولیه کند به عبارت دیگر در حالی که هر متر مربع جنگل معتدل قادر است سالانه ۵۸۰۰ کیلوگرای تولید خالص داشته باشد، کشتزارهای صنعتی و انسان ساخت ۷۷۰۰ کیلوگرای در هر متر مربع و خوارستان های کثیری فقط ۴۶۰ کیلوگرای در هر متر مربع در طول یکسال تولید کنند.

چالب است بدینم کشوری که به سرعت در حال بیابانی شدن است، از نگاه مورخان و جغرافیدانان چه وضعیتی داشته است، نیرومور و دیولاوله جغرافیدانان فرانسوی، ایران باستان را سرزبندی پوشیده از جنگل ها و بیش ازها دانسته است. مورخان معتقدند که یکی از مشکلات محور، اشکریان اسکندر مقدونی وجود جنگل های انبو بوده است. به عنوان مثال، از اسطوره تا دنیول چنان پورخت بوده است که از راه های باریکه جنگل در تفر همواره با هم قادر به عبور نبودند. مورک، جغرافیدان آلمانی که نخستین نقش پوشش گیاهی ایران را در سال ۱۳۲۰ تهیه کرده است، می نویسد: مساحت جنگل های ایران در حدود ۷۶ مساحت جنگل های پیشین است.

سه شنبه، ۹ تیر ۱۳۸۸
۷ رجب ۱۳۳۰
۳۰ ژوئن ۲۰۰۹
سال ششم، شماره ۱۵۷۸
۱۲ صفحه، ۲۰۰۰ ریال

HADAFVAEQTESAD
VOL.5, NO.1577
30 June, 2009
12 PAGES, 2000Rials
ZDERHAMSINTHE
EMIRATES

زشت‌ن از تخصصی یک دروغ است
نیمی از واقعیت

اقتصاد و محیط زیست

روزنامه صبح ابوظ ابی

مشاور کمیته محیط زیست شورای شهر تهران :

آب‌خیزداری شهری، در بهبود شرایط زندگی و وضعیت اقتصادی جوامع نقش بسزایی دارد

همچنین در سازه‌ها و موانع فیزیکی که سبب افزایش خسارت ناشی از یل‌آلودگی طبیعی است نیز باید تجدید نظر شود این کار شامل اربند محیط زیست، فاضلاب‌های شهری را از دیگر چالش‌های پیش روی مسائل کفشی آب برشمرده و چنانچه یون‌دون مناطق صنعتی در بسیاری از شهرها را عامل مؤثری در ایجاد پسماند‌های صنعتی و فاضلاب صنعتی می‌دانند و وی درباره بازگشت فاضلاب شهر تهران نیز می‌گوید هم‌اکنون بیش از ۷۰ درصد آب مصرفی تهران تبدیل به فاضلاب می‌شود و بازگشت و استفاده مجدد از آب فاضلاب مستلزم برنامه‌ریزی ملی است، این درحالیست که پایتخت ایران همچنان از پروژه فاضلاب بی‌بهره‌است و هر ساله شاهد افزایش برداشت آب‌های زیرزمینی تا ۶۰ درصد هستیم که به خاطر عدم مدیریت آب اتفاق می‌افتد.

دانشگاه، با تقسیم چالش‌های آب در کشور به دو دسته کمی و کیفی می‌گوید: در چالش‌های کمی باکی‌بارش مواجه هستیم؛ به‌طوری‌که متوسط بارندگی در کشور ۵۵۰ میلی‌لیتر است، این میزان حدود یک سوم متوسط جهانی و یک‌دوم متوسط آسیایی است؛ اما مشکل اصلی، غیر یکپارچگی بودن همین میزان بارندگی در کشور است که گاهی نیز باعث ایجاد خشکسالی و یا تفریق سیل هم از مسائل بسیار علاوه بر آن تغییر ۷۰ درصدی نوزلات آسمانی هم از مسائل بسیار مهمی است که باعث ایجاد بحران آب می‌شود. به‌طوری‌که از کل بارندگی ۴۰۰ میلیارد متر مکعبی کشور، فقط ۴۰ درصد آن به‌خیر نمی‌شود و قابل بهره‌برداری است، سید محمد مجازی با تأکید بر بازنگری در جایگاه آب‌خیزداری که در کاهش پیشگیری و کنترل خسارات و پدیده‌های ناشی از یل‌آلودگی طبیعی مؤثر است می‌افزاید:

راه منابع آب، خاک، گیاه و ... را دارد می‌کند و آب‌خیزداری شهری به‌عنوان یک سیستم مدیریتی در قالب مدیریت جامع آب‌خیزداری با مشارکت ساکنین حوزه‌های آب‌خیز در حفاظت آب، خاک، گیاهان و جانوران و همچنین در بهبود شرایط زندگی و وضعیت اقتصادی جوامع بالا دست و پایین دست و ... نقش بسزایی دارد این استاد دانشگاه همچنین یادآور می‌شود دامنه ساخت و ساز در شهرها و کلانشهرها و قسمت‌های پوی‌ترین گامی را در چارچوب آسیب‌زدان است، به‌طوریکه قسمت عمده این مناطق پوشیده از سطوحات و کف‌پوش‌ها ست، در نتیجه آب‌های سطحی بجای ماندن از نوزلات آسمانی تباه می‌شوند و روان حرکت می‌کنند و امکان نفوذ در خاک را ندارند و با توجه به پراکنش نامناسب بارندگی، در برخی شهرها که اتفاقات ایران بارندگی آن در حد بالایی نیست، سیل جاری می‌شود این استاد

سیستم مدیریت، حفاظت، بهره‌برداری و مدیریت پایدار منابع آب‌خیز برای تأمین نیازهای جمعیت و به‌رشد راز اولویت‌های مهم در دهه‌های اخیر دانسته و می‌افزاید: تقلید صرفه آب‌های زیرزمینی، باطن راه‌های پیشگیری و روزگاری باورسازش خاک و سیلاب‌های مفرط، همچنین بهره‌برداری کامل از سرمایه‌گذارهای هکفت مالی در منابع اقتصادی کشور از دیگر مواردیست که در آب‌خیزداری شهری بدان توجه می‌شود. به گزارش هدف و اقتصاد، قائم مقام مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران تصریح می‌کند: افزایش آلودگی مصرف آب که ناشی از پیشرفت فن آوری و بالا رفتن سطح زندگی مردم است و همچنین فرسایش خاک، بر اثر سبیل، خشکسالی، حرکات توده‌ای، طوفانی‌شدن و سلسله یل‌آلودگی طبیعی، همواره خسارات فزاینده

محمد مجابی

دوربر گردان در مسیر توسعه پایدار

ویکتوریا نیر فیل جل نیست ولی آنچه مهم است سیاست‌ها و سیاست‌گذاری‌هایی است که باعث می‌شوند توسعه مسیر درست باشد.

در اکثر کشورها طی چند دهه گذشته، دولت‌ها نقش مؤثری در تخریب و آبادی محیط زیست داشته‌اند ولی طی سال‌های گذشته تلاش برای اصلاح این مسیر صورت پذیرفته است و امروزه حتی در برخی از کشورها نسبت به تخریب سازهای که مخرب محیط زیست هستند اقدام می‌کنند. قطعا در اصلاح این مسیر سازهای غیردولتی طرفدار محیط زیست نقش غیرقابل انکار داشته‌اند. در ایران نیز می‌توان چنین دیدگاهی را در برنامه‌های اول تا چهارم توسعه فرهنگی و اقتصادی و اجتماعی کشور دنبال کرد. در برنامه‌های اول و دوم تقریباً نیمی از محیط زیست مطرح نبود اما در برنامه سوم، فصلی برای محیط زیست گنجانده شد و در برنامه چهارم افزون بر فصل محیط زیست در سایر بخش‌های برنامه نیز ساخت زیست محیطی گنجانده شد.

یکی از مولد مؤثر زیست محیطی برنامه سوم که در برنامه چهارم نیز مورد توجه بوده مجلس شورای اسلامی قرار گرفت. اقدام ارزانی اثرات زیست محیطی بود. یکی دیگر از مولد مهم زیست محیطی برنامه چهارم، ارزش گذاری اقتصادی زیست محیطی و اعمال آن در حساب‌های ملی بود که به نتیجه نرسید، با وجود تکمیل مسیر دیدگاه‌های زیست محیطی در کشور که هفتاد سال کشورها طی راه‌های اخیر شاهد می‌توان به هدف گذاری شده است طی ماه‌های اخیر شاهد می‌توان توسعه پایدار روی توجهی به ارزش‌های زیست محیطی به عنوان ابزاری برای مدیریت زیست محیطی پروژه‌ها بوده. نمونه بارز آن را می‌توان در تصمیم گیری در خصوص جاده کدک و گذر از آلپ چکان کرد. پروژه‌ای که بحث‌های آن از ابتدای دولت هفتم آغاز شده و اجرای آن چند بار متوقف شده و نهایتاً دولت آقای خامنه‌ای برای آنرا آمیخته به رعایت ارزش‌های زیست محیطی دانست، با تغییر دولت پس از چند سال ارزش‌های زیست محیطی مورد توجه قرار گرفت و مسیر پیش‌بینی‌های وزارت راه و ترابری به عنوان گزینه اجرایی مورد توجه قرار گرفت.

اگر چه به مخاطره رفتن تالاب‌های ملی با ویژگی‌های منحصر به فرد آن با آرا بودن چند منطقه حفاظت شده و چند منطقه ثبت شده در کنوینسیون ریسر از اهمیت بالایی برخوردار است و قسماً از این اکوسیستم زنده با عمر چند دهه را شامل اجزای این پروژه‌ها می‌شود و در باقی تالاب نیز اثر خواهد گذاشت ولی آنچه نگران کنندگان هم‌اکنون، مخاطرات زیست محیطی است. علاوه بر این که دولت در حفظ محیط زیست توسعه پایدار را انتخاب کرده است گیاهان در مسیر توسعه پایدار دور گرایی را حذف کرده است. ذکر این نکته مهم است دوجالی که پس از سال‌ها انجام پروژه‌ها می‌توان به رعایت توجهات زیست محیطی می‌شود و افزون بر آن ارزش‌های اثرات زیست محیطی یک تکلیف قانونی شده است این مسیر تکمیل و تکلیف ناپایده گرفته نشده و درست بر خلاف جهت تصمیم گیری صورت می‌پذیرد چنین تصمیمی نشان از بی توجهی به توسعه پایدار دارد و زمانی که انجام پروژه‌های عمرانی در نقاط حساس و با اهمیت بالای زیست محیطی بدون توجه به ارزش‌های زیست محیطی اجرایی شود قطعا در سایر مناطق شاهد چنین بی توجهی خواهیم بود.

سوال در این است که واژه توسعه هدف محوری برنامه‌های میان مدتی و بلندمدت کشورها می‌شود ولی در بسیاری از موارد آنچه به عنوان توسعه اتفاق افتاده است، عملی برای کاهش رفته اجتماعی شده و مولد آن برنامه پدیدال راه‌هایی برای حل اثرات آن گشته‌اند.

نمونه‌های فراوانی را می‌توان به عنوان مثال بیان کرد مانند آلودگی هوا در کلانشهرها که هزینه‌های مستقیم و غیر مستقیم فراوانی را بر شهروندان و جامعه تحمیل می‌کند که خود حاصل توسعه است که به طور یکجمله در سلبان گذشته به وقوع پیوسته است. علی‌رغم دیدگاه‌های بسیار منتقدی که در منتهی‌الیه یکی هر گونه دخل و تصرف در طبیعت مخرب بوده و غیر قابل انجام است و در منتهی‌الیه دیگر آن هر گونه پرداخت و استفاده از منابع طبیعی را لوپیت می‌پندارند اینان داشت که توسعه حق جامعه بوده و کسی نمی‌تواند چنین حق را از جامعه بشری بگیرد اما کدام توسعه؟

مستحلی انسان به تکنولوژی و مدرنیسم در قرن بیستم باعث شد تا توقف با توان و قدرت بیشتر از منابع طبیعی بهره‌وری کند. از آنجایی که هر فعالیت تولیدی اثر بر محیط زیست دارد که یکی تخریب به جهت بهره‌وری از منابع است و دیگری آلودگی با حفظ محصولات تولید شده و پسماندها و اثری در فرایند تولید است. میزان تخریب و آلودگی در قرن بیستم به شدت افزایش یافت و وقوع جنگ‌های منطقه‌ای و بین‌المللی نیز بر مشکلات فعلی افزود و جامعه جهانی در استانه ورود به قرن بیست و یکم با چنان‌ها می‌روان‌های متعدد زیست محیطی مواجه شده همین جهت در دهه‌های پایانی قرن بیستم نشست‌های جهانی متعددی برگزار شد و کشورهای جهان متعهد به رعایت مسائل زیست محیطی شدند.

شاید بتوان عنوان کرد که بزرگ‌ترین دستاورد این نشست‌ها رسیدن به واژه توسعه پایدار بود. توسعه پایدار راهی مضامین مختلفی تفسیر کرده‌اند ولی یکی از ساده‌ترین تعاریف آن آینده زائر امروز دیدن است. توسعه پایدار ارتباط و عالت بین نسلی را ایجاد می‌کند. این جزو معدود کشورها می‌تواند است که در قانون اساسی خود به حفظ محیط زیست پرداخته و در اصل پیمان‌نامه تعریف جهانی از توسعه پایدار اثره می‌دهد و حفظ محیط زیست را وظیفه عمومی تلقی می‌کند. فرهنگ و تمدن انسانی به‌لحاظ‌های فراوانی از توجه به محیط زیست و طبیعت وجود دارد و امروزه‌های دنیی مسلمانان به طبیعت و دیدگاه‌های خلقت به عنوان آثار صنع خداوند و جواهرهای خلقت می‌نگرند.

با وجود داشتن چنین پیش‌قدم‌های فرهنگی و اعتقادی و قانونی، کشور ما با مشکلات عدیده زیست محیطی مواجه شده است.

از بین رفتن جنگل‌های انبوه شمال کشور - آلودگی سواحل دریای خزر - آلودگی سواحل خلیج فارس - آلودگی آب‌های دریای عمان - آلودگی رودخانه‌های سواحل جنوبی دریای خزر - از بین رفتن واقعاتی با در معرض خطر اقوامی و کرکوتن گونه‌های ارزشمند و گاه بی‌نظیر گیاهی و جانوری - آلودگی هوای کلانشهرها - آلودگی آب‌های سطحی و در بعضی مواقع زیرزمینی و - عارضه‌های مهم زیست محیطی است که نمی‌توان به‌سادگی از کنار آنها عبور کرد این مشکلات یک شبه ایجاب نشده

Center for Tehran Urban Planning & Studies

Rising population, shortage of welfare, educational and hygienic facilities in villages, attraction of cities and unemployment of villagers are the main factors that play a significant role in the uncontrolled migration of villagers to cities.

However, this migration has created a great deal of problems for urban residents who have to live in a restricted area, including air pollution in different parts of the country which put people's health at risk.

Consumption of water and energy in a centralized manner and the flow of industrial waste into water resources have resulted in the pollution of surface and subterranean waters. The transfer of water from remote areas

to cities and turning them into wastewater that feed the absorbing wells damage the soil. This also threatens the waters of natural resources transferred to urban areas.

However, these are not all the environmental problems of the cities, because damages to the soil texture considerably increase the risk of earthquakes. About 25 percent of Iranians live in the capital city, Tehran. This unconventional concentration of population has other negative consequences, the most important of which are increasing pressures on the environment and environmental pollutions, as well as destruction of natural resources. The reduction of natural environments, concurrent with a rise in the needs of residents of Tehran for a healthy environment, has created complications for urban managers and planners.

> Main Objective

Subsequently, Tehran City Council has commissioned the Center for Tehran Urban Planning and Studies to present its report on Tehran's state of environment (SOE) to the council for the last Iranian year (ended March 20, 2008).

Since the preparation of the report on Tehran's SOE has already begun, the deputy head of the Center for Tehran Urban Planning and Studies, Seyed Mohammad Mojabi, was interviewed on the objectives involved.

Mojabi commented on Tehran's state of environment as follows:

The most important objective of the project is to achieve sustainable urban development within the limits of Tehran megalopolis and the findings of the project will be used to adopt strategic policies for the city.

The project includes all 22 districts based on Tehran's Comprehensive Plan. The report on Tehran's SOE Project deals with the environmental survey based on Tehran's 2025 Strategic Report by Tehran City Council.

According to Tehran's 2025 Vision, a green metropolis with light traffic, clean air and beautiful appearance based on the latest international standards, divine teachings and environmental ethics have been defined.

The protection of its unique natural resources is the main demands of citizens of Tehran. Related institutions and laws on environment protection enjoy a unique status in the urban management system.

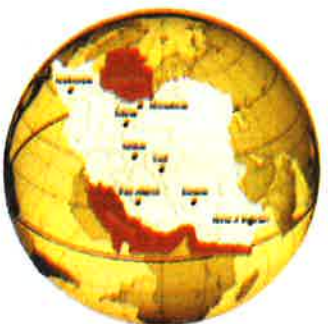
Tehran's State of Environment will provide all institutions with the opportunities to prepare a comprehensive plan for the mega city of Tehran, despite all threats and numerous environmental, economic and social problems.

Such a databank will reduce both the time and cost of implementing projects in future. By studying SOE, suitable policies were adopted in urban management and one of the problems concerning the management of Iran's major cities with regard to a lack of systematic outlook and absence of integrated urban management was resolved.

By having access to Tehran's State of Environment, the extent of improvement or deterioration of Tehran's environmental conditions can be measured. The findings of this project can help managers adopt suitable strategies in future.

www.iran-daily.com

IRAN DAILY

Number 3290 • Monday December 8, 2008 • Azar 18, 1387 • Zihajja 9, 1429 • Price 2,000 Rial

**BBC Persian
activities in Iran
are illegal:
culture minister**

(See Page 2)

www.tehrantimes.com

TEHRAN TIMES

SINCE 1979

**Fajr
Intl. Theater
Festival
opens in
Tehran**

(See Page 16)

16 PAGES, PRICE 2,000 RIALS, 30th YEAR, NO. 10514, THURSDAY, JANUARY 22, 2009; BAHMAN 3, 1387; MUHARRAM 25, 1430

IRAN'S LEADING INTERNATIONAL DAILY

Deputy director of Tehran Studies and Planning Center: Tehran Is Facing Serious Environmental Damages

Tehran and other big cities suffer from lack of integrated city management. So, Tehran Studies and Planning Center is developing a comprehensive plan for integrated management of Tehran metropolises.

Seyed Mohammad Mojabi, the deputy head of Tehran Studies and Planning Center stated that Tehran is a megacity with over 50 kilometer length and 28 kilometers width, measuring some 668 square kilometers in area.

Statistics show Tehran had a population of some 7.5 million in 2006, and the figure has certainly increased. This is while such big cities suffer from high density population and this issue requires the management of the city by efficient directors.

Tehran is facing serious environmental problems such as air, water, and soil pollutions. Nearly all metropolises are facing such problems. The fourth socio-economic development plan had emphasized that the air pollution should be reduced to a great amount, but the goal has yet to be realized.

Some 80 percent of Tehran pollutions result from vehicles. Currently, over 3.4 million cars and 2.2 million motorcycles are moving across Tehran. Only 30 percent of trips is carried out via the public transportation fleet. This issue has contributed to a heavy traffic of vehicles which has led to a great waste of time and imposes much harm to the social and economic sectors.

Tehran Studies and Planning Center is active in different fields to attain sustainable development and realize integrated city management which is of paramount importance in social, economic, and environmental aspects.

Environmental issues are very important in big cities such as Tehran and the center has adopted proper policies to identify and deal with the environmental problems, so we should have SWTO which requires a comprehensive analyzing.

Identifying state of environment (SOE) is underway by the center to get a true image of the current condition of the environment and this is for the first time a SOE plan is being developed in the country.

All data related to the city, gardens, industries, and trade centers are gathered in the form of the SOE plan and we can analyze the data to make proper decisions.

As per the enactment of the City Council, the municipality is obliged to take necessary measures based on environmental considerations in order to improve the quality of living in the city of Tehran.

Mojabi went on to say that the Tehran Municipality's committee strategic studies and planning is working on different aspects of the Tehran environment to remove the extant problems of the city.

He added that the lack of an integrated city management system is a major predicament which can negatively affect the air pollution. This is while that based on the fourth economic development plan air pollution of Tehran should reach a standard level. But we are far from the standards and in case an integrated city management is launched, the air pollution will be reduced.

The Studies and Planning Center is mainly focused on acquiring the justifications required for practicing integrated city management and to this end the SOE project is being implemented for the first time in the country.

دستاوردهای
دانشگاه تهران

صحيفة إيران الدولية
٢٠٠٨ - ٢٠ آذار ١٣٨٧

الصفحة الثانية عشرة - العدد ٣٢٣٥ - ١٦ ريعاء ١١ ذي الحجة ١٤٢٩ - ١٠ ديسمبر ٢٠٠٨

الافاق

البيئة

مقدمة

الشروع يشمل مناطق طهران الـ ٢٢ التي اقروها مشروع التصميم الشامل لمدينة طهران.

وحول الحاور الرئيسية لشروع SOE طهران، قال: ان التقرير يهدف الى التعرف الموضوعي على بيئة مدينة طهران على ضوء تقرير طهران ٢٠٢٥ السرازمي العدد من قبل المجلس البلدي الاسلامي لمدينة طهران.

وذكر مجالي: ان الوثيقة السرازمية تلاقح للتنمية العمرانية حتى عام ٢٠٢٥ نعت على ان تكون طهران (مدينة عالمية) تنعم بالخصار والسياسية حيوة الدور والخطافة والجمال ومتجانسة مع احدث المعرف القياسية العالمية. وذلك سيكون رسم اسوار الاخلاق البيئية بما يضمن الحفاظ على الثروات الطبيعية تطبيقا للتعاليم الالهية السامية من ضمن المبادئ التي سيطالب بها المواطنين من سكان طهران.

كما ان منطقتين وقوانين الحفاظ على البيئة مستغل موقعا خاصة في الادارة البلدية للمدينة بوصفها الجهات التي تضمن الحفاظ على التنمية البلدية المستدامة.

وسرح نائب مركز الدراسات والخطيطه البلدي لمدينة طهران قائلا: ان SOE طهران سيوسع المجال لتكافة المؤسسات لاعداد خطة شاملة لهذه المدينة الكبرى على ضوء المعلومات المتوفرة في مثلث الهم حول بيئة مدينة طهران، رغم وجود العديد من المخاطر والشكل الحالية والاقتصادية والاجتماعية. وادرس سيد محمد مجالي بان مركز الدراسات والخطيطه البلدي لمدينة طهران: ان هناك قصور آخر في هذا الشروع هو الشرف على المشاريع، والاضاف قائلا: هناك عسور رابع في هذا الشروع هو لجنة بيئة الكر، حيث سيقيم المركز من خلال هذه اللجنة بالترافق الدقيق على الشروع ليكون لدمرا على هيئة هذا الشروع بصورة صحيحة.

وأشار مجالي الى تكرار الـ SOE بصورة دورية، واعتبر انشاء بنك المعلومات امرا ضروريا لتلبية لاحتزال زمن التنفيذ والتخيل من اللغات في السنوات القادمة.

وفي نهاية حديثه أعرب عن الامل في ان تؤدي دراسة الـ SOE الى اتحالة سياسات منسبة من القوية البلدية للمدينة، وليجاد حل لوحدة من أهم التحديات التي يواجهها نظام الادارة البلدية في المدن الإيرانية الكبرى، وهي الالتفت للتحرة المتطورة واتسام الادارة البلدية الوضحة.

وأضاف قائلا: ان وجود تقرير الحالة البيئية SOE طهران سيكفنا من قبض نسبة التلوث او التراجع في حالة البيئة في كل دورة، وان النتائج التي ستفرعها هذه الدورة ستساعد الدراء في تكوين السرازميات المناسبة.

زيادة السكن، التلوث في المكثبات الرقاعية، تربية وتعليم في الريف، الضواء والاقوار الباهرة في المدن وشالة القرويين هي من العوامل الرئيسية التي تؤدي الى الهجرة من الريف للمدن، الا ان هذا التغير لاكتفي لمدينة السكان يتجه ظهور العديد من المشاكل في بيئات المدن منها انتشار ميوثات الجو في الشوارع المزدحمة وانخفاض كمية الهواء النقي وكثير من صحة الناس وسلامتهم للخطر.

كما ان استخدام المياه واستهلاك الطاقة بوزارة وكثافة بسبب كثرة المياه المصحبة والمائية بمياه البحاري والمصرف الصحي التي تأتي نتيجة هذا الاستعداد لتكثيف المياه، فضلا ان ذلك فان التقلل للمياه بصورة غير متحدة من الامكن المبيدة الى داخل المدن وبهذا الى مياه مجاري ومياه صرف صحي وفي النهاية تلغيا في مياه البحاري الى ارتفاع منسوب المياه المائية وحوث تلغيا في الريف، كما ان التلوث البيئية التي تنقل منها المياه الى داخل المدن تسبب هي الاخرى ممرضة للخطر. الا ان المشاكل البيئية التي تظهر في المدن لا تنتمي في هذا الصدد، فبعضها نتيجة للسبب الذي ذكرناه تكون سببا في زيادة التلوث عند حدوث الزلازل.

ان العنصر الاثرية طهران هي المكان الذي يقطنه حوالي ربع سكان البلاد، وهذا الازدحام السكاني غير الناقوف يؤدي الى الكثير من التبعات والاضاعفات، فبعضها التي تظهر في المدن لا تنتمي في هذا الصدد، فبعضها نتيجة للسبب الذي ذكرناه تكون سببا في زيادة التلوث عند حدوث الزلازل.

ان الطاقة المستخدمة في الفضاءات الطبيعية وزيادة حاجتها لسكان طهران الى بيئة سليمة للميش فيها وضع المسؤولون والمخططين في طهران الكبرى، امام مشاكل معقدة، ما حدى بالخبر البلدي في طهران الى الازام مركز الدراسات والخطيطه البلدي لمدينة طهران بالتحرك لتقرير عن الحالة البيئية في طهران يستند الى عام ٢٠٠٩ ولتقديمه الى المجلس البلدي لقرض اعداد نظام شامل وسجل المعلومات ونتائج تقييم بيئة طهران.

وتلا ذلك اعداد تقرير الحالة البيئية في طهران، كان له ثلاثة اثار: مع السيد (محمد مجالي) نائب مدير مركز الدراسات والخطيطه البلدي لمدينة طهران دراسة حالة بيئية (SOE of Environment) في

طهران سرح مجالي قائلا: ان أهم هدف من هذا الشروع هو التوصل الى التنمية البيئية المستدامة ضمن الحدود الجغرافية لمدينة طهران الكبرى، وسوف تستخدم للاتفاق الحاصلة من الشروع لقرض اتحالة السياسات السرازمية لمدينة طهران، وذكر ان

راهیابی برای تهران

باید راهیابی داشته باشیم تا به کمک آن به توسعه پایدار دست پیدا کنیم. برای این منظور باید ابتدا شرایط موجود تهران را بشناسیم. در توسعه پایدار با توجه به محیط زیست، باید وضع موجود تهران را از نظر زیست محیطی شناخت. شناخت وضع موجود که به اختصار SOE گفته می شود، یک سری گزارش های زیست محیطی است که با ارائه اطلاعات قابل اعتماد کمی، به عوامل مؤثر در بروز مشکلات زیست محیطی به همراه اولویت های این مشکلات می پردازد. به این ترتیب SOE بر اساسی را در اختیار سیاستگذاران قرار می دهد تا بر اساس آن، استراتژی های مناسب را برای اصلاح وضعیت محیط زیست ترسیم کنند.

به همین دلیل هم شورای اسلامی شهر تهران در سالی که پشت سر گذاشتیم با مأموریتی شهرداری تهران را موظف کرد که گزارشی از وضعیت موجود محیط زیست تهران تهیه کند و به صراحت مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران را مکلف کرد که SOE سال ۱۳۸۶ شهر تهران را تهیه کند. بدین ترتیب ما در مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران، طرح شناخت وضع موجود محیط زیست شهر تهران را بر اساس اطلاعات سال ۸۶ آغاز کردیم. نکته قابل توجه این است که این اولین گزارش وضعیت موجود محیط زیست یک شهر در ایران است. این کار بر اساس مدلی که سازمان ملل متحد ارائه کرده آغاز شده است.

یکی از اهداف مهم آن ارائه مدار و اطلاعات قابل اعتماد درباره وضع موجود است. در حال حاضر در تهران آماري که بتوان با استفاده از آن برنامه ریزی کرد به طور دقیق وجود ندارد. مثلا در مورد تعداد صنایع موجود در شهر تهران آمار متفاوتی وجود دارد حتی در مورد سرانه فضای سبز و تعداد سفرهای روزانه هم آمار متفاوتی وجود دارد. بنابراین اولین مسیری که باید طی کنیم ارائه آمار صحیح از وضع زیست محیطی تهران است.

الته باید اولویت کرد که SOE تنها به اطلاعات بسنده نمی کند و ما در تهیه این گزارش وضعیت و تحلیل هایی روی اطلاعات آن ارائه می کنیم تا سیاستگذاران بر اساس آن راهبرد تعیین کنند. ما در مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران امیدواریم که با تهیه SOE تهران، زیربنای تهیه یک نقشه اصلی و راهیاب را فراهم کنیم.

سید محمد مجابی

جوامع شهری برای رسیدن به رفاه بیشتر نیاز به توسعه دارند. نیازها و انتظارات بشر رو به افزایش است و فناوری هم به کمک بشر آمده تا رفاه بیشتری برایش تأمین کند. اما وقتی بشر از رفاه بیشتری برخوردار شود میزان استفاده اش از منابع بیشتر می شود و میزان آلودگی و تخریب هم افزایش پیدا می کند. بر این اساس اعتقاد من این است که توسعه باید پایدار باشد، به این معنی که برای بر نداشتی که از طبیعت می شود و تأثیری که بر طبیعت دارد به گونه ای نباشد که آن روند متوقف شود یا برای جوامع بشری مشکلی ایجاد کند.

در توسعه پایدار باید به قوانینهای توسعه ای دقت شده و بهروری افزایش باید تولید بیشتر را استفاده کمتر از منابع، تعریفی است که از بهروری ارائه شده، اما گی با نگاه پایداري به آن نگاه کنیم، باید اینگونه آن را تعریف کنیم: تولید بیشتر، برداشت کمتر از منابع و تخریب و آلودگی کمتر.

کمیسیون جهانی توسعه و محیط زیست هم در سال ۱۹۸۷ تقریبی از توسعه پایدار داد. با این مضمون که: توسعه پایدار توسعه ای است که بتواند احتیاجات نسل حاضر را بدون قداک در منابع نسل های آینده برآورده کند. بنابراین تأمین کند.

در مفاهیم توسعه پایدار، آنچه بیش از همه دارای اهمیت است، دست یافتن به یک ارتباط بین نسلی است. چنانچه که در یک مقطع متوقف نمی شود در تعلیم دینی و فرهنگ ایرانی ما هم توجه ویژه ای به توسعه پایدار شده که توصیف به حفظ طبیعت و فداست منابع طبیعی. نظیر آب و درخت و خاک نمونه این توجه است. یکی از پرسش های که در رابطه با توسعه پایدار مطرح است این است که این مفهوم وسیع را چطور می شود پیاده کرد و به اهداف آن رسید؟ یکی از برنامه ها در این ارتباط می تواند فراهم کردن زمینه های لازم برای آماده سازی انسان باشد تا ضمن مشارکت در فرایند توسعه، بتواند از زندگی پایداري از جهت مادی و معنوی بر خوردار باشد و این شرایط را برای آیندگان هم حفظ کند.

یکی از بخش های که باید در آن به توسعه پایدار پرداخته شود، کلاس شهر است. تمرکز جمعیت در کلاس شهرها بالاست و شهرنشینی سریع می تواند برای کلاس شهرها بحران های پیچیدگی به وجود آورد. شهرنشینی سریع به قابلیت ها و توانایی های کلاس شهرها آسیب می زند و شهرهای آسیبی را دست نکات، نبرخی رویه رو کرده است. نگاهی به رشد جمعیت تهران در ۴۰ سال گذشته نشان می دهد که رشد جمعیت تهران فوق العاده سریع و سنگین بوده است، در حالی که منابع تهران محدود است و این جمعیت موجب وارد شدن خلل به این منابع می شود. یکی دیگر از جنبه های که در توسعه پایدار باید به آن توجه داشت، فعالیت های تولیدی است. باید توجه داشت که حجم بسیار زیادی از تولیدات کشور در تهران و اطراف آن صورت می گیرد.

نکته ای که در مورد توسعه پایدار در کلاس شهری مثل تهران وجود دارد این است که برای رسیدن به این توسعه، باید شرایط موجود شهر تهران شناسایی بشود و پس از آن نقشه راهی ترسیم بشود تا بر اساس آن راهبرد مناسب پیدا شود. در واقع

الخبز

ETEMAD Tehran 2009, Vol. 7, No. 190, 16 Pages, 5000 Rials, www.etemad.com

۳۰۰ هکتار از تالاب انزلی در حال خشک شدن است

ساخت و ساز در زمین های تالاب قوت گرفت

با خشک شدن روستای تالاب جزئی احداث رود می شود و به این ترتیب زمین های طبیعی نابود می شود

محیط زیست همپتان مختلف احداث میاتن گمر

است

کومر با لگد بر اینکه لرزش تالاب ۱۰ متر بهر متر زمین های زراعی است، گفت: اگر دولت حتی به چشم یک کارخانه به این تالاب نگاه کند نباید بگذارد این تالاب رو بکست شود. این جاده موجب رو بکستی و خشکی شدن تالاب می شود. او اشاره به معادن طلای و فلزاتی در این منطقه کرد: آغای واطی زاده، نتیجه این تقسیم قلم را شاید من و شما نتیم ولی فرزندان ما به زودی خواهند دید.

پروژه جایگاه نیمه گاو و شاد

شرکت زینتی جایگاه در آبان ماه سال ۱۳۸۸ به ایران آمد تا پروژه یک پروژۀ دو ساله کمیته مدیریت تالاب انزلی را تأسیس کند. سال گذشته ششین چهره تأمین و توزیع بیم کارشناسی جایگاه در پروژه مدیریت اکولوژیک تالاب انزلی در گفت و گو با دانشمندی دریا از احداث میاتن گمر کرد. «احداث این جاده در درون تالاب برای تمام مشکلاتی را ایجاد خواهد کرد، چرا که برای یک تالاب بین المللی است و مشکلات آن فقط گریبان مردم منطقه گیلان یا ایران را نخواهد گرفت.» پس از تصمیم دولت با کارشناسان این پروژه ششین گریتم تأثیر آنها را پس از احداث طرح های مطالعاتی جها شوم، اما در حالی که مدت زیادی تا پایان سال ۱۳۸۸ بوده است این پروژه از سوی سازمان محیط زیست در مورد مسائل گشت بهرین هیچ اطلاع رسانی نشده می شود. در حالی که تمام مراحل مطالعاتی این طرح انجام شده و نیز بود ولاد فاز اجرایی شروع سروالان سازمان محیط زیست از هم تساهل خود برای همکاری با این گروه خبر دادند. شاید به این دلیل که نظر کارشناس این شرکت درباره گریه پیشگیری و زیارت راه و دولتی این است که هنوز جاده از میان تالاب خطا و بی تأثیر و احداث بسیار بیشتری را بر تالاب وارد خواهد کرد. احداث این جاده در قلب تالاب بیشترین زیان را برای مردمی خواهد داشت که از تولید فولاد آن بهره واری می کنند و معیشت و زندگی شان به آن وابسته است. البته تمام مردم منطقه و استان نیز از تخریب تالاب انزلی زبان خواهند دید.

در مناطق و خطراتی قرار دهد. مهندس محمد معالی با اشاره به اینکه تالاب انزلی از موقعیت ویژه برخوردار است، گفت: بهت احداث میاتن گمر دولت طوایی است که در دولت های گوناگون مطرح است. در اوایل دولت فتنم بدون هیچ ارزیابی احداث میاتن گمر صورت گرفت که با مخالفت سازمان حفاظت محیط زیست وقت این طرح متوقف شد. او با اشاره به ماده ۱۰۵ قانون چارچوب برنامه توسعه گفت: طبق قانون تمام طرح های بزرگ باید دارای ارزیابی زیست محیطی باشند. اما در حالی که در تمام این زمینه ها به این گروه زای می دهند. این عضو کمیته محیط زیست شورای شهر با پاسخ به زای کیسیران زوبانی دولت گفت: «با شش کوهی کوشی آب به درونی تالاب صورت خواهد گرفت. همچنین تردد خودروها مانع از آلودگی ترشح زراعی در منطقه خواهد شد. معالی با اشاره به اتفاقات اتفاق در دولت گذشته گفت: ولی در تمام فساد زبانی بر سازمان محیط زیست بود، ولی در نهایت گریه محیط زیست به تفریب رسید که در دولت نهم وزارت راه و ترابری دریا طرح را مطرح کرد و اکنون که نظر دولت مدان گریه به وزارت راه و ترابری است که باعث می شود تالاب با مشکلات جدی روبه رو شود.

زای دولت شورای پولی بوی بوی

گاهی به پروژه محیط زیست در دولت نهم شان می دهند این حوزه در آن هیچ جایگاهی ندارد. دکتر اسحاق کومر در این باره معتقد است اقتضای ریاست فعلی سازمان محیط زیست به این دلیل بود است که دولت هر اقدامی که می خواهد بدون هیچ مخالفت واقعی در مناطق حفاظت شده داشته باشد. او استدلال می کند که با اشاره به جاده های راه، میاتن گاو و لویه گت: تا به حال سازمان در برابر کدام یک از این طرح ها توقف داده شده است؟ او می گوید: برای این دولت است چون دولت به راحتی می تواند کار این دولت مناسب است چون دولت به راحتی می تواند کار خوش را بدون توجه به نظرات ملی کارشناسان انجام دهد.

در حالی که به نظر می رسد زیست سازمان محیط زیست در برابر فشارهای وزارت راه تسلیم شده است، در اول خواهد خبرگزاری مهر به نقل از معادن محیط طبیعی و ترشح زراعی سازمان محیط زیست با اشاره به تأیید مسیر مورد نظر وزارت راه از سوی صافی واطی زاده معادن طلای و فلزاتی در این منطقه گفت: قرار شد ۹۰ درصد طول این مسیر به روستای انزلی باشد، دهانه پل ها گشود و با فاصله ساخت شود و از ماین های توری و موزی استفاده استفاده شود که با اجرای این طرح تنها ۲۰ درصد منطقه های زیست محیطی ما بر طرف می شود و ۹۰ درصد مشکلات باقی می ماند. داور نسبی با انتظار زای تیرولان استوارسازی در احداث این کریدور در تالاب انزلی تأکید کرد: با توجه به اینکه این جاده از میانه تالاب گمر می کشد، خیلی از آسیب های پیش بینی شده در این تالاب برقی نمی شود و بسیاری از مشکلات جن احداث این جاده جان تالاب انزلی را به خطر مواجه خواهد ساخت. او برای حل دو سازمان طرف این ماجرا را نظر سازمان روستا و ترابری دریا اضافه کرد: موز این دستور اجرایی شده است و لایه چگونگی این ساخت و ساز نیز نیز به ارزیابی زیست محیطی دارد که در این زمینه تلاش می کنیم فشار لازم را وارد کنیم تا از انچه می بزرگتر جلوگیری شود. لیت معادن طلای سازمان را اینکه چرا تکتون کیسیران زوبانی دولت در هیچ کدام از طرح های توسعه می که همواره با تخریب شدید محیط زیست بوده سخنان سروالان و کارشناسان این حوزه را تشدید کرده، چیزی نگفت.

روستای چهره و باید با مشخصه ها باشد

معادن سابق توسعه مدیریت و امور مجلس سازمان حفاظت محیط زیست با اشاره به امور چنین سازمان تالاب انزلی خطاب به روستا و ترابری گفت: تالاب انزلی یک اکوسیستم و موجود زنده است و هیچ کسی حق ندارد در عمر کوتاه معیشتی خود چنین اکوسیستم ارزشمندی را

امروز وزارت راه و ترابری و مخالفت ملی و کارشناسی سازمان محیط زیست به طرح وزارت راه و ترابری برای احداث کریدور در تالاب انزلی ایا دهد؟ زای که باید و خشک شدن ۳۰۰ هکتار از بیش از شصت تالاب انزلی است. به نقل از یک منبع آگاه مسئول دولتی درباره گریه از بهت خشکی شدن این مساحت زیاد بولونید، بلکه به علت محدودیت خشکی در شهر انزلی می بوند و آینه از این زمین ها برای توسعه های شهری و صنعتی استفاده کنند، زمین های که کریدور و نیز بکریم و آن را در حالت خرابی بهرید و فروش می شود. با یک حساب ساده اگر قیمت زمین را ۶۰ هزار تومان در هر هکتار و آن را ضرب کنیم، می توانیم ۳۶۰۰ هکتار زمین خشک شده تالاب ضرب کنیم، می توانیم به رقم ۱۹۰ میلیارد تومان از فروش زمین های خشک شده در تالاب رسید. البته روستای انزلی از تمام واقعی در حالی که انزلی هر هکتار تالاب در دنیا ۱۲ هزار دلار زمین شده است. شاید به همین دلیل است که سروالان وزارت راه و ترابری را تشایه کاران استانی شهر انزلی را ساعت این میان گمر با وجود دلایل علمی همچنان دفاع می کنند. یکی از مهم ترین بحث های مطرح شده دریا میان گمر انزلی حداقل ۱۰۰ کیلومتر تا ۱۱ است که وزارت راه در این میان حاضر شده حتی به نظر کارشناسان محیط زیست اهمیت دهد. طبق این منبع آگاه وزارت راه دریا می کند دهانه پل ها را گشادتر می کند و ادامه ده راه به شکل روگمر می زند. اما در عمل همه این حرف ها تورو و در حد شمار است. او همچنین به ریشه خصلت بین جاده می در صورت احداث این میان گمر اشاره کرد و گفت: احداث بچه ترین و تفریح های روستی، مکانیکی از قبل شامل های مستند که با احداث تالاب معصبات جبران ناپذیری را خواهد زد. این کارشناس با تأکید بر اینکه میان گمر تأثیری روی بار ترابری شهر بیولند داشت، گفت: صدها بار ترابری در داخل شهر انزلی است که احداث میان گمر نقش معصباتی در کاهش آن نخواهد داشت.

مجانی تأکید کرده

اثرات آلودگیهای ایجاد شده در حاشیه رودخانه‌های تهران مخرب است

بخش اجتماعی قائم مقام مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی راهبردی شهر داری تهران اثرات آلودگیهای ایجاد شده در حاشیه رودخانه‌های تهران را مخرب دانست و بر حفظ حریم‌های رودخانه‌ها به لحاظ کمی و کیفی تأکید کرد. به گزارش خبرگزاری مسیحی محمد مجالی، با اشاره به اگر سیاست‌های فنی و مالی‌اش موجود در شهر تهران نکست، بازگشایی طبیعی سرخه‌حصار، آلودگی و تخریب مناطق حفاظت شده و حوضه‌های آبریز گریه، لهرچویی و جاجرود نیازمند توجه ویژه‌ای هستند. وی تصریح کرد: آنچه بر ارزش این مناطق می‌افزاید، محدود دای است که به حوزه آبریز منتهی می‌شود. سه رودخانه (جاجرود، کرج، آراک) برای تهران بسیار مهم هستند و آب شرب تهران را تأمین می‌کنند. به مراقبت بیشتری نیاز دارند. زیرا آلودگی در این سه حوزه مستقیماً بر روی کیفیت آب شرب تأثیر می‌گذارد. قائم مقام مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران با تأکید بر اهمیت مدیریت صحیح و سامان‌یافته گردشگری برای پایلوری زبستی، گردشگری در خارج از شهر تهران را نیز از بجهای چالش برانگیز برشمرد و گفت: در حوزه‌های اخیر منطقه تهران مناطق گردشگری به ویژه آلوده است که باعث ایجاد تخریب و آلودگی خواهد شد و اولین رابطه می‌توان از آسیب‌های راه‌شده توسط گردشگران در آن مناطق با ارزش نام برد که سبب نابودی آن مناطق می‌شود.

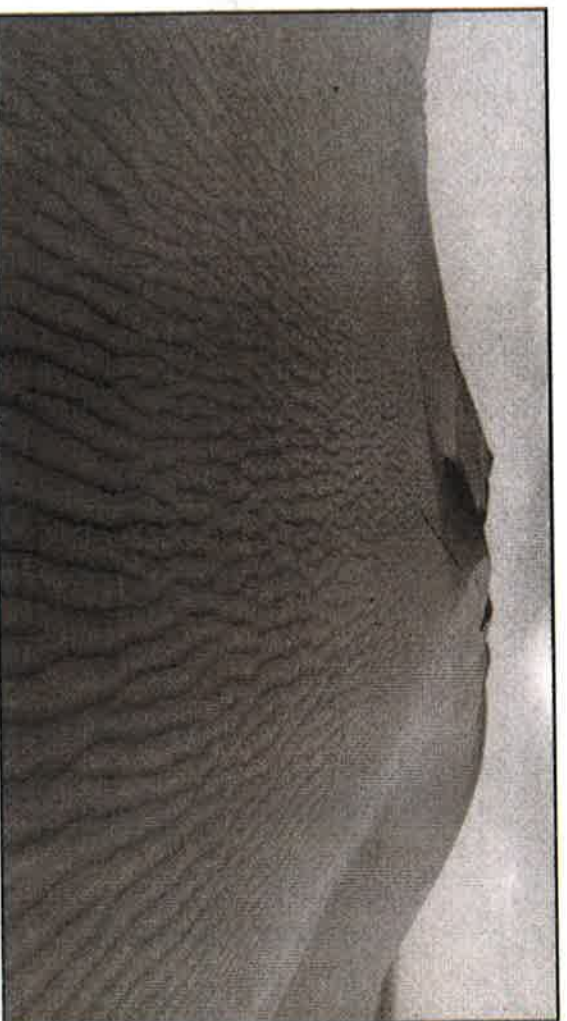
سفرهای هوایی زائران ایرانی به عتبات عالیات لغو شد

رئیس عتبات عالیات سازمان حج و زیارت گفت: سفرهای هوایی زائران ایرانی به عتبات عالیات به علت صدور نشدن ویزای طرف عراق لغو شد. حسین اکبری در گفتگو با فارس از لغو پروازهای زائران ایرانی به عتبات و بجهت خبر داد و گفت: به دلیل عدم صدور ویزای طرف عراقی‌ها پروازهای روزگشت لغو شده است.

وی ادامه داد: سفر حج ۱۰۰ نفر از زائران ایرانی که قرار بود در عراق شیروان نیز به عتبات عالیات اعزام شوند لغو شده است.

نامه معاون سازمان محیط زیست دولت اصلاحات به احمدی نژاد پارک ملی کویر را نجات دهید

۸

پارک ملی کویر در خطر است. کارشناسان می‌دانند که اکتشافات نفت مدت‌هاست رقی را از این وجود اروزمید و بیخ کرده و حیات منطقه را به ورطه نابودی سوق می‌دهد. این روزها آنهایی که دانشان بیشتر برای حفظ طبیعت می‌تند به امکانات دغدغه خود تلاشی می‌کنند. محمد مجابی قائم مقام مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران با نگارش نامه‌ای به رئیس‌جمهور در ویلاک خود این تاجعه بزرگ زیست محیطی را هشدار می‌دهد. در این نامه آمده است: مدت‌مدتی است آنچه مرا به نگارش این اکتشاف نفت در گرمسار مطرح است، آنجه مرا به نگارش این موضوع وامی‌دارد تا سقف صمغی است که از نحوه مدیریت بر منابع طبیعی کشور داریم، توسعه حق غیر قابل انکار همه جوامع بشری است ولی کدام توسعه و به چه قیمت؟

ما در زمره محدود کشورهای جهان هستیم که در قانون اساسی، اصلی برای حفاظت محیط زیست داریم و در این اصل به تعریف علمی توسعه پایدار پرداخته‌ایم ولی عاشقانه هنوز در کشور بعضی افراد به تنها به دنبال توسعه پایدار نیستند بلکه توسعه بدون پایا را دنبال می‌کنند. آیا تصمیم گیران برای پروژه‌های بزرگ هیچ توجهی به میزان اثرات تصمیم خود دارند؟ آیا هزینه‌های یک پروژه تنها هزینه‌های اجرایی است و هزینه‌های زیست محیطی جزو هزینه‌ها به حساب نمی‌آید؟ آیا پس از این همه سال که از اجرایی پروژه‌های بزرگی که خسارات وسیع زیست‌محیطی داشته‌اند، گذشته و توانستیم آثار تخریب و آلودگی را جبران کنیم؟ آیا پروژه آلومینیوم‌سازی اراک به محل دیگری منتقل شده؟ آیا پیشکر خوزستان از روشی بالاتر از تالاب شادگان دارد؟

آیا تولیدات معدن مس سوگون پیش از جنگل منحصر به فرد هیرکانی، ارساران می‌آورده؟
که امروز به دنبال تصویب اکتشاف نفت در یکی از مناطق ۹ گانه ذخیرگاه زنی در ایران هستیم؟

آیا در صورت وجود نفت در این منطقه امکان فرار نفت و عدم برداشت آن در آینده وجود دارد؟

آیا در کشور توانسته‌ایم منابع مشترک با سایر کشورها را مدیریت کنیم تا از آنها عقب نمانیم که به دنبال برداشت از این منابع جدید در چنین مناطقی هستیم؟ متعجبم که چگونگی می‌توانند تنها به بهانه اکتشاف، اکوسیستم اوزمیدم یک پارک ملی را که هوگره تغییر اکوسیستم بر اساس ماده هشت آئین‌نامه اجرایی قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست در آن متوجع است برهم بزنند. آیا تصمیم گیران در جریان نیستند که چنین عملی براساس ماده ۱۲ قانون شکار و صید جرم تلقی می‌شود؟ پارک ملی کویر یکی از نمونه‌های منحصر به فرد اکوسیستم‌های بیابانی ایران است که به لحاظ دارا بودن مهمترین معیارهای اتحادیه‌های

وزارت‌نامه

زیست‌اشی

نامه معاون سازمان محیط زیست دولت اطلاعات به احمدی نژاد

پارک ملی کویر را نجات دهید

سید محمد مجابی، معاون توسعه مدیریت و امور مجلس سازمان حفاظت محیط زیست در دولت اصلاحات طی نامه‌ای که در ویلاک شخصی خود خطاب به آقای احمدی نژاد منتشر کرد، نسبت به نابودی پارک ملی کویر و منطقه حفاظت شده آن هشدار داد.

<<< صفحه ۸

جهانی حفاظت از طبیعت از سال ۱۳۴۸ در عالی‌ترین سطح بین پارک ملی مدیریت می‌شود بر اساس ماده ۲ آئین‌نامه اجرایی قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست پارک‌های ملی باید در شرایط کاملاً طبیعی تحت حفاظت قرار گیرند. همچنین باید در کویر به لحاظ دارا بودن معیارهای یونسکو برای ذخیره‌گاه‌های بی‌سفر به عنوان یکی از ذخیره‌گاه‌های بی‌سفر با اهداف حفظ سال ۱۳۵۴ انتخاب شد. ذخیره‌گاه‌های طبیعی و جوامع بومی مرتبط نیوهای یوپیک اکوسیستم‌های آموزشی و ترویجی در مناطق منحصر به فرد اکولوژیکی تعیین می‌شوند. پارک ملی و منطقه حفاظت شده کویر رستگاه بسیاری از گونه‌های گیاهی و جانوری منحصر به فرد جهانی است. به طوری که از ۳۴ گونه پستانداران این منطقه، ۲۹ گونه جزو گونه‌های حمایت شده جهانی هستند. از جمله یوزپلنگ آسیایی، گورخر آسیایی و... همچنین ۱۵۵ گونه پرنده که ۱۸ گونه آن حمایت شده هستند و ۳۴ گونه خزنده و ۱۱ گونه ماهی در آن به ثبت رسیده‌اند. گونه‌های گیاهی این مناطق ۲۵۵ مورد است که ۲۰ گونه آن لیمیک (منحصر به فرد) هستند. عاشقانه فعالیت‌های اکتشاف و اقدامات بعدی صنعت نفت در این منطقه بسیاری از کارکردها و ارزش‌های این مناطق حفاظت شده را مختل و حتی نابود خواهد کرد و لذا توصیه کارشناسی به اجتناب از توسعه موصه اکتشاف به داخل پارک ملی و منطقه حفاظت شده کویر است. جانب آقای رئیس‌جمهور شما بر اساس قانون حفظ و بهسازی محیط زیست و نقش شورای عالی محیط زیست هستید و بر طبق قانون اساسی ناظر بر حسن اجرای قانون اساسی هستید، به جنبه‌های اعلام می‌کنم بارها و بارها اصل پنجادم قانون اساسی، مورد کم‌توجهی و بی‌توجهی قرار گرفته است ولی اثر اجرایی این طرح که منجر به از بین رفتن پارک ملی کویر می‌شود اثری غیر قابل جبران دارد. آیا شمار عدالت محوری ايجاب نمی‌کند که حقوق آیندگان را پاسی بدانیم تا آنان نیز از مواهب الهی بهره‌مند باشند؟ آیا نادیده گرفتن حقوق آیندگانی که نیستند تا از حقوق خود دفاع کنند می‌تواند معنای عدالت داشته باشد؟ اگر مصمم قلب آرزو می‌کنم مسئولان دولت بدانند چه تصمیم مهم و سرنوشت‌سازی را اتخاذ می‌کنند و بدانند که اگر گونه‌ای منقرض شود هیچ چیز نمی‌تواند پاسخگویی آن باشد. یاد شماری از شیخ مجتهد شبستری در گلشن راز افتادم در پایان آن را می‌نویسم تا از تلخی این نوشتار بکاهم.

جهان چون چشم و خیال و خط و ابروست
کهر چیزی به جای خویش نیکوست
اگر یک ذره را برگیری از جای
جهان جمله خلل باید سرا پای

کتاب‌روزی ورود می‌کنیم شاهد هستیم که بسیاری از مباحث آن از محیط زیست گرفته می‌شود ولی شما مشاهده نمی‌کنید که محیط زیست در کدام قسمت این عملکرد قرار گرفته است. با وقتی از مملکت و نظایر نفت استفاده می‌کنید نمی‌انید که بر پشت از آنها به چه صورت است یا حتی خدمات را در نظر بگیریم محیط زیست در کدام قسمت آن قرار دارد در عین حال یکی از قسمت‌های بسیار درآمدزا در دنیای امروز اکوتوریسم و توریسم است اما نقش و جایگاه محیط زیست در آن مبهم است. یعنی اگر امروزه تردد بسیاری در شمال کشور صورت می‌گیرد و بر اساس این امر مسوولان مجبور می‌شوند تا روی تالاب پهل بزنند و این را مدنظر قرار نمی‌دهند که اگر تالاب، جنگلی و دریایی وجود نداشت کسی پاشی را به آن منطقه نمی‌گذاشت.

بسیار خوب. شما چه راه‌هایی برای پوزی‌رفت از این مفصل پیشنهاد می‌کنید؟
ما در اقتصاد کلان‌مدان (ریالی از بحث‌های محیط زیست تناظره آنچه که در اقتصاد کلان نمود پیدا می‌کند حساب‌های ملی است ولی مثال‌ها در حساب‌های ملی هم هزینه‌های زیست‌محیطی دیده نمی‌شود امروز در دنیا وقتی می‌خواهند حساب‌های System of National Accounts - SNA (حساب‌های درآمد ملی) را بسینند بر اساس یک ماتریس تنظیم می‌شوند و این در حالی است که علاوه بر ماتریس‌های اجتماعی، ماتریس‌های محیط زیست هم به آنها افزوده شد بر این اساس ما در حساب‌های ملی کشور باید موارد هزینه‌های زیست‌محیطی را محاسبه و ارزش‌های بکنیم. برای اولین‌بار در قانون برنامه چهارم توسعه

بحث حساب‌های ملی و بحث اقتصاد محیط زیست مطرح شد قانونگذار در برنامه چهارم توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور مطرح کرده که ما باید دارای حساب ملی‌های باشیم که محیط زیست در آن دیده شده باشد و بعد در اقتصاد کلان هم باید به بحث‌های اقتصاد محیط زیست بپردازیم. به قانون برنامه چهارم مشخصا گفته شده که ما باید هم تخریب و هم آلودگی را مشاهده کنیم و بعد اینها را در حساب‌هایمان لحاظ کنیم برنامه چهارم تمام شد و این تکلیف قانونی تا مدتی جلو رفت. بر این اساس اگر قرار است پروژه‌های اجرا شود باید ارزشگذاری‌های اقتصادی آن را ببینیم و بر مبنای ارزشگذاری زیست‌محیطی آن تصمیم بگیریم که این کار بشود یا نشود بر این اساس ما باید ارزشگذاری‌های مناسب را داشته باشیم که اگر به فرض می‌گوییم که انجام این پروژه برای محیط زیست مخرب است به همراه آن دلایل اقتصادی هم داشته باشیم که چرا مخرب است.

تمام مسائل محیط زیست برعکس تمام پیچیدگی‌هایش قابل ارزشگذاری است و این ارزشگذاری را می‌توانیم در سبلی تصمیم‌گیری‌های خودمان برای انجام یا عدم انجام یک فعالیت تولیدی، اقتصادی یا غیر آن مورد استفاده قرار دهیم. احساس من بر این است که بحث جدی ارزشی زیست‌محیطی یکی از برنامه‌هایی بوده که در برنامه سوم توسعه حرکت بسیار خوبی در آن صورت گرفته بود که ما باید اثرات زیست‌محیطی پروژه‌ها را مورد ارزشی قرار دهیم که همان EIA (ارزشی محیط زیست) است که این EIA در آن برنامه برای یکسری از پروژه‌ها تکلیف شد و در برنامه چهارم ارزشگذاری اقتصادی محیط زیست هم با توجه به تخریب و آلودگی هم به آن اضافه شد و اگر اقتصاد و محیط زیست در کنار هم قرار گیرند می‌توانند به حل مشکلات محیط زیست کمک‌های شایان دگر کنند بر این اساس باید به این موضوع جدی‌تر پرداخته شود.

آثار مقابل محیط زیست و اقتصاد

طول‌لان محیط زیست در محافل از این تالاب می‌گفتند که این کار باید صورت پذیرد چون با این کار بر پیکه تالاب آسیب جدی وارد می‌شد و از طرفی وزارت راه‌آبریزی می‌گفت که اگر کنار گذر از مسیر دیگری عبور کند هزینه‌های زیادی را باید پرداخت می‌کرد.

بر این اساس ما باید بحث‌های محیط زیست را ارزشگذاری اقتصادی کنیم و بتوانیم آن را به تصمیم‌گیران ارائه دهیم تا آنها در یک شرایط سهم تصمیم‌گیری بکنند.

به عنوان نمونه می‌توان بحث پروژه اکتشاف نفت در پارک ملی کویر را مثال زد این پارک در منطقه‌ای که دارای فلور منحصر بفردی است که بسیاری از گونه‌های گیاهی در آن از جمله منحصرفروری درخورد هستند. اگر ما بخواهیم ذخیره نفت را از اینجا استخراج کنیم باید دید که آیا از جنبه اقتصادی صرفه کامل را دارد یا نه پس امروزه برای رسیدن به توسعه پایدار سه مولفه اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی در نظر گرفته می‌شود.

ماست‌های ناشی از تخریب‌های زیست‌محیطی تا سالیان‌ها می‌تواند به نفع ما باشد اما در بلندمدت زیان‌های بسیار زیادی را به همراه می‌آورد. در این شرایط ما باید به این موضوع توجه کنیم که چگونه می‌توانیم به نفع خود و نفع آیندگان تصمیم‌گیری کنیم. در این شرایط ما باید به این موضوع توجه کنیم که چگونه می‌توانیم به نفع خود و نفع آیندگان تصمیم‌گیری کنیم.

اگر ما توانیم بحث‌های مختلف زیست‌محیطی را از جنبه اقتصادی مورد تحلیل قرار دهیم و ارزشگذاری کنیم آن وقت خواهیم توانست تصمیم درست را بگیریم. باید این ارزشگذاری را صورت گیرد تا مدیران بر اساس مطالعاتی که به دست آمده تصمیم درست را اتخاذ کنند. در برخی از کشورها دنیا روی این موضوع کار شده اما مثال‌ها در کشور ما به یک نقطه صفت بسیار جدی در این بحث وجود دارد. وقتی نگاه می‌کنیم می‌بینیم که در اقتصاد کلان کشور چهار بخش اصلی اقتصادی، کشاورزی، خدمات، نفت و صنعت وجود دارد و بر این اساس برنامه‌های سسار زیادی در محیط زیست صورت می‌گیرد ولی در هیچ کدام از این بخش‌ها سهم از محیط زیست نیست. به عنوان نمونه، وقتی به بحث

که چنان ارزشی ندارد سه‌سازیم هیچ توجه عقلی ندارد که چرا برای آن هیچ ضرورتی وجود ندارد. اصلا در تولید آن هیچ ضرورتی وجود ندارد. بنابراین ما برای تصمیم‌گیری کلی موزدی که به محیط زیست باز می‌گردد باید ارزشگذاری کنیم و این کار اصولی است که باید صورت گیرد و بر این اساس ارزشگذاری اقتصادی محیط زیست کار بسیار پیچیده‌ای است. برای این اساسی بر می‌آید که ما باید به صورت بازری ارزشگذاری کنیم و به نفع‌های بازری می‌توانیم ببینیم و ارزشگذاری کنیم. یعنی ما را هم نمی‌شود به صورت بازری ارزشگذاری کرد و در عین حال برخی‌ها را هم تحلیل چنانچه که برای مردم به همراه دارد ارزشگذاری اقتصادی می‌کنیم و هر کدام از آنها از کارکردهای بسیار متفاوتی برخوردار هستند. البته مردم در بسیاری از موارد به این کار کردهای زیست‌محیطی واقف هستند و ارزشگذاری هم می‌کنند به عنوان نمونه در شمال هل‌های روبه دریا یک قسمتی دارد و اتاق‌های پشت دریا قسمتی دیگر. اگر شما بخواهید در یک منطقه خوش آب و هوا خانه بخرید قیمت آن با منطقه‌ای که بر تالاف است قطعا متفاوت خواهد بود.

در این قرن برای این که از محیط زیست هم محافظت شود بحث بهره‌وری سبز مطرح شده. بهره‌وری سبز نگاهی است بر مبنای آن میزان تخریب از منابع باید کمتر شود و در عین حال میزان آلودگی‌هایی که منابع ایجاد می‌کنند باید کمتر شود. بهره‌وری عادی به گونه‌ای است که با مواد اولیه کمتر تولید بیشتری داشته باشیم اما در بهره‌وری سبز گفته می‌شود که منابع اولیه کمتر مصرف شود تا تخریب کمتر صورت گیرد و در عین حال باید میزان آلودگی‌ها و آلودگی‌هایی که به محیط زیست وارد می‌شود کاهش یابد.

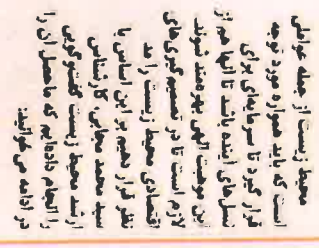
در اینجا این سوال مطرح می‌شود که بحث‌های محیط زیست در کجا باید به اقتصاد گره بخورد که در پاسخ باید گفت امروزه مباحث اقتصادی در دنیا از اهمیت بالایی برخوردار است و بسیاری از فعالیت‌ها و تصمیم‌گیری‌هایی که در جهان صورت می‌گیرد با توجه به مسائل اقتصادی است.

پس می‌توان این گونه نتیجه گرفت که زیست‌محیطی آن مدنظر قرار گیرد؟
یکی از بحث‌هایی که باید برای حفظ محیط زیست انجام داد این است که عملکردهای محیط زیست را در یک پروژه صرف و براساس هر کدام از ارزشگذاری‌هایی که هر سبک از موفقیات دارند بررسی کنیم که آیا پروژه‌ای که اجرا می‌شود بهاینا سوزناک‌تر است یا سودناک‌تر است. به عنوان نمونه اگر ما بخواهیم با استفاده از هلا و سیمان‌ها را برای کاری

که در دنیا و حتی در کشورهای پیشرفته هم که بحث‌های تولید ناخالص داخلی مطرح است بحث‌های زیست‌محیطی به صورت شفاف و سبز بیان نمی‌شود اما یکی از سبوهایی که باید برای روشن شدن این کار اتفاق بیفتد این است که ما میزان هزینه کرد و تولید عملکردهای محیط زیست را محاسبه و در ارزش‌های تولید لحاظ کنیم. به عنوان نمونه در حدود ۱۰ سال پیش تالاب ایرانی یکی از پروژه‌های بسیار جذاب برای انگیزی بود که می‌تواند مباحث زیادی بر این امر باشد. در این پروژه مطرح شده بود که باید از تالاب نرزی کار گذر عبور کنیم بر این اساس وزارت راه‌آبریزی برای اینکه هزینه کمتری را متحمل نشود به خواست قسمتی از تالاب ایرانی را اقلع کند تا کنار گذر از آن عبور کند که بر این اساس

نام بهره‌م که به نوعی با محیط زیست در ارتباط نباشد نگاه بشر برای آینده این سوده که دیدگاه خودی را از بهره‌وری و خروجی محصولات به طبیعت اصلاح کند.

علاوه بر مخریب‌م و جنگ، چه عوامل دیگری وجود داشت تا اهمیت محیط زیست را به مخاطره بیندازد؟
در قرن بیستم بحث بهره‌وری از مشکلات جدی پیش‌رو در انرژی بود در این بحث به لحاظ افزایش قبضی که روی حامل‌های انرژی وجود داشت بشر به دنبال این وقت تا بهره‌وری از حامل‌های انرژی را بیشتر کند تا بر این اساس از آن بهره‌برداری استفاده کند و همین طور مصرف خود را شرایط بهتری قرار دهد تا اقتصادی‌تر باشد.

محیط زیست از جمله عواملی است که باید همواره مورد توجه قرار گیرد تا سرمایه‌های برای نسل‌های آینده باشد تا آنها هم از این موهبت‌های بهره‌مند شوند. لازم است تا در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی محیط زیست را مد نظر قرار دهیم بر این اساس با سید محمد مجابی، کارشناس ارشد محیط زیست گفت‌وگویی را انجام داده‌ایم که حاصل آن را در ادامه می‌خوانید.

سرمیه راه‌یما

در تعریف محیط زیست گفته شده که محیط زیست و اقتصاد هر دو بر یکدیگر اثر دارند و ارتباطی متقابل با یکدیگر دارند و هرگونه فعالیتی که با روز انجام می‌دهیم به نفعی به محیط زیست ارتباط دارد و ما می‌توانیم از به صورت اقتصادی هم بهره‌مند شویم. شما در این باره چیست؟

بحث زیست‌محیطی در قرن ۲۰ و ۲۱ به دلیل زحمتی حاکم در آن زمان از اهمیت بسیار نا برخوردار بوده و این روند باعث شده تا به این سوخ در آن زمان به صورت کاملا جدی پرداخته د از جمله بحث‌هایی که در این قرن وجود د کس قدرت زیاد بشر از بر پشت منابع بود و آن زمان به همراه خروجی تولیدات آلودگی‌ها فرایش پیدا کرد باید بگویم علت اصلی این که ببینیم از فعالیت‌های زیست‌محیطی رنج می‌برده بود آملین مدرنیسم و به همراه آن تشکیل نوزدهای بسیار بالایی داشت که بشر در این به آن دست یازد کرد. از آن زمان به بعد میزان برابری از منابع در شست‌افروشی پیدا کرده و آن هرچه به مسائل اقتصادی بیشتر پرداخته شد به نفعی توجه به مسائل زیست‌محیطی و آب و آلودگی تأیید گرفته می‌شد.

مثال‌ها در آن زمان بهره‌برداری یک‌جانبه و سویه و همچنین تخریب منابع وجود داشت. ن اساس هر نوع فعالیت تولیدی افزون بر مونی که ایجاد می‌کرد آلودگی‌هایی آب و خاک ترب محیط زیست را به همراه داشت. همچنین وقوع جنگ‌های پیش از حد در قرن شم را با توجه به پروژه‌هایی که در این جنگ‌ها فتح جهان حاکم بوده. میزان از جمله عواملی است که آن توانا بیشتر. تا برای آن دلیل قرن شم رنگ خطر بحران‌های محیط زیست برای د به صدا درآمد و بشر به بحران زیست‌محیطی بود تا این اثراتی را که بر محیط زیست وارد می‌کند ن دهد. نکته‌ای که در اینجا حایز اهمیت است است که در هر حالیتی که در آن تولید وجود عه باشد هم محیط زیست و هم اقتصاد بر آن آرد. بنابراین ما نمی‌توانیم فعالیت اقتصادی را

اورست و آموزش‌های حفظ محیط زیست

فروخ مالوری «فرمان کوهنوردی بود که در سال ۱۹۳۳ در تالاب برای رسیدن به قله اورست» در چند صد تری مانده به قله یا حتی شاید در بازگشت از آن از پای درآمد و چشمتا تا سال ۱۹۹۹ یعنی ۷۵ سال بعد ناشکوف در آن سوهی همیشه مانده بود نقل است که خیرنگار نیوریک تأیید از این کوهنورد پرسیده بود که از چه می‌خواهد قله اورست را فتح کند و او جواب داده بود چون که آنجا است!

اگرچه در صحت اقتساب این سخنی به فروخ مالوری تردیدهایی ایواز شده اما این جد وازده ساده نه تنها بهاینا تبدیل به یکی از مولف‌ترین جملات در جمع مشتاقان کوهنوردی در تاریخ تمام سل‌ها شده، بلکه به عنوان فرازی کوتاه که روح زنده مدرن مال(ZEIGIST) را به شعور می‌کشد نیز معروف شد و شبیری از روح مدرنیته که سخت مشتاق آن است که به هر قیتی بر تسلط زوایای طبیعت چیره شده به دست لاد در آموزش‌های مکتبی مختلفی که به بنیان‌های اخلاقی محیط زیست‌گویی می‌پردازد همین رویکرد مهاجانه و چیرگی چوپانه است که مسوولیت اخلاقی تخریب‌های روا شده بر محیط زیست را برگردن دارد. رویکردی که در گفت‌وگو و ادبیات خود صرفا واژگانی برای تسلط و محاربه به مطلوب دارد و چیزی از همسانی و هماهنگی نمی‌طلد یا نمی‌گوید مثال آن کارنامه زیست‌محیطی این روچه فراوان می‌توان در چه در ابتدا چنانی آن و چه در ابتدا سرزینی آن بسیاری از این دست‌انباری‌ها و تسلط‌جویی‌ها به نام توسعه انجام می‌شود و البته به نوسازی پایدار. به عنوان نمونه می‌توان از طرح‌های گرافیک‌آمیزی همچون تغییر مسیر روختنه‌های چاری به دریاچه آرال در شوروی سابق، به جهت کشت مزارع بیه که به خشکی این چهارمین دریاچه بزرگ دنیا و یک فاجعه زیست‌محیطی بنیان کن تبدیل شد نام برد یا برای نمونه‌های کوچک‌ترش به مثال‌های سرزینی آن اشاره کرد.

باید با خود صادق باشیم: این روح تسلط و چیرگی در میان ما و روزگار ما نیز می‌قید و انجام گسیخته چران دارد. در وادی مجموعه مرتبط با توسعه همچون سلامت راه رفتن، سلف احکات سکون و اگر بخواهیم - که البته همگی چنان هستند به راحتی می‌توانیم آن موهی می‌توانیم به سلامتی، به آیینشیر به سلامتی، می‌توان دید که بسیاری از دست‌انبار کردن و سیاست‌مداران ما وقتی در این داسان‌ها صحبت می‌کنند هیچ نشانی از همسانی و هماهنگی با محیط زیست در سر ندارند. محاسبات سود و فایده این طرح‌ها، پایش‌ها، روش‌های زیست‌محیطی را در خود لحاظ نکرده یا اصلا نکرده آن تشریفاتی و گمراه‌یاده است.

مناظره غیر مستقیم مدبران سابق و کنونی سازمان حفاظت محیط زیست

پروژه‌های مخرب را چه کسانی امضا کرده‌اند؟

جلسایی که در چنین شرایطی قرار دارند نیاز به حمایت و تیر و تشنگری تصمیم گیران دارد.
تأثیری برای تأیید نهاده محلی در فاصله کمتر از ۱۲ ساعت، محلی مجدداً اطمینان به عنوان «امیدوار نامی برای تأیید» مانند ۹ در ولایت خود نوشت که جلوی موضوعاتی نازد در زمینه مجادله او باجعی بود.

محلی، بحث اصلی دومین نشست ملی با بازرسان به پارک ملی تأیید اختصاص داده و نوشت: تأیید باجعی، مراحل قانونی در تاریخ ۸۷/۱۲/۲۷ بر اساس معویه شورای عالی محیط زیست، به پارک ملی از تأیید این پارک ملی نخستین بار ک ملی در باجی کشور ششانه می‌نمود.

ملی در باجی کشور ششانه می‌نمود. آنچه مسلم است اگر دولت فعلی قصد واگذاری تأیید را داشت به هیچ عنوان سطح حفاظت آن را از منطقه به پارک ملی افزایش نمی‌داد ضمن اینکه بر اساس

توافقنامه منقعه بین خانم دکتر فاطمه واعظ جوانی و آقای سعید کاظم وزیر می‌مانده در مورخ ۸۵/۹/۲۶ قسمت‌هایی از این پارک ملی منقعه و به محدوده وزارت نفت الحاق شد که البته بر اساس قانون حفظ و بهسازی محیط زیست یک چنین اختیاری تنها در مسئولیت شورای عالی محیط زیست است.

می‌فرمایند مسواری دیگری نیز وجود دارد که اصلاح دقیق‌تری از آن نیازمندی در این نوشته، نکته در خود توجهی را یادآور می‌شود آنجا که می‌نویسد: «حالتی نسبی ندارم که در تمام دولت‌ها توجه به محیط زیست به عنوان اولویت قرار نداشته است».

بندید خطا است و از سوی اسان های صالح المصلحت بر است و کار نیک توسط هر کسی صورت پذیرد قابل تحسین و تقدیر است حتی اگر خیر، رقیب و یا دشمن باشد.

اما گفتنی است در دورانی که اینجانب در سازمان محیط زیست حضور داشتم شاهد پیگیری‌های جدی برای حفظ این ذخیره گاه زیست کره بودم که برای نمونه می‌توان به جلوگیری از احداث جاده در آن اشاره کرد تنها گزینش جاده ریلی مورد بررسی قرار گرفت و در خصوص ذخیره سازی گاز نیز مربوط به بررسی و ارزیابی زیست محیطی شد البته چنین حفاظتی بدون حساب‌های شخصی رئیس جمهوری وقت امکان پذیر نبود که با حمایت و تیر و تشنگری در جلسات شورای عالی به طور مرتب و منظم باعث تقویت محیط زیست می‌شد به مسائلی که در دولت بهم شورای عالی محیط زیست محل نشد پارک ملی گور و تمام نقاط

چه کسی

آن پروژه‌ها را امضا کرده؟
بجعی در جواب خود به بجعی درباره تیر و تشنگری کمی گویا ابتدا به موضوع پروژه‌های مخرب امضا شده در دولت فعلی اشاره کرده است از جمله اینکه، ناگزیر سندی می‌پویسد: «اجازه ورود پساب نیشکر خورستان به شمال گران را چه کسی صادر کرده؟ مگر به اینکه در شورای معاونین سازمان دولت گذشته بررسی و مجوز آن صادر شد».

محور اجرای طرح مس سوگوگن را دیگر باید به خاطر داشته باشیم: «حفاظت نامبر» شماره ۲۱۷۸۸ مورخ ۸۳/۳/۲۴ مدیر کل وقت دفتر ارتباطی سازمان را بنیاید که اعلام نموده است اجرای طرح مذکور،

بلا مانع است»
برخی موارد دیگری که بجعی به آنها اشاره کرده عبارتند از: واگذاری زمین به شهر جدید پردیس، آزاد راه تهران پردیس - خط انتقال گاز ۴۰۰ اینچ بندر امیر آباد، مجوز پارس جنوبی، آزاد راه تهران - شمال، مجوز جاده گلستان، جاده عبوری از پارک ملی لار مجوز کنار گذر غرب اسفهان، جاده کارون - آرون، کارخانه کاه میانه نفتی آزادگان، معدن حرم امام راه در موده و دره نگاری آمدی در پارک ملی گویز توسط وزارت نفت، بجعی، همچنین از واگذاری منطقه سرخ به وزارت نفت در دولت قبل و نیز این واگذاری در دولت فعلی سخن به میان می‌آورد و می‌گوید: «پارک ملی تأیید را ممنوعه کدام دولت دولتی تقدیم وزارت نفت کرده و کدام دولت آن را لغو کرده»
محمد مجابی اما در پاسخ به سئاست‌های

گروه محیط زیست - اسد افلاکی:

دینی انتشار نامهای به قلم محمد مجابی - یکی از معاونان پیشین سازمان حفاظت محیط زیست - حلیف به رئیس جمهوری که طی آن نسبت به تیر و تشنگری پارک ملی گویز هشدار داده بودند و در بخشی، معاون کمی محیط طبیعی سازمان حفاظت محیط زیست، انتشار استادی که در اختیار خبرگزاری مستقل محیط زیست ایران قرار داده تصمیم‌مدیران پیشین این سازمان را عامل اجرای بسیاری از پروژه‌های مخرب نامبرهای ریست محیطی اعلام کرده که یکی از آنها همین پروژه اکتشاف در پارک ملی گویز است.

به گزارش هشتپهر، پس از انتشار این اسناد در خبرگزاری ایرن، محمد مجابی هم گفته‌های بجعی را به پاسخ نگذاشت و طی نامهای به این ادعاها پاسخ گفت: «مجتبی که سابقاً پس از دومین نامه خود اسنادی را منتشر کرد که نشان می‌دهد مدیران کنونی سازمان، مجوز برخی پروژه‌های اقتصادی در پارک‌های ملی را صادر کرده‌اند، بر اساس اسنادی که مجابی منتشر کرده، مدیران کنونی سازمان حفاظت محیط زیست، مجوز عملیات اکتشاف نفت در تنها پارک دریایی کشور یعنی خلیج تأیید را صادر کرده‌اند. این مناظره غیر مستقیم که انتظار می‌رود برخی واقعیت‌های پشت پرده محیط زیست کشور را آشکار سازد به حساسیت موضوع، ضمن انعکاس این مناظره، طی روزهای آینده در گفت‌وگو با کارشناسان محیط زیست، موضوعات مورد اختلاف این دو مدیر فعلی و سابق محیط زیست را نقد و بررسی می‌کند.

